

کد محصول
ES636

آخرین بروزرسانی
۱۲۵ اسفند ۱۴۰۴

سوالات و درسنامه مصاحبه

دانشجوی مهارت آموز (ارزیابی شایستگی معلمی)

✔ ویژه آمادگی برای آزمون مصاحبه و گزینش استخدامی دانشجوی مهارت آموز

✔ نسخه رایگان شامل ۸۸ صفحه (صفحات کمتر)

✔ برای تهیه نسخه اصلی، حاوی ۴۵۵ صفحه به همراه سوالات تشریحی، به سایت ایران عرضه مراجعه نمایید.

لینک های مفید آزمون استخدامی دانشجوی مهارت آموز

خرید این محصول	خرید درسنامه دانشجوی مهارت آموز
خرید سوالات دانشجوی مهارت آموز	خرید سوالات جهاد دانشگاهی (مجری آزمون)
منابع آزمون	اخبار آزمون
شبکه های اجتماعی ایران عرضه (فایل های رایگان + تخفیفات هفتگی + اخبار)	
(برای مشاهده هر بخش روی آن بزنید)	
آخرین بروزرسانی ها: ۱۴۰۴/۱۲/۲۵ تالیف مجدد محصول	

فهرست مطالب

- ❖ فصل اول: مقدمه ای بر مصاحبه - صفحه ۴
- ❖ فصل دوم: تفکر تحلیلی و حل مسئله - صفحه ۶
- ❖ فصل سوم: ارائه تدریس - صفحه ۱۱
- ❖ فصل چهارم: بحث گروهی - صفحه ۱۵
- ❖ فصل پنجم: میزان آشنایی و توانایی کاربرست هوش مصنوعی در آموزش - صفحه ۱۷
- ❖ فصل ششم: تسلط و استفاده از مهارت های هفتگانه - صفحه ۱۸
- ❖ فصل هفتم: جزوه و سوالات مصاحبه عمومی و گزینش - صفحه ۴۱
- < بخش اول: جلسه حضوری مصاحبه و گزینش استخدامی
- < بخش دوم: احکام شرعی (۲۰ سوال)
- < بخش سوم: معارف اسلامی (۵ سوال)
- < بخش چهارم: اطلاعات عمومی (۵ سوال)
- < بخش پنجم: دانش سیاسی (۲۰ سوال)
- < بخش ششم: مباحث روانشناختی
- < بخش هفتم: قرآن کریم (۵ سوال)
- < بخش هشتم: سوالات برگرفته از تجربیات داوطلبان در مصاحبه (۱۰ سوال)

این جزوه، خلاصه ای از جزوه مصاحبه دانشجوی مهارت آموز می باشد. در صورت تمایل به تهیه نسخه کامل آن به همراه سوالات، می توانید این محصول را از سایت ایران عرضه خریداری نمایید.

خرید محصول

❖ فصل اول: مقدمه ای بر مصاحبه

مقدمه

این محصول جهت آمادگی داوطلبین آزمون استخدامی دانشجوی مهارت آموز آموزش و پرورش که حدنصاب لازم برای قبولی مرحله اول آزمون را کسب کرده اند و دعوت به مصاحبه شده اند فراهم شده است. در این جا تمام نکات لازم و جزئیات ضروری جهت شرکت و اجرای روند ارزیابی شایستگی معلمی (مصاحبه، گزینش و آزمون مهارتی)، آورده شده است. امید است که با یاری خدا و همراهی ما آمادگی لازم جهت شرکت و موفقیت در جلسه مصاحبه را کسب کنید.

لازم به ذکر است محتوا و سرفصل مشخصی برای مصاحبه این آزمون در دفترچه راهنمای آزمون درج نشده و در حال حاضر از سمت مجری آزمون و یا دانشگاه شهید رجایی اطلاعیه ای در مورد محتوای مصاحبه ارائه نشده است؛ به همین جهت تیم ایران عرضه مواردی را که احتمال دارد در مصاحبه مطرح شود در قالب چندین فصل آماده نموده است که میتوانید مطالعه نمایید. همچنین در صورت انتشار هر اطلاعیه و اخبار جدیدی در مورد سرفصلهای مصاحبه آزمون دانشجوی مهارت آموز، این محصول نیز آپدیت خواهد شد که میتوانید جهت دریافت نسخه بروز شده با پشتیبانی ایران عرضه ارتباط برقرار نمایید.

در پذیرش نهایی، بخش آزمون کتبی ۷۰٪ و ارزیابی شایستگی معلمی ۳۰٪ تاثیر گذار است. معرفی به مراحل بعد، بر اساس نمره فضلی آزمون کتبی از میان افرادی که حد نصاب را کسب کرده اند به تعداد دو برابر ظرفیت هر کد رشته محل، با رعایت جنسیت افراد، سهمیه قانونی و سایر قوانین انجام میشود.

فعالیت های امتیازآور در مصاحبه

پذیرفته شدگان آزمون آموزش و پرورش میتوانند از مدارک زیر به عنوان مدارک امتیازآور در مرحله مصاحبه استفاده نمایند.

۱. مقام در المپیادهای علمی (دانش آموزی و دانشجویی)
۲. مقام در جشنواره های معتبر علمی (خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی)
۳. مقام در مسابقات قرآنی و ورزشی
۴. مقام در جشنواره های قرآنی، نهج البلاغه، هنری، ادبی، مذهبی، رسانه ای، کودکان و نوجوانان، فرهنگی، تربیتی، آموزشی و فناوری
۵. برخورداری از جوایز بنیاد ملی نخبگان
۶. تدریس در دانشگاه فرهنگیان و تربیت در شهید رجایی

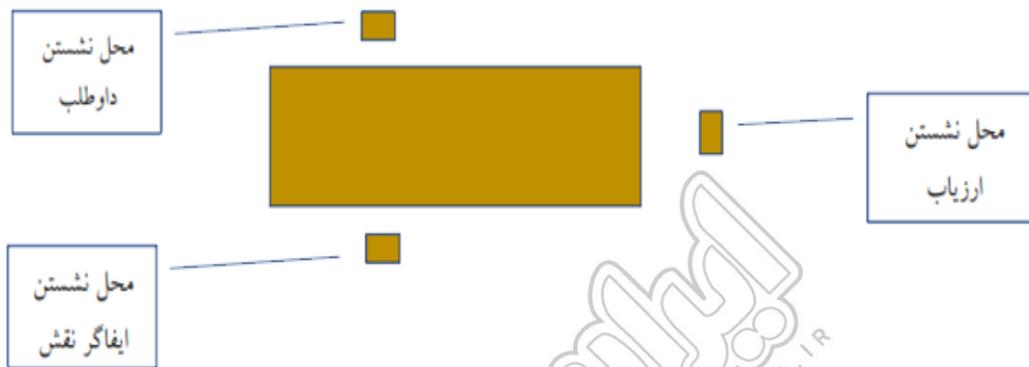
۷. تدریس و فعالیت در طرح امین/ آموزشیار یا آموزش دهنده نهضت سوادآموزی/ مدارس دولتی و غیردولتی
۸. گواهی دوره طرح ولایت/ عضویت در طرح شهید بهنام محمدی (ره)
۹. گواهی ثبت اختراع/ اخذ تاییده ایده، طرح یا وسیله آموزشی و کمک آموزشی
۱۰. مدرک داوری یا مربی‌گری آموزش قرآن و نهج البلاغه
۱۱. مقالات ISI یا علمی - پژوهشی معتبر (نشریات داخلی و خارجی) و طرح تحقیقاتی
۱۲. تالیف و ترجمه کتاب
۱۳. تقدیرنامه

❖ فصل دوم: تفکر تحلیلی و حل مسئله

روند ارزیاب

مرحله تفکر تحلیلی و حل مسئله همان مرحله ایفای نقش در سالهای گذشته است. برنامه ایفای نقش در دو بخش زمانی انجام می‌گیرد، ۳۰ دقیقه برای آماده سازی تمرین ایفای نقش و ۲۰ دقیقه برای اجرای آن. در تمرین ایفای نقش یکی از دو ارزیاب حاضر در اتاق نقش ایفاگر نقش را اجرا کرده و ارزیابی دیگر ثبت مشاهدات را انجام می‌دهد. نشستن ارزیاب‌ها در تمرین ایفای نقش به شکل زیر می‌باشد.

شکل: شیوه مستقر شدن ارزیاب و داوطلب در تمرین ایفای نقش

شاخص‌ها و شایستگی‌های مورد ارزیابی در ایفای نقش

شاخص‌ها و شایستگی‌ها معیارهایی است که بر اساس آن نمایش ایفای نقش شما مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و هر چقدر شما از قبل آمادگی بیشتری از نظر به کار بردن این شاخص‌ها و شایستگی‌ها داشته باشید در طی اجرای ایفای نقش، استرس کمتری را تجربه خواهید کرد و آنها را از قبل شبیه سازی خواهید کرد.

شاخص‌ها عبارتند از:

۱. داشتن مهارت ارتباطی بین فردی بالا
۲. داشتن مهارت فن بیان و سخنوری
۳. داشتن تفکر تحلیلی و حضور ذهن در لحظه
۴. انعطاف پذیری و مسلط بر شرایط غیر قابل پیش بینی
۵. انتقاد پذیر و توانایی شنیدن نظر مخالف با شما
۶. داشتن دانش علمی نسبت به ساحت‌های مربوط به مبانی نظری تعلیم و تربیت و نظریه های روانشناختی
۷. داشتن مهارت حل مسئله و ارائه راه حل و برنامه ریزی جهت حل مسائل
۸. توانایی مدیریت زمان و کنترل تمایل به پرحرفی یا کم حرفی

نمونه سناریو ایفای نقش ویژه آموزگار ابتدایی - سناریو اول

در زیر نمونه‌ای از تمرین‌های شبیه‌سازی مربوط به ایفای نقش برای یک داوطلب را که در جلسه مصاحبه سناریویی شبیه آن را به شما می‌دهند، جهت آمادگی بیشتر شما، اینجا قرار دارد:

تمرین ایفای نقش "حل معضل مریم"

نقش شما:

این تمرین برای ارزیابی مهارت‌های بین فردی و توانایی شما در هدایت جلسه و حل معضل طراحی شده است. در این تمرین از نام و هویت واقعی خود استفاده کنید.

در این تمرین شما نقش معلم یک دانش آموز (مریم) که رفتارهای غیر عادی از وی مشاهده شده است را باید ایفا کنید، که قرار است با یکی از والدین مریم صحبت کند.

وظیفه شما:

شما ۲۰ دقیقه وقت دارید تا با یکی از ارزیابان که نقش والدین مریم را دارد جلسه‌ای برگزار کرده و تلاش کنید به اهداف زیر برسید:

۱. بفهمید مسئله مریم در واقع چه بوده و حقایق را مشخص کنید.
۲. درباره مسیر پیش رو بحث کنید و تصمیم بگیرید با مریم چه رفتاری داشته باشید.
۳. برای حل مسئله به یک راه حل مناسب برسید.
۴. برای آینده برنامه‌ای مناسب تعریف کنید.

پس زمینه:

مریم دانش آموز کلاس ششم است و همیشه از نظر تحصیلی توانمند بوده است. اما اخیراً معلمانش متوجه کاهش مشارکت و عملکرد تحصیلی او شده‌اند. او ساکت و گوشه‌گیر شده و تعامل محدودی با همسالانش نشان می‌دهد. شما به عنوان معلم او متوجه شده‌اید که او در کلاس عقب می‌ماند و حتی در زمینه‌هایی که قبلاً توانمند بود از خود ضعف نشان می‌دهد در ادامه فهرستی از ویژگی‌های او آمده است.

موقعیت و رفتارهای مشاهده شده:

رویداد ۱: فعالیت گروهی در کلاس ریاضی

در طی یک فعالیت گروهی در مورد حل تمرین ریاضی مریم به تنهایی نشسته بود. با وجود تلاش‌های همسالانش برای مشارکت دادن او در این کار، مریم از شرکت در این کار خودداری کرد. او منزوی و ساکت ماند و این امر منجر به عقب افتادن گروهش از انجام وظیفه شد. جدایی او محیطی چالش برانگیز برای اعضای گروهش ایجاد کرد که مجبور بودند عدم مشارکت او را جبران کنند.

رویداد ۲: تکلیف آزمایشگاه علوم

مریم در طی یک کار آزمایشگاهی علمی عملکرد ناامید کننده‌ای نشان داد. او برای تکمیل کار خود تلاش کمی می‌کرد و اغلب برای مدت طولانی مکث می‌کرد و خیره می‌شد. وقتی یکی از همکلاسی‌ها (خلاصه شده توسط ایران عرضه) از او خواست کمک کند او به تندی پاسخ داد که منجر به تنش در محیط آزمایشگاه شد و واکنش او همکاری را از بین برد و دیگر دانش آموزان را برای نزدیک شدن به او مردد کرد.

رویداد ۳: مجمع مدرسه

در طول یک جلسه در سراسر مدرسه، که در آن دانش آموزان تشویق شدند تا افکار خود را در مورد یک موضوع جمعی به اشتراک بگذارند. مریم تمایلی به مشارکت نشان نداد. علی رغم اینکه در گذشته معمولاً او در چنین فعالیت هایی شرکت می‌کرد. از میکروفون دوری می‌کرد و ترجیح داد به تنهایی در پشت جمعیت بنشیند و خود را از همکلاسی‌هایش جدا کند.

رویداد ۴: اردوی کلاسی

مریم در یک اردوی کلاسی به یک موزه، بی‌اشتیاقی زیادی نشان داد او به جای کاوش در موزه با همکلاسی‌هایش، گوشه‌گیر ماند. و اغلب به تنهایی سرگردان بود. قطع ارتباط او باعث نگرانی معلمان شد.

رویداد ۵: در حیات مدرسه

مریم استراحت‌های خود را به تنهایی می‌گذراند اغلب در گوشه‌ای از حیات مدرسه نشسته است. همچنین به نظر می‌رسد که او علاقه خود را به موضوعاتی که زمانی از آنها لذت می‌برد، مانند ریاضیات و علوم از دست می‌دهد. به عنوان معلم او، شما نگران سلامتی او هستید. با این حال هر زمان که سعی می‌کنید موضوع را با او مطرح کنید، او از این کار اجتناب می‌کند و به شما اطمینان می‌دهد که خوب است.

رویداد ۶: صحبت با معلم

یک روز بعد از کلاس مریم پیش شما اعتراف کرد که در کارهای مدرسه و برخی مسائل شخصی دچار مشکل شده است، اما با التماس از شما می‌خواهد که به والدینش نگوید. او می‌ترسد که آنها از او ناراحت و ناامید شوند. شما نگرانی‌های او را درک می‌کنید، اما به عنوان یک معلم مسئولیت دارید که والدین او را در مورد هرگونه تغییر قابل توجه در عملکرد تحصیلی یا رفتار او آگاه کنید.

رعایت نکات زیر در اجرای این ایفای نقش:

شما بعد از اینکه این سناریو را مطالعه کردید و آمادگی‌های لازم را با توجه به رعایت کردن شاخص‌های مورد نظر در ذهن خود ایجاد کردید، نقش معلم دانش آموز مریم را در جلسه در مقابل یکی از ارزیابان که نقش یکی از والدین مریم را بازی می‌کند به ایفای نقش می‌پردازید. رعایت نکات زیر در حین صحبت با ارزیاب به شما در اجرای بهتر ایفای نقش کمک خواهد کرد.

سعی کنید آرام باشید و به صحبت‌های والدین مریم خوب گوش فرا دهید و از قطع کردن حرف والد مریم بپرهیزید. از کلمات دقیق درست و بدون ابهام استفاده کنید. اگر حین صحبت کردن دچار تپق شدید با خونسردی مکالمه خود را ادامه دهید. در مقابل والد، حالت تدافعی نگیرید و سعی کنید تا جای ممکن والد را در راه حل پیشنهادی خود ترغیب کنید. و نشان دهید که از انجام هیچگونه کمکی برای حل مسئله دانش آموز، دریغ نخواهید کرد. راهکارهای مفیدی از جمله ارجاع والدین به مشاور خانواده و نیروهای متخصصی که در زمینه مشکل دانش آموز تخصص و دانش لازم را دارند، ارائه دهید. در ارائه راه حل‌های خود ساحت‌های مربوط به تعلیم و تربیت را در نظر بگیرید. از احادیث امامان و بزرگان در گفتگوی خود با والدین استفاده کنید. و نهایتاً مدیریت زمان را در دست داشته باشید تا کنترل جلسه در دست شما باشد. اگر نهایتاً احساس کردید که ارزیاب شما را مقصر مشکل دانش آموز خود می‌داند بدون آنکه دچار خشم شوید با آرامش از والدین بخواهید در حل مسئله به شما پیشنهاد دهد و به شما کمک کند. شما باید آمادگی کافی برای روبرو شدن با هرگونه والد با سبک ارتباطی متفاوت مضطرب، پرخاشگر، سنتی، کمالگرا، مغرور و یا واقع‌گرا را داشته باشید. و تا آخر جلسه با خوشرویی و با انعطاف پذیری با والد برخورد کنید. و انتظار قدردانی از مسئولیت پذیری خود را در جلسه اول از والدین نداشته باشید. از سوال کردن از جزئیات رفتار و ارتباط والدین با دانش آموز نهراسید و برای رسیدن به راه حل نهایی شیوه و سبک ارتباطی و فرزندپروری والدین با دانش آموز را بررسی کنید.

شما می‌توانید با پرسیدن سوالاتی (که در متن به آنها اشاره شده) از ارزیابی که نقش والد مریم را دارد جلسه را بیشتر به سمت تشخیص مشکل پیش ببرید:

شما: آیا جدیداً اتفاقی برای مریم افتاده است چون مدتی است که مریم مثل گذشته سرحال نیست و بیشتر گوشه گیر است؟
ارزیاب: نه اتفاقی نیافتاده و مریم در منزل خوب و سرحاله.

شما: اما او از مسئله ای نگران هست و نمی‌خواهد که شما چیز زیادی از اون مسئله بدانید.

ارزیاب: آیا او چیزی به شما گفته؟ چرا باید نگران این باشه که ما چیزی بدانیم؟

شما: او جدیداً تو درس های علوم و ریاضی که قبلاً فعال بود تو گروهش ضعیف عمل کرده و تو آزمایشگاه هیچ رغبتی به انجام آزمایش نشان نداد. حتی با دوستانش به تندی رفتار می‌کنه. اون نمی‌خواهد که شما از دستش ناراحت بشوید.

ارزیاب: فکر نمی‌کنید که این مشکل مربوط به مدرسه باشه و اینکه روش برخورد شما با دانش آموزا باعث این مسئله شده؟
چند باری همیشه که مریم به مادرش میگه که معلم با یک دانش آموز تازه وارد خیلی گرم می‌گیره و توجهی به دانش آموزان نداره. (خوب گوش سپردن و انتقادپذیری)

شما: نکنه منظور مریم از دانش آموز تازه وارد بهاره باشه این دانش آموز از مناطق زلزله زده به اینجا اومدن و به تازگی برادرشو تو این زلزله از دست داده. به همین دلیل من به اون توجه بیشتری می‌کنم. اما فکر نمی‌کردم که رفتارم به روی مریم اینقدر تاثیر بد گذاشته باشه. (تشخیص مسئله)

ارزیاب: بله تا قبل از آمدن بهاره به کلاس شما مریم از شما بسیار تعریف می‌کرد و از رفتار شما با همه دانش آموزان راضی بود اما از وقتی که بهاره وارد کلاس شما شده فکر می‌کنم که رفتار مریم هم تغییر کرده.

شما: پس از این به بعد من سعی خواهم کرد که نه فقط با مریم بلکه با همه بچه‌ها و بهاره به طور یکسان رفتار کنم (پذیرفتن مسئولیت و انعطاف پذیری).

شما: من از شما خواهش می‌کنم به عنوان والدین مریم از اون بخواهید که نسبت به بهاره همکلاسیش احساس همدردی بیشتری نشان بده. و من هم تلاش خواهم کرد که بین بچه‌ها رابطه دوستانه‌تری برقرار کنم تا هم مریم و هم بهاره از گوشه‌گیری بیرون بیان. (ارائه راهکار حل مسئله)

ارزیاب: من از پیگیری شما متشکرم.

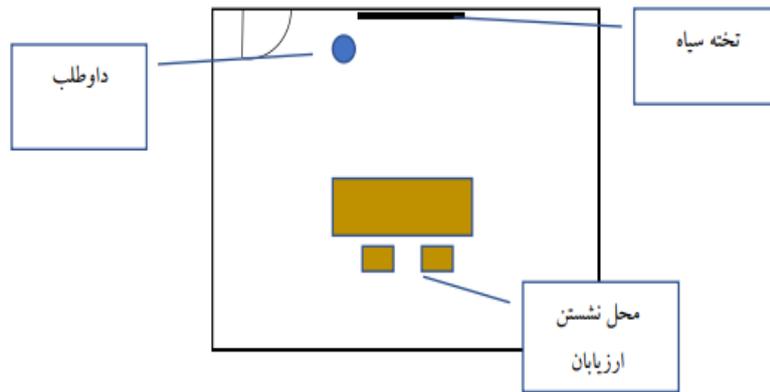
شما: من از شما متشکرم و از شما می‌خواهم که ارتباط خودتان را با مدرسه قطع نکنید. (برنامه آینده)

❖ فصل سوم: ارائه تدریس

ارزیابی ارائه تدریس

برای ارزیابی این تمرین در هر اتاق ارزیابی، دو ارزیاب به مثابه داوطلب روبروی تخته مطابق با شکل زیر می‌نشینند و شما در جایگاه معلم ۳۰ دقیقه وقت دارید تا مبحثی که سناریوی آن را مطالعه کرده اید، ارائه دهید. در طول زمان تدریس هیچ سوالی از شما پرسیده نمی‌شود و شما دقیقاً بعد از نیم ساعت باید اتاق را ترک کنید و به هیچ عنوان نمی‌توانید زمان بیشتری حضور داشته باشید.

طرح درس چیست؟

از آن جایی که برنامه ریزی استاندارد باعث افزایش سرعت رسیدن به اهداف می‌شود، وزارت آموزش و پرورش نیز به منظور ارتقای کیفیت آموزش و همچنین دستیابی به اهداف آموزشی، برنامه‌ای تحت عنوان طرح درس ملی به نظام آموزشی کشور ارائه داده تا بدین وسیله باعث ارتقای سرعت و کیفیت آموزش و یادگیری شود. جالب است بدانید این برنامه در تمام کشورهای دنیا متناسب با ویژگی‌های بومی آن منطقه اجرا می‌شود و ایده این طرح به تازگی وارد نظام آموزشی کشور شده است.

در ایران، طرح درس دارای دو بعد علمی و فلسفی می‌باشد، که در بعد علمی به مباحث روانشناسی و جامعه‌شناسی و در بعد فلسفی به مسائل دینی و ایدئولوژی حاکم بر جامعه پرداخته می‌شود. طراحی و اجرای طرح درس ملی در تمامی مدارس دولتی و غیرانتفاعی الزامی بوده و معلمان مقاطع مختلف موظف به نگارش آن در قالب یکی از سه مدل روزانه، ماهانه و سالانه هستند. با این وجود معلم‌های جدیدالورود و کم تجربه می‌توانند از طرح‌های نیمه آماده نیز استفاده نمایند.

طرح سالانه: از طرح درس سالانه به عنوان برنامه‌ای جامع در مدارس استفاده می‌شود که با اجرای آن معلمان می‌توانند آموزشی با کیفیت در بازه زمانی مقرر ارائه داده و به موقع دروس را برای امتحانات پایان ترم به اتمام برسانند.

طرح ماهانه: این طرح نیز بیشتر در مراکز آموزشی مانند آموزشگاه‌های زبان که دوره‌های ماهانه ارائه می‌دهند، کاربرد دارد.

طرح روزانه: در این طرح شما باید قبل از تدریس هر درس جدید اهداف آموزشی و سوالات ارزشیابی خود را در طرح درس روزانه بنویسید. و از قبل روش تدریس خود را برای آموزش مشخص کنید.

<p>مشخصات کلی طرح درس روزانه (آموزگار ابتدایی)</p> <p>نام و نام خانوادگی طراح: نام داوطلب درس: ریاضی سال تحصیلی: 1402</p> <p>کلاس: دوم ابتدایی تعداد دانش آموز: ۲۵ نفر دبستان: اسم مدرسه اعلامی</p> <p>شماره تاریخ اجرا: مهرماه مدت جلسه: ۳۰ دقیقه عنوان درس: شمارش چند تا چند تا</p>			
	<p>الگو یابی عددی و هندسی</p>	<p>کلی</p>	
	<p>دسته بندی و تقسیم به روش جدید (شمارش و خطی)</p> <p>تقویت تفکر استقرایی</p> <p>تقویت درک فضایی</p> <p>کار با ابزار و شابلون</p>	<p>جزیی</p>	
	<p>ارتباط ها:</p> <p>خدا: پی بردن به آن چه که خدا با نظم و ترتیب برای ما آفریده است . (قرار گرفتن چیز ها در جای خود)</p> <p>خلق: خدا بانظم و ترتیب خاصی چیز ها را برای بندگان خود خلق کرده است.</p> <p>خلقت: اگر در خلقت خدا توجه کنیم می بینیم که همه چیز دارای الگو های خاصی هستند و خدا تنها برای ما خلق نکرده است برای دیگران هم می باشد.</p> <p>خود: انسان خود می تواند از ساختمان های چند طبقه استفاده نماید.</p> <p>چند تا چند تا را می شمارد.</p> <p>الگو های عددی را ادامه می دهد.</p> <p>برای ضرب کردن آماده می شود.</p> <p>با امکاناتی که دارد برای رسیدن به اهدافش استفاده می کند.</p>	<p>رفتاری</p>	<p>اهداف</p>
<p>۵ دقیقه</p>	<p>۱. سلام و احوال پرسی</p> <p>۲. خواندن پیام قرآنی هفته</p> <p>۳. حضور و غیاب و از نبود احتمالی دانش آموزم اظهار ناراحتی می کنم.</p> <p>۴. دقت در وضع جسمی و روحی دانش آموزان.</p>	<p>قبل از شروع درس</p>	
<p>۲ دقیقه</p>	<p>رقم را می شناسد.</p> <p>عدد نویسی را بلد است. کار با چوب خط و چینه را با مهارت انجام می دهد.</p>	<p>رفتار ورودی</p>	<p>فعالیت تدریس</p>
<p>۲ دقیقه</p>	<p>جمع ۲+۲ را با چوب خط انجام دهید</p> <p>ادامه ی اعداد زیر را بنویس -۲ ۱۱ ۱۲-</p>	<p>ارزشیابی تشخیصی</p>	
	<p>مجسم و نیمه مجسم و مجرد - حل مسئله .</p>	<p>شیوه ی تدریس</p>	
	<p>کتاب کار ریاضی - ماژیک - طلق - چینه و درخت های آموزشی.</p>	<p>مواد و ابزار آموزشی</p>	
<p>۱۵ دقیقه</p>	<p>از بچه ها می خواهم چینه های خود را روی میز قرار دهند سپس آن ها را دو تا دو تا روی هم بچینند و یک نفر از گروه روی طلق به صورت دو تا دو تا بنویسد.</p> <p>چند چینه استفاده کرده است .</p> <p>وقتی همه ی گروه ها به خوبی شمارش دو تا دو تا را انجام دادند از آن ها می خواهم سه تا سه تا و سپس چهارتا چهار تا این کار را انجام دهند تا به به دسته های بالا تر برسند.</p> <p>از گروه ها می خواهم همچنان که کار انجام می دهند وقتی به طبقات بالا تر رسیدند سعی کنند از پایین به بالا شمارش چند تا چند تا را تکرار کنند تا در حافظه شان قرار گیرد.</p> <p>وقتی کار با چینه تمام شد به ترتیب هر گروه پای تابلو آمده شمارش ها را با چوب خط های آهن ربایی هم روی تابلو نشان می دهند. (هرگروه یک عدد)</p> <p>ساز آن ها می خواهم شمارش ها را روی طلق خود نوشته وبه نوبت هر گروه به گروه های دیگر نشان داده و برای آن ها بخواند.</p>	<p>ارائه مطلب</p>	

	<p>سپس یک مسابقه بین گروه ها ترتیب می دهیم دو درخت یونولیتی داریم که بچه ها میان از توی پاکت یک کاغذی را در می آورند که نوشته چند تا چند تا را بنویسند . با فرمان من هرگروه که چهار نفر هستند شماره ها را که به صورت کارت قابل تهیه شده است را با سوزن روی درخت های مربوط به گروه خود قرار می دهند و چون با شور اشتیاق و تشویق کلاس همراه است بچه ها خود ایراد همدیگر را می گیرند.</p>		<p>مراحل فعالیت در کلاس</p>
<p>۳ دقیقه</p>	<p>کتاب ها را باز کنند و تمرین ها را به عنوان ارزشیابی پایانی حل کنند و من ارزشیابی می کنم.</p>	<p>ارزشیابی تکمیلی</p>	
<p>۳ دقیقه</p>	<p>از بچه ها می خواهم تحقیق کنند شمارش چند تا چند تا در چه جاهایی استفاده می شود. فتوکپی را که تهیه کرده ام به آن ها می دهم تا در خانه انجام بدهند.</p>	<p>تعیین تکلیف</p>	

ماه	جلسه	مواد تدریس	ماه	جلسه	مواد تدریس
مهر	اول	معارضه - یادآوری	بهمن	اول	قواعد درس ۴ - حل تمارین
مهر	دوم	المعجم - ترجمه درس اول - قواعد	بهمن	دوم	حل تمارین درس ۴ - پرسش شفاهی
مهر	سوم	حل تمارین درس اول	بهمن	سوم	المعجم و ترجمه درس ۵ و قواعد
مهر	چهارم	حل تمارین - امتحان درس اول	بهمن	چهارم	حل تمارین درس ۵
آبان	اول	المعجم و ترجمه درس ۲	اسفند	اول	امتحان کتبی و دوره ای
آبان	دوم	قواعد درس ۲ - پرسش شفاهی	اسفند	دوم	المعجم و ترجمه درس ۶ و قواعد
آبان	سوم	حل تمارین درس ۲	اسفند	سوم	حل تمارین و پرسش شفاهی و دوره ای
آبان	چهارم	حل تمارین - امتحان	اسفند	چهارم	تعطیلی احتمالی مدارس
آذر	اول	المعجم و ترجمه درس ۳	فروردین	اول	تعطیلات نوروزی
آذر	دوم	قواعد درس ۳	فروردین	دوم	تعطیلات نوروزی
آذر	سوم	حل تمارین - پرسش شفاهی	فروردین	سوم	المعجم و ترجمه درس ۷
آذر	چهارم	حل تمارین - امتحان دوره ای	فروردین	چهارم	قواعد درس ۷
دی	اول	المعجم و ترجمه درس ۴ دوره و پرسش شفاهی	اردیبهشت	اول	حل تمارین و پرسش شفاهی
دی	دوم	امتحانات پایانی نوبت اول	اردیبهشت	دوم	امتحان دوره ای
دی	سوم	امتحانات پایانی نوبت اول	اردیبهشت	سوم	امتحان شفاهی
دی	چهارم	امتحانات پایانی نوبت اول	اردیبهشت	چهارم	امتحان شفاهی و دوره از مطالب

❖ فصل چهارم: بحث گروهی

ارزیابی بحث گروهی

در تمرین بحث گروهی داوطلبان در کنار یکدیگر در قالب تیم های چند نفره (سالهای گذشته ۶ نفره بود) با هم کار می کنند. این تمرین ها با این هدف طراحی می شوند که به ارزیابان کمک کنند نحوه رفتار کردن افراد در جلسات و میزان اثربخشی کار تیمی آنها را مورد بررسی قرار دهند. که در این بحث گروهی باید در مورد مسئله مطرح شده تصمیم گرفته شود. داوطلبین در این تمرین باید درباره راهکارها و راه حلها با یکدیگر بحث و گفتگو نموده و مشخص کنند که در مورد هر مساله چه تصمیمی باید گرفته شود.

برای ارزیابی بحث گروهی همه چهار ارزیاب تخصصی در اتاق آماده سازی حضور خواهند داشت. هر ارزیاب باید به صورت همزمان سه داوطلب را ارزیابی کند همه صحبت های مبادله شده خصوصاً صحبت های سه داوطلب مربوط به خود را صورت دقیق ثبت می نماید.

ارزیابان در چهار طرف میز محل استقرار داوطلبان روی صندلی های زیر دستی دار می نشینند تا راحت بتوانند داوطلبان را حین بحث گروهی مشاهده و ارزیابی کنند. در طول بحث گروهی داوطلبان با ارزیابان هیچ صحبتی نمی توانند داشته باشند زمان مطالعه محتوای تمرین ۱۵ دقیقه و زمان انجام آن ۴۵ دقیقه است و این زمان باید به دقت سنجیده و اعمال شود. نماینده ارزیابان، داوطلبان را قبل از بحث توجیه می کند که نمی توانند حین بحث هیچ سوالی از ارزیابان پرسیده و خود باید در مشارکت با یکدیگر زمان را مدیریت نموده و جلسه را به شکل مطلوب به نتیجه برسانند.

نمونه ای از جلسه بحث گروهی

سناریو

معرفی و خوش آمدگویی

مسئول مصاحبه: سلام و خوش آمد میگویم به شما عزیزان. امروز میخواهیم درباره یکی از موضوعات مهم و حیاتی کشورمان یعنی حجاب صحبت کنیم. هدف این جلسه بررسی دیدگاه های شما و یافتن راهکارهایی برای معرفی حجاب به عنوان یک ارزش و نماد قدرت و مقاومت زن در جامعه هست، صحبت کنیم.

طرح سوال اولیه

مسئول مصاحبه: "لطفاً هر کدام به نوبت نظرتان را درباره حجاب و اهمیت آن در جامعه بیان کنید. همچنین بگویید که چگونه میتوانیم حجاب را به عنوان یک ارزش و نماد قدرت به جامعه معرفی کنیم.

بحث گروهی

بخش اول: معرفی و ارائه نظر

زهرا: سلام. من زهرا هستم. به نظر من حجاب یک بخش مهم از فرهنگ و دین ماست. باید از سنین پایین به بچه ها آموزش بدهیم که حجاب چیست و چرا مهم است. مدارس و رسانه ها تو این زمینه خیلی میتوانند کمک کنند.

مریم: سلام. من مریم هستم. من معتقدم که حجاب باید اختیاری باشد و هر کس خودش تصمیم بگیرد اما اگر بخواهیم حجاب را به عنوان یک ارزش نشان بدهیم باید زنان موفق با حجاب را در رسانه ها نشان بدهیم تا الگو شوند.

سارا: سلام. من سارا هستم. به نظرم حجاب علاوه بر اینکه یک حکم دینی است میتواند یک نماد فرهنگی هم باشد. ما باید از طریق فعالیت های هنری مثل فیلم و تئاتر این موضوع را به تصویر بکشیم.

مصاحبه کننده: حالا میخواهم همه شما سه نفر با هم درباره راهکارهایی برای معرفی حجاب به عنوان نماد قدرت و مقاومت زن به جامعه صحبت کنید. لطفاً نظراتتان را به اشتراک بگذارید و سعی کنید به یک توافق جمعی برسید.

زهرا: به نظرم اگر مدارس و دانشگاه ها برنامه های آموزشی درمورد حجاب برگزار کنند، بسیار مفید خواهد بود. می توانیم از معلم ها و استادهاى مجرب نیز کمک بگیریم.

مریم: من موافقم ولی باید این آموزشها با احترام به حق انتخاب افراد باشد. اگر کسی نخواهد حجاب داشته باشد نباید تحت فشار قرار بگیرد.

سارا: من هم موافقم. علاوه بر این میتوانیم نمایشگاه های هنری و فرهنگی درباره حجاب برگزار کنیم؛ مثلاً عکس های زنان محجبه موفق را به نمایش بگذاریم یا فیلمهایی درباره زندگیشان بسازیم.

زهرا: این خیلی ایده خوبی ست. میتوانیم همچنین از تجربه های زنان موفق محجبه در برنامه های تلویزیونی و رادیویی استفاده کنیم در این صورت مردم بیشتر با این موضوع آشنا میشوند.

نتیجه گیری

مصاحبه کننده: از همه شما تشکر میکنم. بحثهای امروز خیلی مفید و الهام بخش بود. با استفاده از نظرات و ایده های شما میتوانیم راهکارهای مناسبی برای معرفی حجاب به عنوان به ارزش و نماد قدرت و مقاومت زن به جامعه ارائه بدهیم خیلی ممنون که وقت گذاشتید و نظراتتان رو با ما به اشتراک گذاشتید. امیدوارم بتوانیم از همه این ایده ها به بهترین نحو استفاده کنیم.

❖ فصل پنجم: میزان آشنایی و توانایی کاربرست هوش مصنوعی در آموزش

یکی از مباحث جدید در مرحله ارزیابی نهایی آموزش و پرورش، مبحث هوش مصنوعی در آموزش است. یکی از کلماتی که در زندگی امروزی به وفور می‌شنویم، هوش مصنوعی یا همان AI (Intelligence Artificial) است. هوش مصنوعی یکی از تکنولوژی‌های ساخت انسان است که از قدرت تفکر و استدلال برخوردار است. اگر بخواهیم تاریخچه هوش مصنوعی را مرور کنیم، احتمالاً باید به سال ۱۷۷۰ بازگردیم. زمانی که یک مهندس شطرنج باز نابغه به نام ولفگانگ فان کمپلن، ماشینی را برای انجام بازی شطرنج اختراع کرد که می‌توانست با توجه به شرایط بازی و نحوه چیدمان مهره‌ها، مانند یک انسان بدون راهنمایی هیچ فرد دیگری، به تنهایی دست به انتخاب بزند و با اهرم‌هایی که آقای کمپلن طراحی کرده بود، مهره‌ها را جا به جا کند. از همان زمان بود که موضوع هوش مصنوعی در جهان ما کلید خورد، و از آن زمان تاکنون ذهن‌های زیادی را به خود مشغول داشته است. استفاده از هوش مصنوعی در حوزه آموزش ایده بسیار خوبی برای بهینه کردن روش‌های آموزشی است

یکی از جنبه‌هایی که در آموزش مهم است این است که معلم به دانش قدیمی و باقیمانده خود تکیه نکند. همیشه در همه حوزه‌ها حقایق بیشتری وجود دارد که آنها باید بدانند و به دانش آموزان نیز آموزش دهند. هیچ انسانی تسلط مطلق بر یک حوزه را ندارد و همیشه راهی برای یادگیری بیشتر وجود دارد و اینجاست که هوش مصنوعی در زمینه آموزش به معلمین و اساتید کمک می‌کند.

با هوش مصنوعی، معلمان اطلاعات جامعی را در دسترس خود خواهند داشت. هوش مصنوعی به آنها این امکان را می‌دهد تا خود را در حوزه مورد تدریس خود به روز نگه‌دارند. در این رابطه نمی‌توان تاثیر هوش مصنوعی بر یادگیری را انکار کرد. مشخصاً هیچ ابزار AI جای معلم را نمی‌گیرد. کارکرد اصلی آنها کمک و تسهیل فرآیند آموزش است، نه جایگزینی آن. معلم باید مسیر آموزشی، ارزش‌ها و اهداف یادگیری را تعیین کند و AI فقط ابزار باشد.

❖ فصل ششم: تسلط و استفاده از مهارت های هفتگانه

مقدمه

در دنیای امروز، سیستم‌های کامپیوتری نقشی اساسی در زندگی بشر و کارکردهای روزمره دارند. پیشرفت تکنولوژی، بهره‌وری را در محیط‌های کاری افزایش داده و آشنایی با رایانه به یکی از مهارت‌های ضروری تبدیل شده است. گواهی ICDL که مخفف «گواهی بین‌المللی کاربری کامپیوتر» است، به افرادی تعلق می‌گیرد که مهارت‌های هفت‌گانه استفاده از رایانه را فرا گرفته باشند. هدف این دوره، ارتقاء توانایی‌های فردی در فناوری اطلاعات و بهبود کارآمدی در سازمان‌ها است. این مدرک در بسیاری از استخدام‌ها، به‌ویژه در شرکت‌های دولتی و خصوصی، یکی از الزامات به‌شمار می‌رود.

مفاهیم مقدماتی سیستم های رایانه ای

سیستم (system) مجموعه‌ای از عناصر و اجزای مرتبط به هم می‌باشد که یک هدف خاصی را دنبال می‌کنند و به طور کلی دارای سه بخش اصلی می‌باشند: ورودی - input، عملیات - process، خروجی - output. رایانه (کامپیوتر - Computer) دستگاهی است دارای حافظه و قابل برنامه‌ریزی که می‌تواند عملیات‌های ریاضی، منطقی و مقایسه‌ای را با سرعت بالایی انجام داده و نتیجه را ارائه دهد. در تعریفی کلی‌تر می‌توان گفت که رایانه دستگاهی است که بتواند سه عمل دریافت داده، پردازش داده و اعلام نتیجه پردازش شده (اطلاعات) را انجام دهد.

مقادیر ورودی به سیستم را داده (data) می‌نامند و حاصل پردازش داده‌ها در سیستم را اطلاعات (information) می‌نامند

آشنایی با رایانه و سخت افزار

<< انواع سیستم های رایانه ای و کاربردهای آنان: رایانه‌ها بسته به نوع کاربرد، توان پردازشی، اندازه و نحوه استفاده، در دسته‌های مختلفی طبقه‌بندی می‌شوند. در ادامه به بررسی دسته‌بندی رایانه‌ها و نقش هر دسته در دنیای فناوری می‌پردازیم. کامپیوترها از نظر قدرت پردازشی و کاربرد به گروه‌هایی مثل ابررایانه‌ها، رایانه‌های بزرگ، رایانه‌های رومیزی، لپ‌تاپ‌ها و کامپیوترهای کوچک‌تر مانند تبلت و موبایل تقسیم می‌شوند. شناخت تفاوت آنها، به ما کمک می‌کند تا برای نیازهای مختلف، سیستم مناسبی را انتخاب کنیم.

نوع رایانه	توضیحات
ابر رایانه‌ها (Super computers)	این دسته از رایانه‌ها، از نظر اندازه بزرگترین و از نظر سرعت پردازش سریعترین هستند. موارد استفاده آنها عبارتند از؛ پیش‌بینی آب و هوا - شبیه‌سازی‌های علمی - تحقیقات هسته‌ای - تجزیه و تحلیل داده‌های ماهواره و فضاپیما و ...
رایانه‌های بزرگ (Mainframe Computers)	رایانه‌های بزرگ به گونه‌ای طراحی شده‌اند که بتوانند به صورت همزمان از صد‌ها یا هزاران کاربر پشتیبانی کنند. مانند بانک‌ها و بخش‌های مخابراتی و ...
رایانه‌های کوچک (Mini computers)	رایانه‌های کوچک، چند پردازشی و با اندازه متوسط هستند. این دسته از رایانه‌ها می‌توانند به طور متوسط بین ۴ تا ۲۰۰ کاربر را پشتیبانی کنند. بیشتر در موسسه‌ها و بخش‌های کوچکتر ادارات و شرکت‌ها و برای مواردی همچون حسابداری و مدیریت موجودی و ... به کار می‌رود. مانند workstation ها و سرور ها (Servers)

کوچکترین و ارزان ترین رایانه ها. به خاطر استفاده روزمره کاربران در منازل و محیط های کاری، به آنها رایانه های شخصی (Personal Computer) گفته میشود. های شخصی با توجه به اندازه و قابلیت حمل به انواع مختلفی همچون Desktop، کیفی یا Laptop، جیبی یا Palmtop و ... تقسیم بندی میشوند

<< آشنایی با سخت افزار و اجزای رایانه:

- تعریف سخت افزار: «اجزای فیزیکی سیستم رایانه ای که قابل لمس برای کاربر باشد، سخت افزار گفته میشود». این اجزا شامل مجموعه ای از قطعات و مدارات الکتریکی و مکانیکی میباشند. چندین مورد از سخت افزارها وجود دارند که پایه اصلی یک سیستم رایانه ای میباشد و در صورت نبود آنها، امکان راه اندازی سیستم رایانه ای وجود ندارد. استفاده از سایر سخت افزارها بستگی به نیاز کاربر دارد.

- سخت افزار خارجی: تجهیزات سخت افزاری قرار گرفته در خارج از رایانه. از جمله سخت افزار های خارجی میتوان مانیتور، صفحه کلید، ماوس و پرینتر و ... را نام برد.

- سخت افزار داخلی: مجموعه سخت افزار های درون رایانه که در داخل کیس نصب میشوند، سخت افزار داخلی گفته میشود. از جمله سخت افزار های این دسته میتوان به مادربرد، پردازنده مرکزی (CPU)، رم (Ram) اشاره کرد.

<< اجزای اصلی سیستم رایانه ای: رایانه برای انجام عملیات ها از چهار بخش کلیدی تشکیل شده است که این بخش ها عبارتند از واحد پردازنده مرکزی، حافظه، واحد ورود و واحد خروجی.

- واحد پردازنده مرکزی (CPU): هر رایانه یک واحد مرکزی پردازش دارد که این واحد به عنوان مغز رایانه تلقی میشود. وظیفه اصلی پردازش داده های ورودی بر عهده آن میباشد. عمل پردازش توسط CPU در سه مرحله فراخوانی (Fetch)، رمزگشایی (Decode) و پردازش و اجرا (Execute) صورت میگردد.

* پردازنده مرکزی (CPU) یک تراشه الکتریکی میباشد که انجام عملیات پردازشی، منطقی، ریاضی و کنترلی را بر عهده دارد. این قطعه اصلی ترین و مهمترین قسمت از یک رایانه میباشد. قسمت های تشکیل دهنده یک CPU عبارتند از:

+ واحد کنترل (CU) + حافظه ثابت (Register) + واحد حساب و منطق (ALU) + حافظه سریع (Cache)

- حافظه (Memory): مکانی که اطلاعات به صورت موقت یا دائم در آن نگهداری میشود. به دو نوع کلی حافظه اصلی و حافظه جانبی تقسیم بندی میشود. حافظه اصلی همچون RAM و ROM و حافظه جانبی همانند هارد دیسک ها میباشد.

* واحد های اندازه گیری حجم حافظه:

واحد	توضیحات
بیت / bit - b	به کوچکترین واحد اندازه حافظه که تنها میتواند دو مقدار 0 و 1 را داشته باشد، بیت میگویند
نیبل / Nibble	به مجموعه چهار بیت که کنار هم قرار گرفته اند یک نیبل گفته میشود
بایت / Byte- B	از کنار هم قرار گرفتن 8 بیت، یک بایت تشکیل میشود. بایت واحد اصلی حافظه است و به صورت باینری (دودویی) باشد

* سایر واحد های حافظه نسبت به بایت را در جدول زیر میتوانید مشاهده کنید:

کاربرد عمومی		دودویی		ده دهی	
مقدار	نام (نماد)	مقدار	نام (نماد)	استاندارد بین المللی	نام (نماد)
$1KB = 2^{10} B$	کیلوبایت (KB)	$1KiB = 2^{10} B = 1024B$	کیبی بایت (KiB)	$1KB = 10^3 B$	کیلوبایت (kB)
$1MB = 2^{10} KB$	مگابایت (MB)	$1MiB = 2^{20} B = 1024KB$	مبی بایت (MiB)	$1MB = 10^6 B$	مگابایت (MB)
$1GB = 2^{10} MB$	گیگابایت (GB)	$1GiB = 2^{30} B = 1024MB$	گیبی بایت (GiB)	$1GB = 10^9 B$	گیگابایت (GB)
$1TB = 2^{10} GB$	ترابایت (TB)	$1TiB = 2^{40} B = 1024GB$	تبی بایت (TiB)	$1TB = 10^{12} B$	ترابایت (TB)

آشنایی با نرم افزار و سیستم عامل

برای بهره برداری کامل از سخت افزار رایانه، به نرم افزار هایی نیاز داریم که کنترل سیستم و اجرای وظایف را بر عهده داشته باشد. این بخش به معرفی مفاهیم پایه ای نرم افزار و نقش حیاتی سیستم عامل در مدیریت و هماهنگی منابع سیستم دارد.

<< **نرم افزار و انواع آن:** مجموعه ای از دستورالعمل ها هستند که برای انجام کارهای خاص روی رایانه اجرا میشوند.

- نرم افزار: «هر بخشی از کامپیوتر که به صورت فیزیکی قابل لمس توسط کاربر نباشد، نرم افزار محسوب میشود» و یا «به تمامی برنامه ها و دستورالعمل هایی که برای ارتباط کاربر با رایانه و استفاده از آن به کار میروند، نرم افزار گفته میشود».

- نرم افزار های کاربردی (Application software): نرم افزار هایی هستند که برای انجام وظیفه خاص و بر اساس نیاز کاربران طراحی و تولید میشوند.

- نرم افزار های سیستمی (System software): به نرم افزار هایی که مدیریت سیستم را به طور کلی یا جزئی بر عهده دارند، نرم افزار های سیستمی گفته میشود. نرم افزار های سیستمی را میتوان در دسته های زیر تقسیم بندی کرد:

+ سیستم های عامل + کامپایلر ها و مفسر ها + درایور ها + نرم افزار های کمکی

<< **سیستم های عامل و وظایف آنها:** سیستم عامل مهم ترین نرم افزار رایانه است که اجرای برنامه ها و ارتباط میان سخت افزار و نرم افزار را ممکن میسازد.

- آشنایی با سیستم عامل و وظایف آن: سیستم عامل مهمترین نرم افزار سیستمی یک رایانه محسوب میشود. جایگاه این نرم افزار در سیستم رایانه ای را میتوان به عنوان یک رابط میان کاربر و نرم افزار های کاربردی با سخت افزار دانست.

- انواع رایج سیستم عامل ها: سیستم عامل ها بر اساس نوع دستگاه و نیاز کاربر متفاوت اند. در ادامه سیستم عامل های پرکاربرد برای انواع سیستم های رایانه ای شده اند.

* در جدول زیر به بررسی کلی برخی از سیستم های عامل میپردازیم:

محیط کار		تعداد برنامه ها		تعداد کاربران		نوع نرم افزار		نرم افزار سیستم
گرافیکی	متنی	چند وظیفه	تک وظیفه	چند کاربره	تک کاربره	سیستم عامل	محیط عامل	
	✓		✓		✓	✓		DOS
✓			✓		✓		✓	Windows 3.1
✓		✓			✓	✓		Windows 95

✓		✓		✓	✓	Windows 98
✓		✓	✓	✓	✓	Windows 7
✓		✓	✓	✓	✓	Windows 8
✓		✓	✓	✓	✓	Windows 10
✓		✓	✓	✓	✓	MAC OS
✓	✓	✓	✓	✓	✓	Linux
✓		✓		✓	✓	Android
✓		✓		✓	✓	IOS

شبکه های کامپیوتری و اینترنت

<< شبکه های رایانه ای و انواع آن: شبکه های رایانه ای بستر ارتباطی قدرتمندی میان دستگاه های دیجیتال ایجاد میکنند که هدف آن ها فراتر از صرفاً تبادل داده است.

- مفهوم شبکه رایانه ای (Computer network): شبکه رایانه ای به اتصال دو یا چند سیستم رایانه ای با توانایی ارسال و دریافت داده گفته میشود. این انتقال داده ها میتواند با کابل یا بیسیم انجام شود.

- انواع شبکه از نظر نوع اتصال یا ارتباط: نحوه اتصال فیزیکی دستگاه ها، مانند سیمی یا بی سیم بودن شبکه، در عملکرد و هزینه راه اندازی شبکه مؤثر است. انواع اتصال به صورت اتصال با کابل (شبکه هایی اتصال با کابل های فلزی برقرار میباشد)، اتصال با فیبر نوری (شبکه ای که در آن از فیبر های نوری استفاده شده) و اتصال بی سیم (شبکه ای که با استفاده از امواج رادیویی ارتباط برقرار میشود) میباشد.

- انواع شبکه ها از نظر وسعت: شبکه های ارتباطی را میتوان بر اساس گستره جغرافیایی به دسته های مختلفی تقسیم بندی کرد. برخی از این دسته ها عبارتند از:

WLAN ،WAN ،LAN ،MAN ،PAN

- انواع شبکه ها از نظر توپولوژی: به نوع به همبندی سیستم های رایانه ای در یک شبکه ارتباطی، توپولوژی شبکه گفته میشود. برخی از مهمترین های آنها عبارتند از Star ،Ring ،BUS ،Line ،P2P.

امنیت شبکه و اطلاعات و حریم خصوصی

<< اصول امنیت شبکه و اطلاعات: امنیت شبکه و اطلاعات به محافظت از داده ها و سیستم های رایانه ای در برابر تهدیدات داخلی و خارجی اشاره دارد. اصول سه گانه امنیت شبکه و اطلاعات شامل محرمانگی (Confidentiality)، یکپارچگی (Integrity) و دسترس پذیری (Availability) میباشد.

<< انواع حملات سایبری (Cyber attacks): شبکه و اطلاعات همواره هدف حملات سایبری (دیجیتالی) قرار میگیرند و امنیت شبکه و اطلاعات همواره در معرض تهدید این دسته از حملات میباشد.

- حملات مهندسی اجتماعی (Social engineering attacks)

- بدافزار ها (Malware)

- حمله مرد میانی (Man-in-the-middle)

- حملات منع سرویس (DoS / DDoS)

<< **روش های مقابله با تهدیدات امنیتی:** روش های محافظت از شبکه و اطلاعات که برخی میان هر دو مشترک و برخی منحصر به یکی از این موارد میباشند.

- استفاده از فایروال (Firewall)
- رمز گذاری داده ها (Data encryption)
- استفاده از پروتکل های امن (Safety Protocols)
- مدیریت دسترسی کاربران (User access management)
- سیستم های تشخیص نفوذ (IDS)
- سیستم پیشگیری از نفوذ (IPS)
- احراز هویت دو مرحله ای (2FA)
- استفاده از نرم افزار های آنتی ویروس و ضد بدافزار

<< **حریم خصوصی (Privacy) و حفاظت از آن:**

حریم خصوصی به حق افراد برای کنترل اطلاعات شخصی خود و جلوگیری از دسترسی غیرمجاز به آنها اشاره دارد، حفظ حریم خصوصی به معنای محافظت از اطلاعات شخصی کاربران در برابر سوءاستفاده میباشد.

-روش های حفاظت از حریم خصوصی: روش های حفاظتی، اقداماتی مانند تنظیمات امنیتی، استفاده از رمز های قوی و پرهیز از به اشتراک گذاری اطلاعات حساس را شامل میشوند

- + مدیریت تنظیمات حریم خصوصی در حساب های آنلاین
- + استفاده از رمز های عبور قوی و مدیریت آنها
- + استفاده از احراز هویت دو مرحله ای (2FA)
- + مرور امن و ناشناس در اینترنت
- + رمزگذاری داده های شخصی

کاربرد فناوری اطلاعات در زندگی

<< **آشنایی با IT و ICT:** آشنایی با مفاهیم فناوری اطلاعات (IT) و فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) برای درک کاربرد رایانه در زندگی روزمره و محیط های کاری کاملاً ضروری است. این دو واژه گرچه گاهی به جای یکدیگر استفاده میشوند، اما تفاوت های ظریفی دارند.

<< **کاربرد فناوری اطلاعات در زندگی روزمره:**

- فناوری اطلاعات در آموزش: یادگیری آنلاین (E-Learning)، کلاس های آنلاین، منابع الکترونیکی
- فناوری اطلاعات در کسب و کار: دورکاری، تجارت الکترونیک (E-Commerce)، بانکداری اینترنتی (E-Banking)
- فناوری اطلاعات در سلامت: پرونده الکترونیک سلامت، پزشکی از راه دور (Telemedicine)، هوش مصنوعی در تشخیص بیماری، جراحی رباتیک
- فناوری اطلاعات در سرگرمی

<< **ارگونومی و سلامت در کار با کامپیوتر:** کار طولانی مدت با رایانه میتواند منجر به مشکلات جسمی شود. برای جلوگیری از بروز این مشکلات و یا کاهش آنها، به بررسی اصول ارگونومی میپردازیم.

- ارگونومی (Ergonomics) علمی است که به طراحی صحیح محیط کار و تجهیزات برای افزایش راحتی و کاهش آسیب های جسمانی میپردازد. اصول ارگونومی به هنگام کار با رایانه عبارتند از وضعیت صحیح نشستن، ارتفاع میز کار و صندلی، موقعیت و فاصله صفحه نمایش، استفاده از ماوس و کیبورد مناسب و نور محیط.

استفاده از سیستم های رایانه ای و مدیریت فایل ها

وظایف سیستم عامل عبارتند از مدیریت فایل ها و پوشه ها، مدیریت منابع سخت افزاری مانند پردازنده ها، مدیریت حافظه های اصلی و جانبی، کنترل عملکرد دستگاه های ورودی و خروجی، برقراری امنیت در سیستم، اشتراک و بهینه سازی منابع سیستم (حافظه و پردازشگر) و مدیریت و اجرای همزمان برنامه ها و کنترل ارتباط میان آنها.

آشنایی با سیستم عامل ویندوز

<< معرفی سیستم عامل ویندوز (Windows OS): ویندوز یکی از سیستم عامل های گرافیکی است که توسط شرکت مایکروسافت توسعه داده شده و به عنوان یکی از محبوب ترین سیستم عامل ها در دنیا شناخته میشود. سخت افزار توصیه شده برای استفاده بهینه از ویندوز ۱۰ برای نسخه ۳۲ و ۶۴ بیتی این ویندوز عبارتند از.

سیستم ۶۴ بیتی	سیستم ۳۲ بیتی	قطعه
چهار هسته ای با سرعت ۲/۵ گیگاهرتز یا سریعتر	دو هسته ای با سرعت ۲ گیگاهرتز یا سریعتر	پردازنده - CPU
۴ گیگابایت یا بیشتر	۲ گیگابایت یا بیشتر	حافظه اصلی - RAM
۱۲۸ گیگابایت یا بیشتر (ترجیحا SSD)	۶۴ گیگابایت یا بیشتر (ترجیحا SSD)	فضای دیسک سخت - Hard disk

<< راه اندازی و خاموش کردن سیستم رایانه ای: یکی از اولین مهارت های عملی در کار با رایانه، راه اندازی صحیح و خاموش کردن اصولی سیستم است.

+ روشن کردن (Start): برای روشن کردن سیستم رایانه ای، از دکمه Power موجود بر روی کیس استفاده میکنیم.
 + راه اندازی مجدد (Restart): هنگام روشن بودن رایانه، با استفاده از دکمه ریستارت، میتوان رایانه را مجدد راه اندازی کرد.
 + خاموش کردن: پس از اتمام کار کاربر با رایانه، بسته به نیاز کاربر، رایانه را میتوان در حالت های مختلفی قرار داد که این حال ها عبارتند از: خاموش کردن (Shut down)، خروج از حساب کاربری (Sign out/Log off)، تغییر کاربر (Switch user)، خواب (Sleep)، هایبرنت یا خواب عمیق (Hibernate)، قفل کردن (Lock).

مدیریت فایل ها و پوشه ها

<< آشنایی با فایل ها و پوشه ها: فایل ها و پوشه ها نقش کلیدی در سازمان دهی اطلاعات در ویندوز دارند. فایل ها واحد های اصلی ذخیره سازی داده ها در سیستم عامل هستند. هر فایل اطلاعات خاصی را در خود ذخیره میکند و بنابر نوع اطلاعات، نوع فایل نیز متفاوت خواهد بود و پوشه ها برای سازماندهی فایل ها به کار میروند. به جای ذخیره فایل ها به طور پراکنده در مسیر های مختلف، میتوان فایل ها را در پوشه ها قرار داد و به این ترتیب کار مدیریت فایل ها را ساده تر کرد.

<< کار با فایل ها و پوشه ها: در این قسمت به عملیات هایی میپردازیم که میتوان بر روی فایل ها و پوشه ها انجام داد.

- ایجاد پوشه جدید (New Folder)
- ایجاد فایل جدید (New File)
- انتخاب کردن فایل ها و پوشه
- تغییر نام (Rename)
- حذف کردن (delete)
- کپی کردن و انتقال فایل ها

<< استفاده از File explorer (فایل اکسپلورر): File Explorer ابزار مرکزی مدیریت فایل ها و مهمترین پنجره در ویندوز میباشد.

<< مدیریت فضای ذخیره سازی: فایل ها و پوشه هایی که کاربر در رایانه ذخیره میکند، در حافظه های جانبی همچون هارد های HDD و SSD ذخیره میشوند. برای جلوگیری از پر شدن حافظه سیستم و کندی عملکرد، آشنایی با نحوه مشاهده و مدیریت فضای ذخیره سازی بسیار مهم است.

تنظیمات و ابزار های کمکی ویندوز

<< تنظیمات سیستم رایانه ای: کاربر میتواند با مراجعه به تنظیمات سیستم، مواردی مانند وضوح تصویر، تنظیم ساعت و تاریخ یا کنترل صدا را مطابق نیاز خود تنظیم کند. این تنظیمات پایه برای راحتی و دقت در کار با سیستم ضروری اند.

<< ابزار های سیستمی و نگه داری ویندوز (system tools): ویندوز دارای ابزارهای متعدد برای مدیریت عملکرد سیستم، بهینه سازی پردازش ها، نظارت بر منابع سخت افزاری و افزایش کارایی سیستم است. از جمله این ابزار های میتوان به مواردی مانند task manager (مدیریت پردازش) و Disk Cleanup (بهینه سازی فضای ذخیره) اشاره کرد.

<< امنیت فایل ها و سیستم: امنیت اطلاعات در ویندوز یکی از مهمترین مباحثی است که هر کاربر باید با آن آشنا باشد. حفاظت از فایل ها، مدیریت سطح دسترسی کاربران و استفاده از ابزارهای امنیتی مانند Windows Defender برای جلوگیری از بدافزارها، از جمله راهکارهایی هستند که امنیت سیستم را تضمین میکنند.

برنامه های جانبی ویندوز

<< برنامه های کاربردی اصلی ویندوز: در ویندوز برنامه های متنوعی وجود دارند که ممکن است کاربر در طول روز به آنها نیاز پیدا کند. برخی از مهمترین برنامه های جانبی ویندوز عبارتند از: Calculator، Paint، Voice recorder، Notepad، windows media player، Sticky note، Snipping tool

<< مجموعه برنامه های Ease of access: ویندوز مجموعه ای از ابزارها را با عنوان Ease of Access، برای کمک به افراد با نیازهای ویژه فراهم کرده است. این ابزارها به طور خاص برای افرادی با مشکلات بینایی، شنوایی یا حرکتی طراحی شده اند. این ابزار ها عبارتند از: راوی، ذره بین، صفحه کلید مجازی، تبدیل گفتار به نوشتار، تنظیم High contrast

مدیریت حساب کاربری در ویندوز

<< آشنایی با حساب های کاربری در ویندوز: حساب کاربری مجموعه ای از مجوزها، فایل ها و تنظیمات اختصاصی برای هر کاربر سیستم است.

- انواع حساب کاربری در ویندوز: در سیستم عامل ویندوز دو نوع حساب کاربری Local account و Microsoft account وجود دارد.

- انواع حساب ها بر اساس سطح دسترسی: برای حساب های کاربری سطوح دسترسی متفاوتی وجود دارند که هر یک نقش خاصی در مدیریت سیستم ایفا میکنند. این دسته از حساب ها عبارتند از:

- + حساب مدیر (Administrator)
- + حساب استاندارد (Standard account)
- + حساب مهمان (Guest account)
- + حساب کاربری دامنه (Domain account)
- + حساب کاربری کودک (Child account)
- + حساب کاربری کاری یا تحصیلی (Work or School account)

<< مدیریت حساب های کاربری در ویندوز: در سیستم عامل ویندوز، برای هر کاربر میتوان حساب جداگانه ای ایجاد کرد که شامل اطلاعات شخصی، تنظیمات و دسترسی های اختصاصی او باشد

- آشنایی با مدیریت حساب کاربری: مدیریت حساب کاربری در ویندوز، از طریق پنجره های settings یا control panel انجام میشود.

- افزودن حساب کاربری: برای ایجاد حساب کاربری در ویندوز ۱۰ از طریق setting اقدام میکنیم. برای اینکار در settings به بخش Accounts رفته و از منوی راست، بر روی گزینه Family and other users کلیک میکنیم.

- حذف حساب کاربری: برای حذف حساب کاربری نیز از طریق setting و از بخش Accounts ممکن میباشد.

- تنظیمات امنیتی حساب کاربری: میتوان با استفاده از روش های مختلف برای افزایش امنیت حساب کاربری اقدام کرد. روش های ورود به ویندوز ۱۰ عبارتند از: Password، Windows hello PIN، Windows hello Fingerprint، Windows Dynamic Lock، Security Key، Picture password، hello Face

آشنایی با مفاهیم شبکه و اینترنت

در دنیای امروزی، اینترنت و ارتباطات یکی از اجزای جدایی ناپذیر زندگی افراد و سازمان ها شده است. اینترنت نه تنها بستری برای دسترسی به اطلاعات، ارتباطات جهانی و تجارت الکترونیک فراهم کرده است، بلکه به یکی از ابزارهای اصلی در آموزش، اشتغال و مدیریت اطلاعات تبدیل شده است.

آشنایی با مفاهیم پایه اینترنت و شبکه های کامپیوتری

<< تعریف اینترنت و تاریخچه آن: اینترنت یک شبکه جهانی از میلیون ها کامپیوتر و دستگاه های دیجیتالی متصل به یکدیگر است که به کمک پروتکل های ارتباطی، امکان اشتراک گذاری داده ها، برقراری ارتباط و دریافت اطلاعات از سراسر جهان را فراهم میکند. امروزه، اینترنت به عنوان یک ابزار کلیدی در ارتباطات، آموزش، تجارت و سرگرمی شناخته میشود.

- شبکه جهانی وب (WWW - world wide web): وب یک سرویس مبتنی بر اینترنت میباشد که به کاربران امکان دسترسی به اطلاعات را از طریق صفحات وب را میدهد.

- اهمیت اینترنت: امروزه، اینترنت بخش مهمی از زندگی مدرن را تشکیل میدهد و در زمینه های ارتباطات، تجارت، آموزش، سرگرمی و خدمات دولتی کاربرد دارد.

<< شبکه های کامپیوتری و انواع آن ها: شبکه های کامپیوتری مجموعه ای از دستگاه های متصل به هم هستند که اطلاعات را به اشتراک می گذارند. این شبکه ها در اندازه های مختلف از شبکه های خانگی کوچک (LAN) گرفته تا شبکه ی عظیمی مانند اینترنت (WAN) وجود دارند.

* انواع شبکه از نظر وسعت:

* در جدول زیر به بررسی دقیق برخی شبکه های ارتباطی شناخته شده میپردازیم:

نوع	توضیح	محدوده	سرعت انتقال	هزینه
(personal area PAN network)	اتصال دستگاه های مجاور فرد	1 - 10 m	بسیار بالا	خیلی کم
(local area network) LAN	دستگاه های متصل شده در یک منطقه محلی به صورت فیزیکی	حداکثر 2km	بسیار بالا	کم
(Wireless local area WLAN network)	دستگاه های متصل شده در یک منطقه محلی به صورت بی سیم	حداکثر 2km	بسیار بالا	کم
(metropolitan area MAN network)	اتصال چندین LAN در منطقه شهری	5 - 50 km	متوسط	زیاد
(wide area network) WAN	اتصال شبکه ارتباطی در محدوده خیلی وسیع همانند کشور	بیش از 5km	پایین	خیلی زیاد

* انواع شبکه ها از نظر توپولوژی: به نوع به هم بندی سیستم های رایانه ای در یک شبکه ارتباطی، توپولوژی گفته میشود.

نوع	توضیح
P2P (نقطه به نقطه)	شامل دو میزبان مانند دو رایانه، سوئیچ یا روتر و که به صورت سر به سر با استفاده از یک تکه کابل به همدیگر وصل شده اند
Line (خطی)	همه دستگاه ها به طور متوالی به هم متصل هستند. به غیر از دستگاه های اول و آخر. همه دستگاه به دو دستگاه دیگر متصل اند.
BUS (اتوبوسی)	هر دستگاه به یک کابل مشترک متصل است. به این کابل مشترک کابل Backbone گفته میشود
Ring (حلقوی)	هر دستگاه به دو دستگاه مجاور خود متصل است. در این توپولوژی اطلاعات در یک جهت حرکت میکنند
Star (ستاره ای)	همه دستگاه ها و رایانه ها از طریق کابل به یک هاب مرکزی متصل هستند. این هاب گره مرکزی میباشد و تمام گره های دیگر به آن متصل میشوند
Mesh (توری)	هر دستگاه از طریق یک لاین ارتباطی به دستگاه های دیگر متصل است. در این توپولوژی از پروتکل هایی چون AHCP و DHCP استفاده میشود
Hierarchy / Tree (درختی)	نوعی توپولوژی ستاره ای تغییر یافته است که در آن از توپولوژی خطی استفاده شده. این توپولوژی یک حالت سلسله مراتبی و هرمی دارد
Hybrid (ترکیبی)	چنانچه از نام آن پیداست از ترکیب انواع دیگر توپولوژی های شبکه به وجود می آید. ایجاد چنین پیکربندی، به نیاز شبکه بستگی دارد.

کار با مرورگر های وب (Web Browsers)

<< معرفی مرورگرهای اینترنتی: مرورگر وب نرم افزاری است که امکان دسترسی به صفحات وب و محتوای اینترنتی را برای کاربران فراهم میکند. مرورگر های متعددی وجود دارد که با یکدیگر متفاوت میباشند. این تفاوت ها ناشی از مواردی همچون

سرعت، امنیت، افزونه ها و ... میباشد. مهم ترین اجزای یک مرورگر وب عبارتند از:

- + نوار عنوان (Title Bar)
- + نوار آدرس (Address bar)
- + Omnibox +
- + دکمه های کنترلی مرورگر
- + دکمه منو و تنظیمات مرورگر
- + صفحه نمایش محتوای وب
- + نوار بوکمارک (Bookmark Bar)
- + زبانه ها (Tabs)
- + نوار داندود
- + افزونه ها (Extensions)

<< مدیریت مرورگر ها و تنظیمات کاربردی: برای استفاده بهینه از مرورگرهای وب، کاربران باید بتوانند زبانه ها را مدیریت کنند، بوکمارک های خود را ذخیره و دسته بندی کنند، از قابلیت های امنیتی مانند مرور خصوصی استفاده کنند و تاریخچه مرورگر را کنترل کنند.

<< افزونه ها و شخصی سازی مرورگرها: مرورگرهای مدرن قابلیت های گسترده ای برای شخصی سازی و افزودن امکانات بیشتر از طریق افزونه ها و تغییرات ظاهری ارائه می دهند.

جستجو ارزیابی اطلاعات در اینترنت

<< معرفی موتورهای جستجو: در اینترنت، میلیاردها صفحه وب وجود دارد که دربردارنده اطلاعات مختلفی هستند. برای دسترسی سریع به این اطلاعات، موتورهای جستجو طراحی شده اند تا بتوانند محتوای اینترنت را بررسی، دسته بندی و نمایش دهند. موتور جستجو یا search engine یک نرم افزار آنلاین است که به کاربران کمک میکند عبارت های موردنظر را در اینترنت جستجو کرده و اطلاعات مرتبط را بیابد. از جمله موتور های جستجوی معروف میتوان به مواردی همچون Google، Bing، Yahoo و ... اشاره کرد

<< استفاده از جستجوی پیشرفته و فیلتر کردن نتایج: در بسیاری از مواقع، کاربران هنگام جستجو در اینترنت با حجم عظیمی از نتایج غیرمرتبط مواجه میشوند و یافتن اطلاعات صحیح دشوار میشود. موتورهای جستجو ابزارهایی برای انجام جستجوهای پیشرفته ارائه میدهند که به کاربران اجازه میدهد نتایج را بهتر فیلتر کرده و سریعتر به اطلاعات دسترسی پیدا کنند.

<< نحوه استفاده از موتورهای جستجو برای یافتن اطلاعات خاص: همه کاربران اینترنت روزانه برای جستجوی اطلاعات مختلف از موتورهای جستجو استفاده میکنند. اما گاهی کاربران نیاز دارند به اطلاعات خاص، دقیق و تخصصی دسترسی پیدا کنند.

<< ارزیابی اعتبار منابع اینترنتی: تشخیص منابع معتبر از منابع نامعتبر بسیار مهم است. بسیاری از وبسایت ها و شبکه های اجتماعی پر از اطلاعات نادرست، شایعات، اخبار جعلی و محتوای گمراه کننده هستند که ممکن است کاربران را سردرگم کنند. بررسی اعتبار منابع اینترنتی، یک مهارت کلیدی برای همه کاربران اینترنت است.

<< مدیریت و سازماندهی نتایج جستجو: پس از جستجو در اینترنت و یافتن اطلاعات ارزشمند، مدیریت صحیح نتایج جستجو اهمیت زیادی دارد. مدیریت صحیح به کاربران کمک میکند دسترسی آسان و سریع تری به اطلاعات مورد نیاز خود داشته باشند و از اتلاف وقت جلوگیری کنند.

کار با ایمیل (E-mail) و پیام های الکترونیکی

<< آشنایی با ایمیل و سرویس دهندگان محبوب: ایمیل یا Email (Electronic Mail) یک روش ارتباطی الکترونیکی است که امکان ارسال پیام های متنی، فایل ها و تصاویر را در بستر اینترنت فراهم میکند. میتوان گفت که ایمیل یک سیستم دیجیتالی برای ارسال و دریافت پیام ها از طریق اینترنت است که توسط سرویس دهندگان مختلف ارائه میشود.

- ایجاد حساب ایمیل در سرویس های مختلف و مدیریت آن: برای استفاده از ایمیل، ابتدا باید یک حساب ایمیل ایجاد کرده و آن را مدیریت کرد.

<< **مدیریت صندوق پست الکترونیکی:** پس از ایجاد حساب ایمیل، یکی از مهمترین مهارت هایی که کاربران باید یاد بگیرند، مدیریت صحیح صندوق پستی است. مدیریت صندوق شامل مواردی همچون مشاهده ایمیل های دریافتی، ارسال پیام جدید، استفاده از CC و BCC، پاسخ دهی به ایمیل ها، فیلتر کردن پیام ها و سازماندهی ایمیل ها میشود.

< **پیوست فایل ها و تنظیمات امنیتی ایمیل:** یکی از قابلیت های مهم ایمیل، امکان ارسال فایل های ضمیمه مانند اسناد، تصاویر، فایل های صوتی و ویدئویی است. در محیط های کاری و آموزشی، ارسال فایل ها از طریق ایمیل یکی از روش های اصلی تبادل اطلاعات محسوب میشود.

- گزارش هرزنامه و مدیریت پیام های ناخواسته: هرزنامه ها (Spam) شامل ایمیل های تبلیغاتی، پیام های جعلی و ایمیل های حاوی بدافزار هستند که می توانند امنیت کاربران را تهدید کنند. اکثر سرویس های ایمیل دارای فیلترهای خودکار برای شناسایی ایمیل های اسپم هستند، اما کاربران نیز باید روش های شناسایی ایمیل های خطرناک را بدانند.

<< **مدیریت پیشرفته ایمیل و افزایش بهره وری:** با افزایش تعداد ایمیل های دریافتی، یافتن پیام های مهم، سازماندهی مکاتبات و افزایش بهره وری اهمیت بیشتری پیدا میکند. ابزارهایی مانند زمان بندی ارسال ایمیل، برچسب گذاری، بایگانی پیام ها و بازیابی ایمیل های ارسال شده، به کاربران کمک میکنند تا ارتباطات خود را به طور موثرتری مدیریت کنند.

آشنایی با نرم افزار واژه پرداز Word

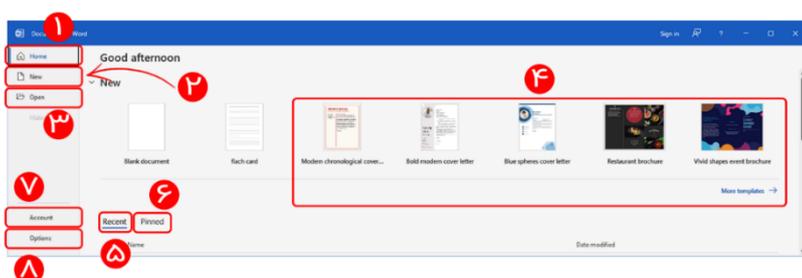
نرم افزار Word یکی از پرکاربردترین و قدرتمندترین ابزارهای پردازش متن است که به کاربران امکان ایجاد، ویرایش و قالب بندی اسناد متنی را میدهد.

آشنایی با نرم افزار Word و محیط کاربری آن

<< **معرفی نرم افزار Word و کاربردهای آن:** این نرم افزار امکان ویرایش متون، تنظیم قالب بندی، اضافه کردن تصاویر و نمودارها، مدیریت منابع و استنادها، و ایجاد اسناد حرفه ای را فراهم میکند. به دلیل امکانات گسترده ای که دارد، در بسیاری از حوزه ها از جمله کسب و کار، آموزش و کارهای شخصی مورد استفاده قرار میگیرد.

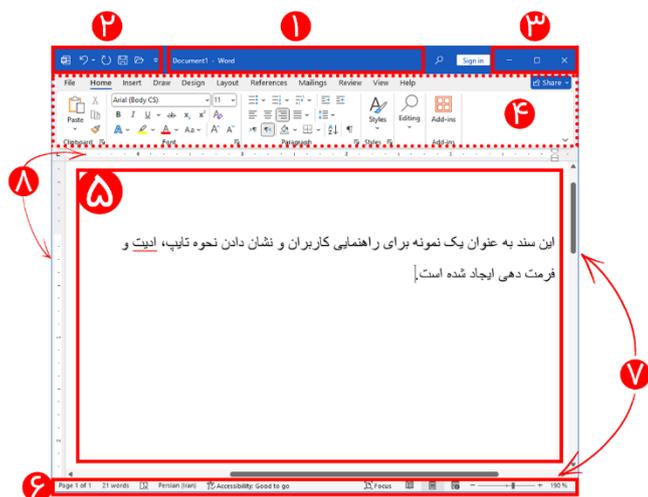
<< **آشنایی با نرم افزار Word:** محیط کاربری Word شامل ابزارهای متنوعی برای مدیریت و ویرایش اسناد است. هر بخش از این محیط وظایف خاصی دارد که دانستن عملکرد آنها برای کار با اسناد ضروری است

بخش های اصلی صفحه آغازین در Word مطابق با تصویر زیر عبارتند از:

- Home -1
- New -2
- Open -3
- Templates -4
- Recent -5
- Pinned -6
- Account -V
- Option -8

- محیط اولیه و اجزای پنجره Word در تصویر زیر مشخص شده اند که در ادامه هر کدام به طور کلی بررسی خواهند شد.

1- نوار عنوان - Title bar

2- نوار ابزار دسترسی سریع - Quick access toolbar

3- دکمه های کنترلی - Control buttons

4- نوار ابزار - Ribbon

5- بخش ویرایشگر متن - Text editor

6- نوار وضعیت - Status bar

7- نوار پیمایش - Scroll bar

8- خط کش - Ruler

ایجاد، ویرایش و قالب بندی متن

<< **ایجاد و ویرایش متن:** ایجاد و ویرایش متن شامل عملیات اولیه ای است که کاربران برای کار با سند های متنی در نرم افزار Word انجام میدهند. این عملیات شامل ایجاد یک سند متنی جدید، تایپ متن، حذف و جابجایی محتوای سند، استفاده از ابزار های ویرایشی مانند copy، cut و paste و اصلاح تغییرات با عمل های Undo و Redo میباشد.

<< **قالب بندی متن در word:** قالب بندی صحیح باعث افزایش خوانایی، جذابیت بصری و حرفه ای تر شدن اسناد میشود. مهارت های مرتبط با این کار عبارتند از: تغییر فونت متن (نوع قلم) - تغییر اندازه متن - تغییر سبک و رنگ متن - تغییر افکت متن.

<< **قالب بندی پاراگراف در word:** پس از قالب بندی متن، مرحله بعدی قالب بندی پاراگراف ها میباشد. قالب بندی پاراگراف ها نیز همانند قالب بندی متن جهت ایجاد نظم و ترتیب و زیبایی سند صورت میگیرد. مهارت هایی این کار عبارتند از تراز بندی متن، تنظیم فاصله بین خطوط و پاراگراف ها، تورفتگی متن، چندستونی کردن پاراگراف ها و ایجاد لیست های شماره گذاری و نشانه دار.

<< **ویژگی های پیشرفته قالب بندی سند در word:** ویژگی های پیشرفته قالب بندی سند، امکان مدیریت حرفه ای تر اسناد را فراهم میکنند. این ابزارها شامل استایل های سفارشی، ابزار Format Painter، تم های آماده، قالب بندی خودکار و حذف فرمت های اضافی است. استفاده از این ویژگی ها باعث صرفه جویی در زمان و افزایش هماهنگی در قالب بندی اسناد میشود.

<< **الگو های آماده (Templates):** الگو ها یا templates در نرم افزار word، فایل های از پیش طراحی شده ای هستند که شامل ساختار، قالب بندی و محتوای اولیه یک سند ورد میباشدند. استفاده از این الگو ها به کاربران کمک میکند تا اسناد حرفه ای تر و منظم تری را با سرعت بالاتر و دردسر کمتر تهیه کنند.

<< **جستجو و جایگزینی متن:** در اسناد طولانی، پیدا کردن سریع کلمات یا عبارت های خاص و جایگذاری آنها با کلمات یا عبارت های دیگر در کل سند به صورت دستی بسیار زمان بر است. نرم افزار ورد با ابزار خاصی به کاربر این اجازه را میدهد تا کلمات خاصی را در سند جستجو کرده و در صورت نیاز، آن ها را با عبارت های جدید جایگزین کنند.

<< ایجاد و ویرایش جدول ها: جداول (Tables) یکی از کاربردی ترین ابزار های نرم افزار word میباشد که برای دسته بندی، سازماندهی و نمایش داده ها به شکل ساختار یافته مورد استفاده قرار میگیرد. با استفاده از جدول ها میتوان اطلاعات را در قالب ردیف ها و ستون ها مرتب کرد و ظاهر سند را حرفه ای تر و خواناتر نمود. هنگام کار با جدول، سربرگ های Table design و Table Layout فعال میشوند و امکان ویرایش کامل جدول را فراهم میکنند. table design برای تغییر ظاهر جدول و table layout برای مدیریت ساختار جدول به کار میرود.

- افزودن و حذف سلول، سطر و ستون به جدول: ممکن است گاهی اوقات تعداد سطر ها یا ستون هایی که در ابتدا برای ایجاد جدول تعریف کرده ایم کم یا زیاد باشد. در اینصورت با استفاده از امکاناتی که word در اختیار کاربر قرار داده میتوان تعداد لازم از سطر ها یا ستون ها را به جدول اضافه یا از آن حذف کرد.

<< افزودن تصاویر و ویرایش آنها: از مهمترین ویژگی های نرم افزار Word، قابلیت افزودن عناصر گرافیکی مانند تصاویر و اشکال است. استفاده از تصاویر در اسناد متنی باعث جذابیت بیشتر محتوا، انتقال بهتر مفاهیم و حرفه ای تر شدن ارائه ها میشود. به کمک تصاویر میتوان توضیحات متنی را تکمیل کرد و با اشکال گرافیکی، مفاهیم را بهتر نمایش داد.

<< درج آیکن ها (Icons) و اشکال سه بعدی (3D models): علاوه بر تصاویر معمولی، از عناصر گرافیکی پیشرفته تری مانند آیکن های برداری (Icons) و مدل های سه بعدی (3D Models) نیز میتوان استفاده کرد. آیکن ها برای نشان دادن مفاهیم به صورت نمادین، ساده و مینیمال مناسب اند و مدل های سه بعدی امکان نمایش اشیای واقعی با جزئیات فضایی را فراهم میکنند. این امکانات به اسناد جلوه بصری حرفه ای و مدرن میبخشند.

تنظیمات صفحه و مدیریت بخش ها

<< تنظیمات صفحه و حاشیه ها: موارد مرتبط با تنظیمات کلی سند بهتر است پیش از شروع تایپ در Word مشخص شوند. این موارد میتوانند شامل اندازه صفحه، حاشیه ها، جهت کاغذ و رنگ پس زمینه باشند. این تنظیمات تعیین میکنند که محتوا در هنگام نمایش یا چاپ، چگونه دیده شود.

- تغییر اندازه و جهت صفحه: برگه های Word به طور پیش فرض به صورت عمودی هستند، اما در مواردی مثل طراحی بروشور یا جدول های عریض، بهتر است از حالت افقی برای صفحات استفاده شود. همچنین میتوان اندازه کاغذ را نیز بر اساس نیاز تغییر داد. از جمله تنظیمات قابل اعمال، اندازه صفحات میباشد:

عنوان	ابعاد	کاربرد
Letter	8.5 * 11 inch	برای اسناد رسمی، نامه ها و گزارش های اداری در ایالات متحده
11*17	11 * 17 inch	مشابه tabloid بوده و برای نشریات، بروشورها و اسناد بزرگ استفاده میشود
Legal	8.5 * 14 inch	مورد استفاده در قرارداد ها و اسناد قانونی
Statement	5.5 * 8.5 inch	برای یادداشت ها، اسناد کوتاه و مکاتبات غیررسمی
Executive	7.25 * 10.5 inch	استفاده در اسناد اداری و تجاری رسمی
A4	29.7 * 21 cm	استفاده در بیشتر اسناد اداری، گزارش ها و مکاتبات عمومی
B4	35.3 * 25 cm	برای نقشه ها، کاتالوگ ها و بروشورهای تبلیغاتی

اندازه متداول پاکت نامه های کوچک، برای ارسال نامه های رسمی و ارسال های کوچک	23.5 * 10.5 cm	Envelope monarch
اندازه رایج پاکت های استاندارد برای ارسال نامه های اداری، صورت حساب ها و دعوت نامه	10.16 * 24.13 cm	Envelope No.10

<< مدیریت چندین بخش در یک سند: در اسناد طولانی تر مانند گزارش ها، پایان نامه ها یا کتاب ها، ممکن است نیاز باشد تا قسمت های مختلف سند، تنظیمات مختلف و متفاوتی نیاز داشته باشند. برای اینکار نرم افزار Word ابزارهایی تحت عنوان Breaks را در اختیار کاربران گذاشته است که امکان تقسیم منطقی سند به چند بخش را فراهم میکند.

<< مدیریت سربرگ و پابرگ: سربرگ (Header) و پابرگ (Footer) بخش هایی از سند هستند که به ترتیب در بالا و پایین هر صفحه قرار گرفته و در کل سند تکرار میشوند، معمولاً شامل اطلاعاتی مثل شماره صفحه، تاریخ، عنوان سند یا نام شرکت میباشند. استفاده درست از این عناصر میتواند باعث حرفه ای شدن ساختار سند شود و در بسیاری از مدارک رسمی و اداری مسئله ای ضروری میباشد. در این قسمت به بررسی نحوه مدیریت و شخصی سازی این عناصر میپردازیم.

<< ایجاد فهرست مطالب و ارجاع دهی: در اسناد طولانی همچون گزارش ها، جزوه ها، کتاب ها یا پایان نامه ها، وجود یک فهرست مطلب به خواننده کمک میکند به سرعت به بخش های مختلف سند دسترسی پیدا کند. ایجاد فهرست مطالب، لینک های داخلی و ارجاع های دقیق بین بخش های مختلف از یک سند، نه تنها خواندن آن را راحت تر میکند، بلکه باعث حرفه ای تر شدن سند میشود.

آشنایی با نرم افزار صفحه گسترده Microsoft Excel

نرم افزار Microsoft Excel یکی از قدرتمند ترین ابزارهای مجموعه Microsoft Office است که برای مدیریت، تحلیل و نمایش داده ها به صورت جدول بندی شده به کار میرود. Excel به کاربران این امکان را میدهد که با استفاده از سلول ها، فرمول ها، توابع، نمودارها و ابزارهای تحلیلی، داده های عددی و متنی را به شکلی دقیق و هوشمندانه مدیریت کنند.

آشنایی با نرم افزار Excel و محیط کاربری آن

<< معرفی excel و کاربرد های آن: Excel نه تنها برای محاسبات مالی، بلکه برای مدیریت زمان، طراحی فرم، ایجاد گزارش ها و تحلیل داده نیز کاربرد دارد. آشنایی با کاربردهای متنوع این برنامه، باعث میشود نگاه ما به آن، محدود به جدول کشی ساده نباشد. نرم افزار Excel برای سازماندهی، محاسبه و تحلیل داده ها در قالب جدول استفاده میشود. excel از ساختاری به نام Workbooks تشکیل شده است که شامل صفحات متعددی به نام Worksheets میباشد. در هر صفحه، داده ها در سلول هایی قرار میگیرند که با سطر و ستون مشخص میشوند. کاربرد های رایج Excel در حوزه های مختلف، متفاوت میباشد که در زیر به بررسی برخی از این موارد میپردازیم:

کاربرد	حوزه
مدیریت هزینه ها، بودجه بندی، محاسبه سود و زیان و صورت های مال	مالی و حسابداری
برنامه درسی، حضور و غیاب و محاسبه نمرات	آموزشی
فهرست مخاطبان، پیگیری پروژه، فرم های گزارش گیری	اداری و سازمانی
محاسبات آماری، رسم نمودار، گزارش گیری دینامیک	تحلیل داده و آمار
مدیریت زمان، کنترل مخارج، برنامه ریزی سفر و مناسبات	کار های شخصی

<< **آشنایی با محیط کاربری excel:** در صورتی که نرم افزار به صورت اجرای اولیه باز شده باشد، صفحه اولیه (Start Screen) نمایش داده میشود که شامل گزینه های مختلف برای مدیریت است. این صفحه به کاربران کمک میکند به سرعت یک workbook جدید ایجاد کنند، موارد اخیر را مشاهده کرده و یا تنظیمات نرم افزار را مدیریت کنند. بخش های اصلی صفحه آغازین به طور کلی میان نرم افزار های مجموعه آفیس، تا حدودی مشترک میباشد

- هر فایل Excel شامل یک یا چند صفحه کاری است که به آنها worksheet، کاربرگ و یا برگه گفته میشود. مجموعه ای از چند worksheet که کنار هم یک فایل excel را تشکیل میدهند، workbook، کارپوشه یا دفترکار نام دارد

- سلول ها، سطر ها و ستون ها: برگه ها به صورت جدولی بزرگ میباشد که در یک صفحه نمایش داده میشود. هر جدول از تعدادی سلول تشکیل شده است که در به صورت تعداد مشخصی از سطر ها و ستون ها در کنار هم قرار گرفته اند.

+ سلول ها کوچکترین واحد داده در اکسل هستند. هر سلول آدرس منحصر بفردی دارد که این آدرس ترکیبی از حرف ستون و شماره سطر قرار گرفته در آن میباشد.

+ سطر ها به ردیف های افقی متشکل از سلول ها در worksheet سطر یا Row گفته میشود. از ۱ تا ۱,۰۴۸,۵۷۶ شماره گذاری شده اند.

+ ردیف های عمودی در اکسل ستون نامیده میشوند. ستون ها با استفاده از حروف لاتین A تا Z نام گذاری میشوند. اولین ستون A و آخرین سلول به نام XFD میباشد که تعداد آنها به ۱۶,۳۸۴ ستون میرسد.

- نوار ابزار (Ribbon) ابزار های مختلف مورد استفاده در این نرم افزار را در دسته بندی های مختلف در خود جای داده است. سربرگ های نوار ابزار نرم افزار excel عبارتند از: File، Home، Insert، Page Layout، Formula، Data، Review، view

- نوار آدرس (Cell address bar): نوار آدرس در واقع نشانگر آدرس سلول فعال (سلولی که ویرایش میشود) میباشد. مدیریت نمایش صفحات کاری: در اکثر workbook های نرم افزار excel، معمولاً بیش از یک برگه (Worksheet) وجود دارد.

به همین دلیل توانایی افزودن برگه جدید، پیمایش بین برگه ها و مرتب سازی و جابجایی آنها، پنهان سازی و نمایش مجدد برگه ها یک مهارت اساسی در کار با این نرم افزار است.

ایجاد فایل Excel و مدیریت اولیه آن

<< **ایجاد و مدیریت فایل ها:** در این قسمت با ایجاد، ذخیره سازی، باز کردن و بستن فایل ها آشنا میشویم که اساس مدیریت فایل در این نرم افزار است. یادگیری تفاوت های کلیدی بین Save و Save As، همچنین شناخت مسیرهای دسترسی به فایل های اخیر، برای هر کاربر ضروری است.

<< **انواع داده ها و درج و ویرایش آنها:** در نرم افزار Excel، داده ها مهمترین عناصر میباشند. هر کاری که در این نرم افزار انجام میشود، از محاسبه و تحلیل تا رسم نمودار و گزارش گیری، بر پایه داده هایی است که در سلول ها وارد میشوند.

- آشنایی با انواع داده ها در excel: نرم افزار Excel داده های وارد شده را بر اساس ساختار آنها شناسایی و مدیریت میکند. دانستن نوع داده ای که وارد میکنیم، برای انجام محاسبات، قالب بندی و گزارش گیری دقیق بسیار مهم و حیاتی میباشد. انواع داده های پرکاربرد در اکسل عبارتند از:

نوع داده	توضیح
عدد - Number	برای محاسبات ریاضی و فرمول ها استفاده میشود
متن - Text	داده های غیرعددی بدون کارکرد در محاسبات
تاریخ و زمان - Date & Time	اکسل این داده ها را به صورت عددی ذخیره میکند تا بر روی آنها عملیات محاسباتی انجام دهد
فرمول - Formula	فرمول هایی که با علامت مساوی (=) آغاز میشوند و نتیجه ای محاسبه شده تولید میکنند
منطقی - Boolean	نتیجه منطقی برخی از فرمول ها یا شرط های به کار رفته در آن ها

<< **قالب بندی سلول ها:** قالب بندی سلول ها در Excel فقط به زیباسازی برگه و کارپوشه ختم نمیشود؛ بلکه نقش بسیار مهمی در خوانایی داده ها، تأکید بر اطلاعات مهم و فهم بهتر ساختار جدول ها دارد. گزینه های قالب بندی سلول ها در جدول زیر توضیح داده شده اند:

عنوان	توضیح و ویژگی ها
General - عمومی	فرمت پیشفرض برای همه داده های عددی. Excel به طور خودکار نوع داده را شناسایی کرده و آن را در قالب پایه و مناسب نمایش می دهد
number - عدد	برای نمایش داده های عددی به کار میرود. با قابلیت تنظیم تعداد اعشار، علامت هزارگان و همچنین قیمت ها
currency - ارز	برای نمایش داده ها به صورت ارز (مثلاً دلار، یورو، ریال) به کار میرود و شامل نماد های ارزی (مثل ریال) و امکان تنظیم تعداد اعشار میباشد
accounting - حسابداری	مشابه Currency میباشد اما تنظیمات خاص تری برای حسابداری دارد. با قابلیت نمایش علائم منفی داخل پرانتز و فاصله گذاری استاندارد
date - تاریخ	برای نمایش داده ها به صورت تاریخ (روز/ماه/سال یا سال/ماه/روز) به کار میرود و شامل فرمت های مختلف تاریخ مانند DD/MM/YYYY میباشد.
time - زمان	برای نمایش داده ها به صورت زمان (ساعت:دقیقه:ثانیه) کاربرد دارد و شامل فرمت های مختلف زمان مانند HH:MM:SS است
percentage - درصد	جهت نمایش داده ها به صورت درصد استفاده میشود. در این فرمت داده های عددی به صورت درصد نمایش داده می شوند (مانند ۰/۲۵ ← ۲۵٪)
fraction - کسر	مورد استفاده برای نمایش داده ها به صورت کسر (مثل ۱/۲). در این فرمت میتوان کسری مانند ۲/۱ یا ۴/۳ را در سلول ها وارد کرد
scientific / مهندسی - علمی	برای نمایش داده ها به صورت نمایی (Scientific Notation) استفاده می شود. به عنوان مثال نمایش اعداد بزرگ به صورت E+051/۲۳.
text - متن	برای ذخیره سازی و نمایش داده ها به صورت متنی استفاده میشود. تمام داده ها به عنوان متن ذخیره میشوند، حتی اگر حاوی اعداد باشند
special - ویژه	این فرمت برای ذخیره داده ها به صورت خاص استفاده میشود. شامل فرمت هایی مانند شماره تلفن، کد پستی و ... میباشد
custom - سفارشی	این فرمت به کاربر این امکان را میدهد تا فرمت های خاص خود را ایجاد کند. میتوان فرمت های دلخواه را برای تاریخ ها، اعداد و متن ها ساخت

- قالب بندی شرطی (conditional formatting): قالب بندی شرطی به کاربر این امکان را میدهد تا ظاهر سلول ها را بر اساس مقدار آن ها تغییر دهد.

فرمول نویسی و توابع پرکاربرد

<< معرفی فرمول های پایه و فرمول نویسی: فرمول ها در اکسل روشی برای محاسبه، تحلیل و پردازش داده ها میباشند. هر فرمول مجموعه ای از علائم، عملگر ها، توابع و آدرس های سلول ها میباشد که در کنار هم محاسبات کاربر را انجام میدهند. - آشنایی با فرمول ها و ساختار آنها: برای ایجاد هر فرمول در Excel، قواعد مشخصی باید رعایت شوند. فرمول ها در Excel همواره با علامت مساوی (=) شروع میشوند و سپس عملگرها، مقادیر یا مراجع سلول ها قرار میگیرند. در صورتی که در سلولی فرمولی تایپ شود، پس از زدن کلید enter مقدار نهایی آن نمایش داده میشود.

<< توابع پرکاربرد در اکسل: توابع (Functions) قلب فرمول نویسی در excel میباشند. توابع آماده به کاربر این امکان را میدهند تا بدون نیاز به نوشتن فرمول های طولانی، محاسبات و پردازش های پیچیده را به سادگی انجام دهد. برخی از فرمول های پرکاربرد عبارتند از: SUM - جمع، AVERAGE - میانگین، MAX/MIN - کمترین/بیشترین مقدار، ROUND - گرد کردن - توابع منطقی (logical): توابع منطقی برای تصمیم گیری در مورد داده ها بر اساس شرایط خاص استفاده میشوند. این توابع خروجی های صحیح/غلط (True/False) یا نتایج مختلف بر اساس شرط ها تولید میکنند. از جمله توابع پرکاربرد منطقی میتوان به مواردی چون AND و OR و IF و ... اشاره کرد که در جدول بعدی آنها را بررسی خواهیم کرد.

- توابع متنی (text): توابع متنی در اکسل به کاربر این امکان را میدهند تا متن ها را جستجو، اصلاح، ترکیب، و مدیریت کند. - توابع جستجو و مرجع (lookup & reference): توابع جستجو و مرجع به کاربر این امکان را میدهند که داده ها را جستجو کرده و از مقادیر مرتبط در محدوده های مختلف استفاده کند.

کار با نمودار ها و ابزار های گرافیکی

<< درج نمودار ها در excel: اولین قدم در ساخت نمودار ها در اکسل، انتخاب درست داده ها و شناخت انواع مختلف نمودار ها میباشد. هر نوع از نمودار ها برای نمایش یک نوع خاصی از اطلاعات مناسب تر میباشد. هر داده ای را نمیتوان با استفاده از هر نوع نموداری نشان داد؛ انتخاب نمودار مناسب بر اساس ماهیت داده ها اهمیت بسیاری دارد و از این رو اکسل انواع متنوعی از نمودار ها را برای نیاز های مختلف ارائه میدهد.

<< ویرایش و تنظیم نمودار ها: برای اینکه نمودار حرفه ای، دقیق و قابل فهم باشد، لازم است آن را ویرایش و تنظیم کرد. این عملیات شامل افزودن عناوین، برچسب های داده، تنظیم نوع نمودار، محورهای نمودار، رنگ بندی و ... میباشد.

<< اشکال و SmartArt در excel: علاوه بر جدول ها و نمودارها، در Excel میتوان از اشکال گرافیکی (Shapes) و SmartArt برای ایجاد نمایش های بصری و ساختارمند استفاده کرد. این ابزارها امکان طراحی نمودارهای سازمانی، فلوجارت ها، فرآیندها و روابط بین عناصر را به روشی آسان و حرفه ای فراهم میکنند.

آشنایی با نرم افزار پایگاه داده Microsoft Access

با توجه به افزایش روزافزون داده و حجم بالای آنها، مدیریت صحیح اطلاعات به یکی از حیاتی ترین مهارت ها تبدیل شده است. نرم افزار Access یکی از انواع نرم افزار های پایگاه داده رابطه ای میباشد که به کاربران این اجازه را میدهد تا داده ها را صورت ساختار یافته ذخیره، سازماندهی، جستجو و تحلیل کند. Access ابزار قدرتمندی برای ساخت پایگاه های داده با قابلیت های حرفه ای و بدون نیاز به دانش برنامه نویسی پیشرفته را فراهم میکند.

مقدمه ای بر پایگاه داده و Access

<< معرفی پایگاه داده و مفهوم مدیریت داده ها: پایگاه داده ابزاری برای ذخیره و مدیریت اطلاعات به روشی سازمان یافته است. بدون وجود پایگاه های داده، کنترل بر داده های حجیم غیرممکن یا بسیار سخت خواهد بود.

- تعریف پایگاه داده (Database): پایگاه داده مجموعه ای از داده های سازمان یافته است که به طوری طراحی شده اند که بتوان اطلاعات را به راحتی ذخیره، مدیریت، بازیابی و تحلیل کرد. پایگاه های داده میتوانند کوچک (مثل یک دفترچه تلفنی) یا بسیار بزرگ (مثل پایگاه اطلاعاتی بانک ها و فروشگاه های آنلاین) باشند.

<< آشنایی با محیط کار Access: محیط کاربری اکسس به گونه ای طراحی شده است که کاربران بتوانند به راحتی داده های خود را ذخیره، سازماندهی و مدیریت کنند. اجزای اصلی محیط کاربری Access عبارتند از:

- + نوار عنوان (Title bar)
- + دکمه های کنترلی (Control buttons)
- + نوار دسترسی سریع (Quick access)
- + صفحه اصلی (Workspace)
- + ناحیه ناوبری (Navigation pane)
- + نوار ابزار (Ribbon)
- + نوار وضعیت (Status bar)

- اجزای اصلی محیط کاری Access: هر پایگاه داده در Access از چند مؤلفه اصلی تشکیل شده است که در ادامه به بررسی آنها میپردازیم:

- + Table (جدول)
- + Query (پرس و جو)
- + Form (فرم)
- + Report (گزارش)

هر کدام از این مؤلفه ها بخش مهمی از عملکرد کلی پایگاه داده را بر عهده دارند و به کاربر کمک می کنند داده ها را بهتر سازماندهی و تحلیل کنند.

طراحی و ایجاد پایگاه داده

<< ایجاد و مدیریت فایل های پایگاه داده: برای شروع کار ابتدا باید یک فایل پایگاه داده جدید ایجاد کرده یا فایل موجودی را باز کنیم. همچنین آشنایی با روش های ذخیره سازی، فرمت فایل ها و بستن درست فایل بخشی از مهارت های پایه ای کار با Access است.

<< تعریف جداول، فیلدها و انواع داده ها: جدول (Table) مهم ترین بخش هر پایگاه داده رابطه ای است زیرا که Access تمامی داده ها را در جداول ذخیره میکند. برای طراحی یک جدول باید فیلد هایی با نام، نوع داده و خواص مشخص تعریف کنیم.

<< کار با جداول و مدیریت ساختار آن ها: بعد از ایجاد جدول، ممکن است نیاز باشد فیلدهایی را اضافه یا حذف کنیم، خواص فیلدها را ویرایش کنیم، یا ساختار کلی جدول را تغییر دهیم. مدیریت ساختار جدول یکی از مهارت های ضروری در طراحی و نگهداری پایگاه های داده است، چون به ما امکان میدهد پایگاه را به روز، دقیق و هماهنگ با نیازهای واقعی نگه داریم.

ایجاد و مدیریت روابط بین جداول

یکی از مهمترین مزیت های پایگاه داده های ارتباطی مانند Access، امکان ایجاد ارتباط بین جداول مختلف است. وقتی اطلاعات در چند جدول مختلف و جداگانه ذخیره و نگهداری میشوند، برای حفظ انسجام و جلوگیری از تکرار داده ها باید بتوان این جدول ها را به صورت اصولی به هم مرتبط کرد. در این بخش با مفهوم رابطه بین جداول، انواع رابطه ها، نحوه تعریف آنها و نقش کلید اصلی و کلید خارجی آشنا میشویم.

<< تعریف روابط (Relationships) و انواع آن: برای آن که بتوان داده های پراکنده در چند جدول را به صورت یکپارچه استفاده کرد، باید بین آن ها رابطه منطقی برقرار شود. این روابط باعث میشوند بتوان از داده ها به صورت ساخت یافته تر، سریع تر و بدون تکرار استفاده کرد. Access ابزار ساده ای برای تعریف و مدیریت این روابط در اختیار کاربران قرار میدهد.

<< ایجاد رابطه در access و یکپارچه سازی داده ها: بعد از آشنایی با انواع رابطه ها، نوبت به ایجاد روابط بین جدول ها در اکسس میباشد. تعریف کردن صحیح یک رابطه و ایجاد درست آن باعث ایجاد یکپارچگی بین داده، حذف تکرار و قابلیت جستجوی پیشرفته بین جدول ها میشود.

- ابزار Relationships در نرم افزار: نرم افزار اکسس برای تعریف رابطه بین جدول ها و مدیریت آنها از ابزاری به نام Relationship window استفاده میکند. این ابزار به کاربر اجازه میدهد ارتباط تصویری و ساختاری بین جداول مختلف تعریف و مدیریت کند.

طراحی و استفاده از فرم ها (Forms)

<< ایجاد فرم ها برای ورود و نمایش داده ها: ایجاد فرم، یکی از اولین گام ها در ساخت واسط کاربری برای پایگاه داده است. Access ابزارهایی ساده و قدرتمند برای ایجاد فرم ها فراهم کرده است، به طوری که میتوان با چند کلیک، فرم دلخواه را برای ورود یا نمایش اطلاعات ساخت. دو روش پرکاربرد برای ساخت فرم عبارتند از استفاده از Form Wizard و طراحی دستی با استفاده از Blank Form.

<< شخصی سازی و کنترل فرم ها: پس از ایجاد فرم، برای حرفه ای تر شدن رابط کاربری و بهبود تجربه کاربر، باید فرم را شخصی سازی کرد. این کار با استفاده از کنترل ها (مانند دکمه ها، جعبه متن، فهرست کشویی و...) و تنظیم ویژگی های فرم (Properties) انجام میشود.

آشنایی با نرم افزار ارائه مطلب Microsoft PowerPoint

نرم افزار PowerPoint یکی از محبوب ترین نرم افزارهای مجموعه Microsoft Office است که برای ساخت و ارائه اسلایدهای حرفه ای استفاده میشود. این نرم افزار در زمینه های آموزشی، تجاری، پژوهشی و حتی شخصی کاربرد فراوانی دارد. با

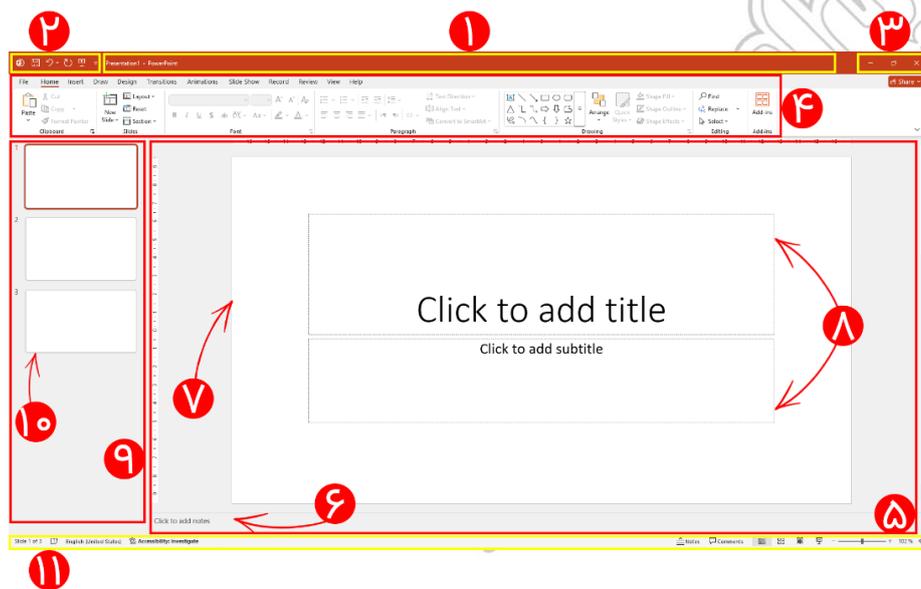
استفاده از PowerPoint میتواند مجموعه ای از اسلایدها شامل متن، تصویر، نمودار، صدا و ویدیو را طراحی کرد و با به کار گیری افکت ها، انیمیشن ها و زمان بندی ها، یک ارائه تأثیرگذار و منظم داشت.

آشنایی با PowerPoint و محیط کاربری آن

<< معرفی نرم افزار و کاربردهای آن: نرم افزار PowerPoint ابزاری حرفه ای برای ساخت اسلایدهای تعاملی و چندرسانه ای هست. مهمترین قابلیت های این نرم افزار عبارت اند از ساخت و سازماندهی اسلاید ها، درج محتوای متنی و بصری، قالب بندی و طراحی، استفاده از افکت ها، ضبط و زمان بندی ارائه و خروجی حرفه ای

<< آشنایی با محیط کاربری PowerPoint: برای استفاده موثر از PowerPoint لازم است با اجزای مختلف محیط کاری آن آشنا شویم. رابط کاربری PowerPoint به گونه ای طراحی شده که کاربران، حتی کاربران مبتدی، بتوانند به سرعت اسلاید بسازند، ویرایش کنند، جلوه های تصویری اضافه کنند و محتوای چندرسانه ای را در اسلایدها قرار دهند. در این قسمت مهمترین اجزای محیط نرم افزار را بررسی میکنیم تا آماده ورود به مرحله ساخت محتوا شویم.

- بخش ها و اجزای اصلی محیط کاربری نرم افزار PowerPoint عبارتند از:

1- title bar (نوار عنوان)

2- quick access (دسترسی سریع)

3- control buttons (کلید های کنترلی)

4- Ribbon (نوار ابزار)

5- workplace (محیط کاری)

6- notes pane (پنل یادداشت ها)

7- Slide (برگه اسلاید)

8- placeholders (باکس محتوا)

9- slides pane (پنل اسلاید ها)

10- slide preview (پیش نمایش اسلاید)

11- status bar (نوار وضعیت)

- نوار ابزار (Ribbon) در نرم افزار پاورپوینت شامل سربرگ های اصلی زیر میباشد:

home, insert, draw, design, transition, animations, slide show, record, review, view

- انواع حالت های نمایش (view modes): PowerPoint نیز همانند سایر نرم افزار های گروه office دارای حالت های نمایشی مختلفی است که عبارتند از: normal, slide sorter, slide show, reading view, outline view, note page view

ایجاد، مدیریت و ویرایش اسلایدها

<< ایجاد ارائه جدید و مدیریت فایل ها: هر بار که نرم افزار PowerPoint را اجرا و باز میکنیم، یک ارائه (Presentation) جدید ساخته میشود. اما مدیریت فایل ها شامل مراحل بیشتری مثل ایجاد پروژه جدید، ذخیره آن در قالب مناسب، و باز

کردن یا بستن پروژه های قبلی است. مدیریت مؤثر ارائه ها فراتر از این موارد است؛ ذخیره سازی اصولی، باز کردن فایل های موجود، ایجاد نسخه جدید و انتخاب فرمت مناسب از جمله وظایف پایه ولی مهم هستند.

<< **مدیریت اسلایدها و ساختار ارائه:** پس از ساخت فایل ارائه، باید بتوان اسلایدهای آن را به درستی مدیریت کرد. منظور از مدیریت اسلاید ها، افزودن اسلایدهای جدید، حذف، کپی یا جابجایی آن ها و انتخاب ساختار مناسب (Layout) برای هر اسلاید میباشد. با این مهارت ها میتوان ارائه ای سازمان یافته، منظم و حرفه ای طراحی کرد.

<< **قالب بندی محتوا در اسلایدها:** طراحی یک اسلاید حرفه ای فقط به درج محتوا محدود نمیشود. برای اینکه پیام کاربر به درستی منتقل شود، لازم است متن، تصاویر، فهرست ها و سایر عناصر به شکل مرتب، خوانا و جذاب قالب بندی شوند.

کار با اشکال گرافیکی، جداول و چندرسانه ای

<< **افزودن عناصر گرافیکی:** افزودن تصاویر و اشیای گرافیکی، باعث افزایش درک مخاطب و ایجاد تنوع در اسلاید ها میشود. نرم افزار PowerPoint ابزارهای ساده و در عین حال قدرتمندی برای وارد کردن و ویرایش انواع اشیای گرافیکی در اختیار کاربران قرار میدهد.

<< **افزودن و مدیریت ویدئو و صوت:** برای جذاب تر شدن ارائه و تأثیر گذاری بیشتر، میتوان از فایل های چندرسانه ای مانند ویدئو و صوت در اسلاید ها استفاده کرد. افزودن این محتوا نه تنها تنوع بصری ایجاد میکند، بلکه باعث درگیر شدن بیشتر مخاطب با محتوای ارائه میشود.

طراحی و زیباسازی ارائه

یکی از مهم ترین عوامل موفقیت یک ارائه، ظاهر زیبا، منسجم و حرفه ای آن است. در PowerPoint، ابزارهای متنوعی برای طراحی گرافیکی اسلایدها، استفاده از قالب های آماده، رنگ بندی، جلوه های بصری، انیمیشن و طراحی یکپارچه ارائه در دسترس هستند. در این بخش، یاد میگیریم که چگونه با استفاده از تم ها (Themes)، پس زمینه ها، افکت ها، انیمیشن ها و Slide Master، اسلایدهایی جذاب، استاندارد و هماهنگ ایجاد کنیم که علاوه بر زیبایی، باعث جلب توجه و درک بهتر مخاطب شوند.

<< **استفاده از قالب های آماده و طراحی سفارشی (Themes & Variants):** پاورپوینت برای راحتی کاربران، قالب های آماده ای به نام Theme فراهم کرده است که شامل مجموعه ای از رنگ ها، فونت ها، افکت ها و پس زمینه های پیش فرض هستند. با استفاده از این قالب ها، میتوان در چند ثانیه ظاهر حرفه ای برای کل ارائه ایجاد کرد و در صورت نیاز، ظاهر آن را به صورت سفارشی نیز تنظیم کرد.

<< **پس زمینه و جلوه های بصری:** پس زمینه هر اسلاید به عنوان بستر بصری محتوا شناخته میشود. انتخاب پس زمینه مناسب و استفاده از جلوه های بصری باعث میشود ارائه آماده شده حرفه ای تر، چشم نوازتر و هماهنگ تر به نظر برسد. در PowerPoint، امکاناتی برای تنظیم رنگ، تصویر، بافت و افکت های ظاهری اسلاید ها فراهم شده است که هم در سطح یک اسلاید و هم در کل ارائه قابل اعمال اند.

<< استفاده از Master Views برای طراحی یکپارچه: در ارائه های حرفه ای، هماهنگی و یکپارچگی ظاهری بین اسلایدها اهمیت زیادی دارد. در پاورپوینت ابزارهای کلی برای مدیریت قالب اسلایدها، درج عناصر و شخصی سازی فرمت های چاپی وجود دارند اما اگر بخواهیم در هر اسلاید به طور دستی اینکارها را انجام دهیم (لوگو قرار دهیم، فونت و رنگ تیتراها را تنظیم کنیم، شماره گذاری کرده و پس زمینه را یکنواخت تنظیم کنیم)، زمان زیادی تلف میشود و احتمال خطا یا بی نظمی نیز وجود خواهد داشت. راه حل حرفه ای این است که همه این کارها را تنها یک بار و در محیط Master View انجام دهیم. در این حالت، هر اسلایدی که به ارائه اضافه میشود، به صورت خودکار طراحی اجرا شده در masters view را خواهد داشت.

<< انیمیشن ها و گذر اسلایدها (Animations and Slide Transitions): یکی از مؤثرترین راه ها برای افزایش جذابیت و تاثیرگذاری ارائه، استفاده از حرکت و پویایی در اسلاید ها است. در نرم افزار پاورپوینت این کار با استفاده از انیمیشن ها و افکت های گذر (Transition) صورت میگیرد. برای ایجاد جریان، تمرکز و توجه بیشتر مخاطب در ارائه، با کمک این ابزارها کاربر میتواند کنترل کند که چه محتوایی، در چه زمانی، و چگونه نمایش داده شود.

در جدول زیر به بررسی کلی و کلیدی میان انیمیشن (animation) و گذر (transition) میپردازیم:

ویژگی	animation	transition
المان تاثیر	اجزا و المان های داخل اسلاید	خود اسلاید
محل تنظیم	سربرگ animations	سربرگ transitions
موعد اجرا	در طول اسلاید	هنگام ورود به اسلاید

کلید های میانبر و پرکاربرد

کلیدهای میانبر یکی از مهم ترین ابزارهای افزایش سرعت و بهره وری در استفاده از سیستم عامل و نرم افزارهای مختلف هستند. استفاده از این کلیدها باعث کاهش نیاز به استفاده از ماوس شده و کاربر را قادر میسازد تا وظایف خود را سریعتر انجام دهد. در این فصل، مهم ترین کلیدهای میانبر در سیستم عامل ویندوز و نرم افزارهای مجموعه آفیس و همچنین مرورگرهای وب (از جمله Chrome، Firefox و Edge) بررسی خواهند شد. علاوه بر این، توضیحاتی درباره نحوه استفاده از این کلیدها و مزایای آن ها ارائه میشود.

- مجموعه کلید های میانبر سیستم عامل و windows explorer:

کلید میانبر	عملکرد	توضیحات
* کلید های میانبر کار با ویندوز		
Win + E	نمایش پنجره Windows explorer	
Win + D	نمایش Desktop	
Win + S	باز کردن پنجره Search	
Ctrl + Shift + Esc	باز کردن پنجره Task manager	
Alt + F4	نمایش پنجره خاموش کردن ویندوز	
Alt + Tab	جابجایی بین پنجره های فعال	
Alt + Shift	تغییر زبان تایپ در ویندوز	
PrtScn	عکس گرفتن از صفحه (Screenshot)	
Alt + PrtScn	عکس گرفتن از پنجره فعال	
Win + Shift + S	عکس گرفتن از بخش انتخابی صفحه	فقط در ویندوز های ۱۰ و ۱۱ فعال میباشد

* کلید های میانبر کار با Windows Explorer

	رفتن به اولین فایل یا پوشه در پنجره فعال	Home
	رفتن به آخرین فایل یا پوشه در پنجره فعال	End
	حذف کردن فایل یا پوشه	Delete (Del)
	حذف کردن دائمی فایل یا پوشه	Shift + Del
	ایجاد پوشه جدید	Ctrl + Shift + N
	تغییر نام فایل یا پوشه	F2
معادل کلید ترکیبی Ctrl + R	رفرش (Refresh) کردن پنجره یا صفحه فعال	F5
	بستن پنجره فعال در ویندوز	Alt + F4
	کپی (Copy) متن، فایل یا پوشه	Ctrl + C
	برش (Cut) متن، فایل یا پوشه	Ctrl + X
	چسباندن (Paste) متن، فایل یا پوشه	Ctrl + V

مجموعه کلید های میانبر مرورگر های وب:

توضیحات	عملکرد	کلید میانبر
* کلید های میانبر مدیریت تب ها		
	باز کردن پنجره جدید	Ctrl + N
	باز کردن تب جدید و رفتن به آن	Ctrl + T
	باز کردن مجدد تب بسته شده	Ctrl + Shift + T
معادل Ctrl + F4	بستن تب فعال	Ctrl + W
معادل Ctrl + page down	جابجایی بین تب ها با رفتن به تب بعدی	Ctrl + Tab
معادل Ctrl + page up	جابجایی بین تب ها با رفتن به تب قبلی	Ctrl + Shift + Tab
	باز کردن لینک کلیک شده در تب جدید	Ctrl + click
* کلید های میانبر صفحه اصلی		
	جابجایی بین نوار آدرس، نوار زبانه ها و نوار بوکمارک ها	F6
با فشردن مجدد از این حالت خارج میشود	نمایش صفحه وب در حالت تمام صفحه	F11
	رفتن به صفحه وب قبلی	Alt + left arrow (←)
	رفتن به صفحه وب بعدی	Alt + right arrow (→)
معادل Ctrl + R	بارگذاری مجدد صفحه وب جاری	F5
معادل Shift + F5	بارگذاری مجدد صفحه وب جاری با حذف کش صفحه وب در مرورگر	Ctrl + F5

❖ فصل هفتم: جزوه و سوالات مصاحبه عمومی و گزینش

◀ بخش اول: جلسه حضوری مصاحبه و گزینش استخدامی

پذیرفته شدگان محترم آزمون های استخدامی، قبولی شما در مرحله آزمون کتبی گواهی بر تعهد، دانش و توانمندی های شما در مسیر حرفه ای تان است.

مصاحبه استخدامی گفتگویی بین متقاضی استخدام و نمایندگان کارفرما و یا مسئولین هسته های گزینش است که طی آن، ویژگی های فردی، اجتماعی و حرفه ای متقاضی مورد ارزیابی و سنجش قرار میگیرند و کارفرما بر این اساس در مورد استخدام آن فرد تصمیم گیری میکند. در آزمون های استخدامی پس از اینکه صلاحیت علمی فرد متقاضی، طی آزمون کتبی مورد تایید نسبی قرار گرفت، در مرحله مصاحبه از یک سو معیارهای علمی، مورد ارزیابی دقیق تر قرار میگیرند و از سوی دیگر سایر معیارها که در آزمون کتبی قابل بررسی نبودند مورد سنجش و قضاوت واقع میشوند.

موضوعات مورد سنجش در گزینش و مصاحبه آزمون های استخدامی به چندین بخش تقسیم میشود؛ مثلا گزینش شامل مصاحبه های عقیدتی، سیاسی و تحقیقات محلی و میدانی است. مصاحبه هم شامل مباحث روز دنیا و کشور، مطالب حیطة تخصصی شغل مورد پذیرش، روانشناسی، ارتباطی و ... می باشد.

باید توجه داشته باشید که تمامی سوالات مطرح شده در جلسات مصاحبه، محدود به بخشهایی که در بالا مطرح شد نمیشود و احتمالا دارد مسئول گزینش سوالی را مطرح کند که چندین بعد از شما را سنجش کند.

از اولین برداشتهایی که مصاحبه کننده از متقاضی به دست می آورد، مربوط به نشانه های ظاهری متقاضی میباشد. منظور از ظاهر، لباس، حرکات و گفتار متقاضی است. باید توجه داشته باشید که این نشانه ها به دلیل غیرارادی و طبیعی بودن، بیشتر از مطالبی که بیان میکنید، قابل اتکا هستند و تأثیر بالایی در قضاوت ها در مورد شما خواهند داشت.

پوشش

در مورد ظاهر داوطلب، نوع لباس و پوشش باید با فرهنگ کاری و ویژگی های شغلی محیط تطابق داشته باشد. پوشش فرد می تواند نشانگر شخصیت اجتماعی، حرفه ای و ویژگی های شخصیتی و اعتقادی او باشد. از طریق لباس و نحوه پوشش، می توان به ویژگی هایی همچون نظم، سلیقه شخصی، درک تناسبات زیبایی و حتی آگاهی از هنجارهای اجتماعی و اعتقادی پی برد. به همین دلیل، لباس شما می تواند پیش از هر کلمه ای که بگویید، اطلاعات زیادی را به مصاحبه کننده منتقل کند و در روند مصاحبه تأثیرگذار باشد. به طور کلی، بهتر است سطح استاندارد پوشش در محیط کاری خود را مد نظر قرار داده و برای مصاحبه از پوششی اندکی رسمی تر استفاده کنید. برای مثال پوشش مناسب برای بانوان میتواند چادر باشد. ولی استفاده از چادر در این مرحله اجباری نمی باشد، اما شرط مهم و اساسی این است که بانوان محترم چه در این مرحله، چه مراحل قبلی و چه مراحل بعدی در حالت کلی در محیط ادارات دولتی به صورت کامل حجاب خود را رعایت نمایند. بنابراین اینکه شما اداری و یا مانتویی هستید در هر دو صورت مهم رعایت کامل حجاب توسط شما است و در صورتی که سوالی در

این مورد از شما شد، پیشنهاد میشود با صداقت پاسخ بدهید. برخی از نکات منفی در باب پوشش بانوان متقاضی عبارتند از: بیرون ماند بخشی از مو و یا ریشه مو به سبب عقب بودن مقنعه، مانتوی تنگ و کوتاه و یا اسپرت با رنگ های نامناسب و زننده، کوتاه بودن آستین مانتو، استفاده از شلوار جین یا غیر اداری، ناخن بلند با لاک، آرایش زیاد و قابل تشخیص و ... در مورد پوشش آقایان در جلسه مصاحبه، همانطور که پیش تر اشاره شد، استفاده از لباس های تنگ و یا کوتاه با رنگ های زننده مناسب نیست و میتوان از کت و شلواری با رنگ خنثی و یا پیراهنی رسمی با شلوار مناسب استفاده کرد و بهتر است از استایل رسمی استفاده شود. ولی لباس رسمی صرفا کت و شلوار نیست. ویژگی بارز لباس های رسمی مرتب بودن و ایجاد ظاهری قابل اعتماد در نظر دیگران است. در مورد داشتن ریش بلند و یا ریش تراشیده همیشه گفت به صورت کامل مشکل دارد، ولی بهترین حالت، حالت میانه رو است و داشتن ته ریش میتواند گزینه مناسبی باشد.

بخش دوم: احکام شرعی

تقلید و ولایت فقیه

ایمان مسلمان به اصول دین باید بر پایه استدلال و دلیل باشد و نمی تواند صرفاً از روی تقلید شکل بگیرد. اما در مسائل فقهی غیر ضروری، فرد باید یکی از سه روش را دنبال کند: اول، اگر مجتهد باشد، باید توانایی استنباط احکام از دلایل شرعی را داشته باشد؛ دوم، اگر مجتهد نباشد، باید از مجتهدی که در این زمینه تخصص دارد، تقلید کند و مطابق دستورات او عمل نماید؛ یا سوم، اگر امکان تقلید وجود ندارد، باید به گونه ای عمل کند که از روی احتیاط مطمئن شود که وظیفه شرعی خود را به درستی انجام داده است. برای نمونه، اگر گروهی از مجتهدان حکمی را حرام می دانند و گروهی دیگر آن را حرام نمی دانند، فرد باید از انجام آن پرهیز کند. همچنین اگر در مورد حکم عملی، برخی آن را واجب و برخی دیگر مستحب می دانند، باید آن عمل را انجام دهد. در نهایت، برای کسانی که مجتهد نیستند و نمی توانند به احتیاط عمل کنند، ضروری است که از مجتهد تقلید نمایند.

مجتهد کیست؟

مجتهد فردی است که با تلاش فراوان و تحمل دشواری ها، توانایی علمی لازم برای استخراج و استنباط احکام دینی از منابع و دلایل مرتبط را کسب کرده و می تواند احکام شرعی را از منابع آن استخراج نماید.

مکلف کیست؟

کسی که عاقل و بالغ باشد به حد تکلیف رسیده و باید دستورات الهی و احکام اسامی را انجام دهد، به چنین شخصی مکلف میگویند. سن تکلیف در پسران تمام شدن ۱۵ سال قمری و در دختران تمام شدن ۹ سال قمری می باشد.

تقلید و مرجع تقلید

منظور از تقلید، عمل به دستور مجتهد می باشد. ویژگی های مرجع تقلید علاوه بر اجتهاد و مقام علمی شامل شرایطی مانند عقل، بلوغ، عدالت، مرد بودن، حلال زاده بودن و شیعه دوازده امامی بودن است. همچنین بر اساس احتیاط واجب، باید زنده و اعلم باشد، به دنیا علاقه نداشته باشد و بر نفس خود تسلط کامل داشته باشد.

مرجع تقلید نیز مجتهدی است که گروهی از شیعیان در مسائل فقهی بر اساس فتوای او عمل کرده و وجوهای شرعی را به او می دهند. مرجعیت بالاترین مقام مذهبی در میان شیعیان دوازده امامی محسوب می شود. این مقام به صورت انتصابی تعیین نمی شود و معمولاً شیعیان از طریق مشاوره با روحانیان و عالمان دینی افرادی را که شایستگی این مقام را دارند، شناسایی می کنند. مهم ترین معیار برای رسیدن به این جایگاه، برتری علمی نسبت به دیگر مجتهدان است. پیروان مرجع تقلید به عنوان مقلدین او شناخته می شوند. نظرات فقهی مراجع تقلید در کتابی به نام "رساله توضیح المسائل" منتشر می شود.

افرادی نیازمند تقلید هستند که مجتهد نباشند و نمیتوانند محتاط باشند و لازم است از مجتهد جامع شرایط تقلید نمایند.

حکم عمل بدون تقلید

اگر مکلف مدتی اعمالش را بدون تقلید انجام دهد، در هر یک از سه صورت زیر اعمالش صحیح است:

- ۱- موافق احتیاط باشد.
- ۲- عملش با فتوای مجتهدی که وظیفه اش در گذشته تقلید از او بوده است، مطابق باشد.
- ۳- عمل او با فتوای مجتهدی که فعلاً باید از او تقلید کند، مطابق باشد.

طهارت

اسلام به طهارت و پاکیزگی توجه زیادی دارد. برخی از اعمال و واجبات شرعی تنها زمانی صحیح هستند که با طهارت انجام شوند، و در مقابل، برخی امور از دیدگاه شریعت اسلام ناپاک به شمار می آید و باید از آن ها در تمام مواقع یا در مواقع خاص پرهیز کرد. در فقه اسلامی علاوه بر تمیزی و پاکیزگی که همواره خواسته ای مطلوب است، نوعی شستشو خاص (وضو و غسل) وجود دارد که به آن طهارت گفته می شود و گاهی واجب و گاهی مستحب است.

نجاسات و ناپاکی ها عبارتند از:

- ۱- ادرار انسان و حیوان های حرام گوشت که خون جهنده دارند.
- ۲- مدفوع انسان و حیوان های حرام گوشت مانند گربه و موش که خون جهنده دارند.
- ۳- منی انسان و حیوانی که خون جهنده دارد.
- ۴- مردار حیوانی که خون جهنده دارد، اگر بدون ذبح شرعی بمیرد یا کشته شود، مردار و نجس است.
- ۵- خون انسان و حیوانی که خون جهنده دارد.
- ۶- سگی که در خشکی زندگی میکند ولی دریایی آن نجس نمیشود.
- ۷- خوکی که در خشکی زندگی میکند، ولی دریایی آن (فک) نجس نمیشود.
- ۸- مشروبات مست کننده (بنا بر احتیاط واجب).
- ۹- کفاری که به دین آسمانی پایبند نیستند.

نکته ها:

- ۱- نجاست ذاتی اهل کتاب (یهود، نصارا، زردشتی ها و صابئین) روشن نیست و آنها به طهارت ذاتی محکوم هستند.
 - ۲- خون حیواناتی که خون جهنده ندارند، مانند ماهی و پشه، پاک هستند.
 - ۳- تمام اجزای بدن مردار حیواناتی که خون جهنده ندارند، مانند ماهی، پاک هستند.
 - ۴- فضله پرندگان حرام گوشت (مانند کلاغ و عقاب) نجس نیست.
 - ۵- خون انسان و هر حیوانی که خون جهنده دارد، مانند مرغ و گوسفند، نجس است.
- مطهرات و پاک کننده ها عبارتند از:

- ۱- آب: آب پاک کننده هر گونه حدث و خبثی است؛ به شرط آنکه مطلق باشد و پاک باشد و در اثر شستن نجاسات خود آب منتجس نشود؛ نجس شدن آب به این است که در اثر برخورد با یک نجس یا یک شیء منتجس (نجس شده) متغیر و منفعل شود. لازم به ذکر است که اگر آب قلیل باشد به محض برخورد با نجس یا منتجس، نجس می شود و اگر آب کثیر باشد در صورتی که رنگ، بو، یا مزه آن در اثر برخورد با نجس یا منتجس تغییر کند، نجس خواهد شد.
- ۲- زمین: زمین به شرطی که خودش خشک و پاک باشد، اشیائی مانند کف پا و کف کفش نجس را پاک می کند. البته به شرطی که عین نجاست اشیاء مزبور، بواسطه راه رفتن، مالیدن و مانند آن از بین رفته باشد.
- ۳- آفتاب: هرگاه آفتاب بر زمین، ساختمان، درب، پنجره و آنچه جزء زمین شمرده می شود و قابل انتقال نیست و همچنین بر گیاهان و درختان بتابد و آنها را خشک نماید، پاک می شوند به شرطی که اشیاء نجس خشک نباشند و محل نجاست مستقیماً بواسطه آفتاب خشک شود و عین نجاست در آنها باقی نماند.
- ۴- استحاله: یعنی از حالی به حالی دیگر درآمدن (استحاله) و نیز تغییر یک شیء از جنسی به جنس دیگر. مثل آن که چوب نجس بسوزد و خاکستر گردد و یا شراب به خودی خود یا بواسطه ریختن چیزی مثل سرکه و نمک در آن سرکه شود.
- ۵- انتقال: اگر خونی که نجس است (یعنی خون انسان یا حیوانی که دارای خون جهنده است) به بدن حیوانی که خون جهنده ندارد، منتقل شود و خون آن حیوان حساب گردد، پاک می شود.
- ۶- اسلام: فرد کافر با اقرار به شهادتین و به محض مسلمان شدن و پذیرش اسلام، پاک می شود و بدن و آب دهان و بینی و عرق او پاک می گردد.
- ۷- تبعیت: تبعیت آن است که چیز نجس به تبعیت از پاک شدن نجس دیگری، آن هم پاک شود مانند آنکه شراب سرکه شود.
- ۸- برطرف شدن نجاست: در برخی موارد با برطرف شدن عین نجاست، منتجس پاک می گردد. مانند جایی که بدن حیوانی به نجس یا منتجس آلوده شود، با برطرف شدن نجاست، بدن آن حیوان پاک می شود.
- ۹- غایب شدن مسلمان: اگر بدن یا لباس یا سایر اشیائی که در اختیار مسلمان است، نجس شود و آن مسلمان غائب گردد، آن اشیاء پاک است به شرطی که مسلمان یاد شده، عالم و ممیز بوده و از موضوع مطلع شده باشد؛ دیگر این که علم برخلاف این امر، یعنی بقای نجاست نداشته باشیم.
- ۱۰- استبرای حیوان نجاست خوار: غائط حیوانی که به خوردن نجاست انسان عادت کرده نجس است و اگر بخواهند پاک شود باید استبراء کنند یعنی تا مدتی که بعد از آن مدت دیگر نجاست خوار به آن نگوید نگذارند نجاست بخورد و غذای پاک به آن بدهند و مدت آن به شرح زیر است: شتر ۴۰ روز، گاو ۲۰ روز، گوسفند ۱۰ روز، مرغابی ۵ روز، مرغ ۳ روز.

وضو

در وضو شستن صورت و دست ها و نیز مسح جلوی سر و روی پاها واجب است.

چگونگی انجام وضو عبارتند از: ۱- اول درازای صورت را باید از بالای پیشانی، جایی که موی سر بیرون می آید تا آخر چانه شست. ۲- دوم پهنای صورت به مقداری که بین انگشت وسط و شست قرار میگیرد، باید شسته شود. ۳- سوم چنانچه مختصری از این مقدار شسته نشود، وضو باطل است. ۴- چهارم برای آنکه یقین کند این مقدار کاملاً شسته شده، باید کمی از اطراف آن را هم بشوید. ۵- پنجم باید صورت را بنابر احتیاط واجب، از پایین به بالا شسته شود، وضو باطل است. ۶- ششم دست ها را باید از مرفق (آرنج) به طرف سر انگشتان بشود. (اول دست راست دوم دست چپ). ۷- هفتم پس از شستن دو دست، باید جلوی سر با تری آب وضو که در دست مانده، مسح شود. ۸- هشتم پس از مسح سر، باید با تری آب وضو که در دست مانده است؛ روی پاها از سر یکی از انگشت ها تا برآمدگی روی پا، مسح شود (اول پای راست دوم پای چپ)

شرایط صحت وضو

۱- پاک بودن آب وضو یعنی آب وضو نباید نجس باشد.

۲- مطلق بودن آب وضو یعنی آب وضو نباید مضاف باشد.

۳- مباح بودن آب وضو یعنی آب وضو نباید غضبی باشد.

۴- مباح بودن ظرف آب وضو.

۵- ظرف آب وضو از جنس نقره و طلا نباشد.

۶- پاک بودن اعضای وضو هنگام شستن و مسح نمودن.

۷- کافی بودن وقت برای وضو و نماز.

۸- داشتن قصد قربت در وضو.

۹- رعایت ترتیب در افعال وضو.

۱۰- پشت سر هم انجام دادن افعال وضو.

۱۱- انجام افعال وضو توسط خود انسان.

۱۲- نبودن مانع در استفاده از آب.

۱۳- نبودن مانع از رسیدن آب در اعضای وضو.

◀ نماز

نماز مهم ترین عبادت دینی است که در صورت پذیرش درگاه الهی، سایر عبادات نیز پذیرفته می شوند و اگر نماز قبول نشود، دیگر اعمال نیز مورد پذیرش قرار نمی گیرند. همان طور که اگر انسان پنج بار در روز خود را در نهر آبی بشوید، چرک های بدنش پاک می شود، نمازهای پنجگانه نیز روح و جسم انسان را پاک می کنند. سزاوار است که انسان نماز را در اول وقت به جا آورد و کسی که نماز را کوچک بشمارد و آن را بی ارزش بداند، همانند کسی است که اصلاً نماز نمی خواند. پیامبر اکرم (ص) فرمودند: "کسی که به نماز اهمیت ندهد و آن را سبک بشمارد، سزاوار عذاب آخرت است".

نمازهای هر روز (یومیه)	نمازهای واجب
نماز آیات، که در هنگام پدید آمدن خورشید و ماه گرفتگی و زلزله و امثال آنها خوانده میشود.	
نماز طواف خانه خدا	
نماز میت، که بر مسلمانی که از دنیا رفته خوانده میشود.	
نماز قضای پدر (و بنابر احتیاط واجب مادر) که بر پسر بزرگتر واجب است.	
نمازی که به واسطه نذر و عهد و قسم یا به واسطه اجاره واجب شده است.	

☑ نکته:

- ۱- پس از طواف خانه کعبه و در نزد مقام ابراهیم (ع)، واجب است دو رکعت نماز طواف، همانند نماز صبح، خوانده شود. در هر دو رکعت، بعد از حمد، خواندن هر سوره ای غیر از سوره های سجده دار، جایز است.
- ۲- پس از غسل، حنوط و تکفین، واجب است که بر میت مسلمان نماز گزارده شود. برای نماز میت، وضو و پاک بودن بدن و لباس نمازگزار و همچنین حلال بودن لباس، ضروری نیست. نماز میت فاقد رکوع و سجده است و فقط شامل نیت و پنج تکبیر می شود که در خلال آن ها دعا و صلوات وارد شده است.
- ۳- بر پسر بزرگتر واجب است که نمازهایی را که از پدر و مادرش فوت شده اند، پس از مرگ آن ها به جا آورد. منظور از پسر بزرگتر، بزرگترین پسری است که پس از مرگ پدر و مادر هنوز زنده باشد.

واجبات نماز

واجبات نماز شامل یازده مورد است که برخی از آن ها رکن (جزء اصلی) و برخی غیررکن (جزء غیر اصلی) هستند. ارکان نماز اجزای اساسی به شمار می آیند و اگر یکی از آن ها به درستی انجام نشود یا افزوده شود، حتی اگر به سبب فراموشی باشد، نماز باطل می شود. انجام سایر واجبات (غیررکنی) نیز ضروری است. در صورتی که به طور عمدی کم یا زیاد شوند، نماز باطل می شود، اما اگر به طور سهوی تغییراتی در آن ها ایجاد شود، نماز صحیح خواهد بود. برای مثال، قرائت.

رکن	نیت، تکبیره الاحرام، قیام، رکوع، دو سجده
غیر رکن	قرائت، ذکر، تشهد، سلام، ترتیب، موالات

نماز جمعه

نماز جمعه که در روزهای جمعه به جای نماز ظهر خوانده می شود، در زمان غیبت امام (عج) به صورت واجب تخییری است. به این معنی که فرد مکلف می تواند بین ادای نماز جمعه و نماز ظهر انتخاب کند. اما در زمان حاضر که حکومت اسلامی در ایران برقرار است، بهتر است که حتی المقدور نماز جمعه ترک نشود. معنای واجب تخییری این است که فرد می تواند در روز جمعه، به جای نماز ظهر، نماز جمعه را بخواند، یا نماز ظهر را به جا آورد، و این انتخاب به عهده فرد است.

شرایط نماز جمعه عبارتند از:

- برگزاری به صورت جماعت
- حداقل پنج نفر باید حضور داشته باشند که شامل یک امام و چهار مأموم می شود.
- رعایت شرایط نماز جماعت، از جمله اتصال صفوف.
- فاصله مکانی بین دو محل نماز جمعه باید حداقل یک فرسخ باشد. (یک فرسخ تقریباً معادل ۵۱۲۵ متر است).

محتوی خطبه ها عبارتند از:

- حمد و ثنا خداوند.
 - صلوات بر پیامبر و آل او.
 - سفارش به تقوا.
 - خواندن سوره هایی مانند «قل هو الله» یا «قل اعوذ برب الناس» در هر خطبه.
 - استغفار برای خود و مؤمنین در خطبه دوم (بر اساس احتیاط واجب).
- در نماز جمعه خطبه اول شامل پنج بخش است. خطبه دوم شامل شش بخش است. امام جمعه باید خطبه ها را در حالی که ایستاده است بخواند، و در بین دو خطبه، مدتی نشسته باشد تا از لحاظ فقهی صحیح باشد. همچنین صدای خود را تا حد ممکن به نمازگزاران برساند و در آن ها وعظ و ارشاد کند تا مردم به خوبی متوجه مطالب شوند.

نماز مسافر

در سفر، نمازهای چهار رکعتی باید با شرایط خاصی که ذکر خواهد شد، به صورت قصر (دو رکعتی) خوانده شود. وجوب قصر فقط در مورد نمازهای چهار رکعتی مانند نمازهای ظهر، عصر و عشاء است و نماز صبح و مغرب تحت هیچ شرایطی قصر نمی شوند.

نماز آیات

نماز آیات در چهار موقعیت خاص واجب می شود:

۱. کسوف خورشید: حتی اگر مقدار کمی از آن گرفته شود.
۲. خسوف ماه: حتی اگر بخشی از آن گرفته شود.
۳. زلزله
۴. هر حادثه غیرعادی آسمانی: که باعث ترس و وحشت بیشتر مردم شود، مانند بادهای سیاه و سرخ و صاعقه.

روزه آن است که انسان برای انجام فرمان خداوند عالم از اذان صبح تا مغرب، از چیزهایی که روزه را باطل میکند، خودداری نماید. روزه بر چهار حالت است. روزه واجب مثل روزه ماه مبارک رمضان، روزه مستحب مثل روزه ماه رجب، روزه مکروه مثل روزه روز عرفه و روزه حرام مثل روزه عید فطر.

روزه ماه مبارک رمضان	روزه های واجب
روزه قضا	
روزه کفاره	
روزه روز سوم از ایام اعتکاف	
روز بدل از قربانی در حج تمتع	
روزه مستحبی که به واسطه نذر و عهد و قسم واجب شده است.	
روزه قضای پدر که بر پسر بزرگ واجب است.	

مبطلات روزه

مبطلات روزه، اعمالی هستند که اگر فرد روزه دار از اذان صبح تا اذان مغرب مرتکب آن ها شود، روزه اش باطل می شود. این موارد از دیدگاه فقهی تعریف شده و شامل اعمالی هستند که عمدتاً یا باعث شکستن حالت روزه می شوند یا با روح و ماهیت روزه که خودداری از برخی لذات جسمانی است، در تضادند.

در ادامه، این مبطلات را به صورت کامل و جامع توضیح می دهیم:

۱- خوردن و آشامیدن

خوردن و آشامیدن عمدی از اصلی ترین مبطلات روزه است. حتی اگر مقدار کمی غذا یا آب مصرف شود، روزه باطل می شود. خوردن یا آشامیدن سهوی (به صورت غیرعمدی) روزه را باطل نمی کند. اگر فردی بدون توجه به روزه بودن چیزی بخورد یا بنوشد و سپس متوجه شود، روزه او صحیح است.

بلعیدن باقی مانده غذا یا آب دهان در صورتی که غیرعمدی باشد، مبطل روزه نیست.

مکیدن هسته میوه یا جویدن ناخودآگاه مواد غذایی، اگر منجر به بلعیدن شود، مبطل روزه است.

۲- جماع

نزدیکی جنسی (حتی در حد دخول کم) در روزه داری از مبطلات قطعی روزه است. جماع، چه با انزال و چه بدون انزال، موجب باطل شدن روزه می شود. حتی اگر یکی از طرفین روزه نباشد، روزه فردی که روزه دار است باطل خواهد شد. اگر جماع عمدی باشد، علاوه بر قضا، کفاره (معمولاً روزه ۶۰ روز یا اطعام ۶۰ فقیر) نیز بر فرد واجب می شود.

استمناء به معنای انجام کاری است که موجب انزال عمدی منی شود، خواه با فکر، نگاه یا لمس باشد. اگر انزال منی بدون اختیار و به صورت غیرعمدی باشد (مثلاً در خواب)، روزه باطل نمی شود. نگاه یا فکر کردن به مسائل جنسی اگر منجر به انزال شود و عمدی باشد، روزه را باطل می کند. خودداری از هرگونه تحریک نفس در ماه رمضان تأکید شده است. اگر استمناء به صورت عمدی باشد، قضا و کفاره بر فرد واجب می شود.

۴- دروغ بستن به خدا، پیامبر (ص) و ائمه (ع)

اگر فرد روزه دار به صورت عمدی، دروغی به خداوند، پیامبر اکرم (ص) یا ائمه معصومین (ع) نسبت دهد، روزه اش باطل می شود. این دروغ می تواند به صورت گفتاری، نوشتاری یا حتی اشاره باشد. حتی نقل قول اشتباه به عمد، مبطل روزه است. جهت جبران فرد باید از دروغ توبه کرده و علاوه بر قضا، کفاره ای برای این گناه بزرگ در نظر بگیرد.

۵- فروبردن عمدی غبار غلیظ یا دود

اگر فرد روزه دار به صورت عمدی غبار غلیظ، دود یا بخار غلیظ را وارد حلق کند، روزه او باطل می شود. اگر فرد از روی اختیار در مکانی پر از دود یا غبار قرار بگیرد و به صورت عمدی آن را فرو ببرد، روزه باطل می شود. موارد غیرعمدی، مانند ورود غبار ناشی از باد یا فعالیت های طبیعی، باعث بطلان روزه نمی شود. دود سیگار و قلیان نیز مشمول این حکم است و مصرف آن ها در حال روزه حرام و مبطل روزه است.

۶- فرو بردن عمدی مایعات یا مواد غذایی از راه بینی

فرو بردن عمدی آب، غذا یا سایر مایعات از طریق بینی به حلق باعث بطلان روزه می شود. برخی افراد ممکن است هنگام وضو یا استنشاق آب (مثلاً برای رفع خشکی بینی) دچار اشتباه شوند. اگر این کار عمدی نباشد، روزه صحیح است. استنشاق بوهای خوشایند، مانند عطر، باعث بطلان روزه نمی شود.

۷- باقی ماندن بر جنابت تا اذان صبح

اگر فردی جنب باشد و عمداً تا اذان صبح غسل نکند، روزه او باطل است. اگر فرد قبل از اذان صبح بیدار شود و فرصت کافی برای غسل داشته باشد اما عمداً این کار را انجام ندهد، روزه او باطل می شود. اگر به علت فراموشی یا خواب غسل نکند، روزه او صحیح است، اما بهتر است فوراً غسل کند. اگر زن در حال حیض یا نفاس باشد و عمداً قبل از اذان صبح غسل نکند، روزه او نیز باطل است.

۸- قی کردن (استفراغ عمدی)

اگر فرد روزه دار به عمد استفراغ کند، روزه اش باطل می شود. اگر استفراغ غیرعمدی باشد (مثلاً به علت بیماری یا حالت تهوع)، روزه باطل نمی شود. فروبردن عمدی مواد غذایی یا آب بعد از استفراغ باعث بطلان روزه می شود. اگر فرد عمداً چیزی را بخورد که موجب استفراغ شود، نیز روزه باطل خواهد شد.

سوالات خودآزمایی

سوالات خودآزمایی تقلید و ولایت فقیه

۱- عدم اعتقاد به ولایت فقیه موجب چه میشود؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ عدم اعتقاد به ولایت فقیه، اعم از این که بر اثر اجتهاد باشد یا تقلید، در عصر غیبت حضرت حجت (عج) موجب ارتداد و خروج از دین اسلام نمی شود، و اگر کسی به نظر خود بر اساس استدلال و برهان به عدم لزوم اعتقاد به آن رسیده باشد معذور است، ولی ترویج اختلاف و تفرقه بین مسلمانان برای او جایز نیست.

۲- وظیفه مسلمانان در قبال اوامر ولایی ولی فقیه چیست؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ همه ی مسلمانان باید از اوامر ولایی و دستورات حکومتی ولی فقیه اطاعت نموده و تسلیم امر و نهی او باشند. این حکم شامل فقهای عظام هم میشود چه رسد به مقلدین آنان.

۳- آیا اختیارات ولی فقیه بر اختیارات آحاد امت مقدم است؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ تصمیمات و اختیارات ولی فقیه در مواردی که مربوط به مصالح عمومی اسلام و مسلمین است، در صورت تعارض با اراده و اختیار آحاد مردم، بر اختیارات و تصمیمات آحاد امت مقدم و حاکم است.

۴- آیا میتوان با ولایت اداری مخالفت نمود؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ در مفاهیم اسلامی چیزی به عنوان ولایت اداری (به معنای لزوم اطاعت از دستورات مقام بالاتر بدون حق اعتراض) وجود ندارد، ولی مخالفت با اوامر اداری که بر اساس ضوابط و مقررات قانونی اداری صادر شده باشد جایز نیست.

۵- اگر ولی فقیه با نظر مرجع تقلید اختلاف نظر داشته باشد وظیفه مکلف چیست؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ در مواردی که نظر ولی فقیه با نظر مرجع تقلید مختلف است، اگر این اختلاف، در مسایل مربوط به اداره ی کشور و اموری که به عموم مسلمانان ارتباط دارد باشد، مثل دفاع از اسلام و مسلمین بر ضد کفار و مستکبران متجاوز، باید نظر ولی امر مسلمین اطاعت شود

سوالات خودآزمایی طهارت

۱- حکم نجاست کافر شامل چیست و اگر وضعیت مسلمانی فردی نامشخص باشد، چه احکامی در مورد او جاری نمی شود؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ تمام بدن کافر، حتی مو و ناخن و رطوبت های او نجس است. اگر وضعیت مسلمانی فردی نامشخص باشد، پاک محسوب می شود، اما احکام سایر مسلمانان را ندارد؛ مثلاً نمی تواند زن مسلمان بگیرد و نباید در قبرستان مسلمانان دفن شود.

۲- آیا آب های گُر، جاری و چاه در حکم نجاست و طهارت با یکدیگر تفاوتی دارند؟ توضیح دهید.

❑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ همه اقسام آب مطلق (به جز آب قلیل) تا زمانی که بو، رنگ یا مزه نجاست نگرفته باشد، پاک است و هرگاه بر اثر برخورد با نجاست، بو، رنگ یا مزه نجاست بگیرد، نجس می‌شود. بنابراین، آب جاری، چاه، گُر و حتی باران در این حکم مشترک هستند.

۳- چگونه می‌توان زمین نجس را با استفاده از آب کر و آب قلیل تطهیر کرد؟

❑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ برای تطهیر زمین نجس با آب کر، ابتدا باید آلودگی را برطرف کرده و سپس آب کر یا جاری بر آن بگیرند به مقداری که تمام جاهای نجس را فرا گیرد. اما در مورد آب قلیل، اگر زمین به گونه‌ای باشد که آب به خود می‌گیرد و می‌خورد، با آب قلیل پاک نمی‌شود.

۴- زمین در چه شرایطی می‌تواند به عنوان پاک‌کننده برای کف پا یا ته کفش نجس مورد استفاده قرار گیرد؟

❑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ زمین فقط پاک‌کننده کف پا و ته کفش است، آن هم با شرایط زیر:

- زمین پاک باشد.
- زمین خشک باشد.
- زمین از جنس خاک، شن، سنگ، آجر فرش و مانند اینها باشد.

اگر بر اثر تماس ته کفش یا کف پا با زمین، نجاست برطرف شود پاک می‌شود، ولی بهتر است انسان حداقل پانزده قدم راه برود.

۵- استحاله به چه معناست و چه چیزهایی در اثر استحاله پاک می‌شوند؟

❑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ اگر جنس چیز نجس، طوری عوض شود که به صورت چیز پاک درآید، پاک می‌شود و به این عمل «استحاله» می‌گویند. مثال‌هایی از مواردی که در اثر استحاله پاک می‌شوند عبارتند از:

- مردار که تبدیل به خاک شود.
- دانه نجس که تبدیل به گیاه شود.
- چوب نجس که بسوزد و خاکستر شود.
- مواد سوختی که بسوزد و دود شود.
- مایع نجس که تبدیل به بخار شود.
- شراب که سرکه شود.

◀ سوالات خودآزمایی نماز

۱- نماز نافله چیست؟

❑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ با هر یک از نمازهای پنجگانه ی شبانه روزی یک نماز مستحبی هست که آن را نافله ی آن نماز گویند.

۲- مقدار پوشش زن و مرد در نماز به چه میزان باید باشد؟

❑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ ۱. مرد باید در حال نماز عورتین خود را بپوشاند، هر چند کسی او را نمیبیند و بهتر است از ناف تا را بپوشاند.

۲. زن باید در موقع نماز تمام بدن و موی خود را با پوششی که کاملاً بدن را میپوشاند بپوشاند، ولی پوشاندن صورت به مقداری که شستن آن در وضو واجب است و دستها تا مچ و پاها تا مفصل ساق لازم نیست.

۳- در چه مواردی لازم نیست بدن یا لباس نمازگزار پاک باشد؟

❑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ الف) آن که به واسطه ی زخم یا جراحت یا دمل، لباس یا بدن به خون آلوده شده باشد.

ب) آن که خون موجود در لباس یا بدن کمتر از درهم (بند انگشت اشاره) باشد.

ج) آن که لباسهای کوچک نمازگزار، مانند جوراب که با آنها نمی توان عورت را پوشاند نجس باشد.

د) آن که ناچار است با بدن یا لباس نجس نماز بخواند.

۴- آیا میتوان در داخل خانه کعبه نماز واجب خواند؟

❑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ به جا آوردن نماز واجب در داخل خانه ی کعبه مکروه است.

۳۲- نمازهای واجب یومیه را نام برده و تعداد رکعت آنها را مشخص نمائید.

۱. نماز صبح: دو رکعت

۲. نماز ظهر: چهار رکعت

۳. نماز عصر: چهار رکعت

۴. نماز مغرب: سه رکعت

۵. نماز عشا: چهار رکعت

۵- وقت نماز ظهر چه زمانی است؟

❑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ وقت نماز ظهر از اول ظهر (یعنی هنگامی که سایه ی هر چیزی پس از آن که بر اثر بالا آمدن

آفتاب کاملاً خوانده شد مجدداً به طرف مشرق شروع به زیاد شدن کند) است تا هنگامی که فقط به قدر نماز عصر تا غروب

آفتاب وقت باقی مانده است.

سوالات خودآزمایی روزه

۱- کدام روزهها در شرع اسلام حرام هستند؟

❑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ برخی از روزههای حرام عبارتند از:

- روزه عید فطر (روز اول ماه شوال).
- روزه عید قربان (روز دهم ماه ذی حجه).
- روزه مستحب فرزند که سبب اذیت و آزار پدر و مادر شود.
- روزه مستحب فرزند که پدر یا مادر او را از آن نهی کرده باشند (بنابر احتیاط واجب).

۲- کدام روزهها مکروه محسوب می شوند؟

❑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ روزههای مکروه عبارتند از:

- روزه مستحب مهمان بدون اجازه میزبان.
- روزه مستحب مهمان با نهی میزبان.
- روزه مستحب فرزند بدون اجازه پدر.
- روزه عاشورا.
- روزه عرفه اگر سبب بازماندن از دعاهای آن روز بشود.
- روزه روزی که نمی‌داند عرفه است یا عید قربان.

۳- چه اعمالی به طور مشخص جزو مبطلات روزه محسوب می‌شوند؟ (حداقل ۵ مورد را ذکر کنید)

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ← برخی از اعمالی که جزو مبطلات روزه محسوب می‌شوند، عبارتند از:

- خوردن و آشامیدن
- رساندن غبار غلیظ به حلق
- فرو بردن تمام سر در آب
- دروغ بستن به خدا و پیامبر
- قی کردن

۴- آیا ضعف جسمانی مجوزی برای خوردن روزه است؟ و تزریق آمپول چه حکمی در مورد روزه دارد؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ← انسان نمی‌تواند به خاطر ضعف روزه را بخورد، ولی اگر ضعف او به قدری است که معمولاً نمی‌شود آن را تحمل کرد، خوردن روزه اشکال ندارد. تزریق آمپول، اگر به جای غذا نباشد، روزه را باطل نمی‌کند، هر چند عضو را بی‌حس کند.

۵- چه مواردی در رابطه با رساندن غبار غلیظ به حلق وجود دارد که موجب باطل نشدن روزه می‌شود؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ← در موارد زیر روزه باطل نمی‌شود:

- غبار غلیظ نباشد.
- به حلق نرسد و فقط به داخل دهان برسد.
- بی‌اختیار به حلق برسد.
- فرد نداند روزه است.
- شک کند غبار غلیظ به حلق رسیده است یا نه.

بخش سوم: معارف اسلامی

تاریخ اسلام، امامان و انبیاء

پیش از ظهور اسلام، شبه جزیره عربستان به لحاظ سیاسی، اجتماعی و مذهبی شرایط خاصی داشت:

سیاسی: عربستان فاقد حکومت مرکزی بود و بیشتر به صورت قبیله ای اداره می شد. هر قبیله به رهبری یک رئیس قبیله اداره می شد و قبایل بر سر منابع آب، چراگاه ها و مسائل ناموسی با یکدیگر درگیر می شدند.

اجتماعی: جامعه عربی به دو دسته اصلی تقسیم می شد، بدوی ها (کوچ نشینان) و شهرنشینان. شهرهایی چون مکه و یثرب (مدینه) مراکز تجاری و اجتماعی مهمی بودند.

اقتصادی: اقتصاد عمدتاً مبتنی بر تجارت، دامداری و کاروان های تجاری بود. قریش، قبیله ای قدرتمند، کنترل تجارت مکه و کعبه را در دست داشت.

مذهبی: مردم عربستان عمدتاً بت پرست بودند و قبایل مختلف، خدایان و بت های خاص خود را داشتند. کعبه در مکه محل نگهداری بت ها بود و به عنوان مرکز زیارتی و عبادی مورد توجه قرار می گرفت. در کنار بت پرستی، یهودیان و مسیحیان نیز در بخش هایی از عربستان ساکن بودند.

تولد و زندگی حضرت محمد (ص)

حضرت محمد (ص) در سال ۵۷۰ میلادی (عام الفیل) در شهر مکه به دنیا آمد. او از خاندان بنی هاشم، قبیله قریش بود. پدر او عبدالله پیش از تولد محمد (ص) درگذشت و مادرش آمنه نیز در کودکی او را از دست داد. محمد توسط پدربزرگش عبدالمطلب و سپس عمویش ابوطالب بزرگ شد. محمد به صداقت و امانت داری شهرت داشت و به او لقب «محمد امین» داده شد. او در سن ۲۵ سالگی با حضرت خدیجه (س)، زنی ثروتمند و محترم، ازدواج کرد.

در سن ۴۰ سالگی، حضرت محمد (ص) در غار حراء، طی تجربه ای روحانی نخستین وحی را از سوی جبرئیل دریافت کرد. نخستین آیات نازل شده، از سوره علق بود: «اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ...». پیامبر (ص) ابتدا به طور مخفیانه دعوت به توحید را آغاز کرد. اولین کسانی که به او ایمان آوردند، حضرت خدیجه (س)، حضرت علی (ع) و ابوبکر بودند. پس از سه سال، دعوت عمومی آغاز شد و محمد (ص) به مردم مکه، توحید، نفی بت پرستی و اخلاق اسلامی را تبلیغ کرد. مخالفت سرسختانه سران قریش با این دعوت منجر به آزار و اذیت مسلمانان شد.

هجرت به مدینه و تأسیس حکومت اسلامی

با افزایش فشارها در مکه، پیامبر (ص) به دستور خداوند، در سال ۶۲۲ میلادی به یثرب (مدینه) هجرت کرد. این هجرت سرآغاز تاریخ هجری قمری است. پیش از هجرت، نمایندگان یثرب با پیامبر (ص) در عقبه پیمان بسته بودند که از او حمایت کنند. یثرب بعدها به «مدینه النبی» یا مدینه معروف شد. پیامبر (ص) در مدینه، اولین حکومت اسلامی را تأسیس کرد و «میثاق مدینه» را به عنوان قانون اساسی تدوین کرد که روابط میان مسلمانان، یهودیان و دیگر گروه ها را مشخص می کرد.

پیامبر (ص) در مدینه با چالش های نظامی از سوی قریش و دیگر قبایل روبه رو شد. مهم ترین جنگ ها عبارت اند از:

- جنگ بدر (۶۲۴ م): اولین پیروزی مسلمانان بر قریش.
- جنگ احد (۶۲۵ م): قریش در این جنگ به پیروزی رسید، اما مسلمانان نیز قدرت خود را نشان دادند.
- جنگ خندق (۶۲۷ م): مسلمانان با ایجاد خندقی در اطراف مدینه، توانستند محاصره قریش را بشکنند.
- فتح مکه (۶۳۰ م): پس از پیمان صلح حدیبیه و نقض آن از سوی قریش، مسلمانان به مکه حمله کردند و این شهر بدون درگیری به دست پیامبر (ص) افتاد. بت های کعبه تخریب شدند و مکه به مرکز توحید تبدیل شد.

◀ احادیث و کتب اسلامی

احادیث اسلامی بخش مهمی از منابع دینی اسلام را تشکیل می دهند و پس از قرآن کریم، اصلی ترین مرجع برای استنباط احکام و معارف دینی هستند. احادیث شامل گفتار، رفتار، و تأییدات پیامبر اکرم (ص) و در برخی موارد امامان معصوم (ع) است.

حدیث در لغت به معنای «سخن» و «خبر» است و در اصطلاح اسلامی به مجموعه سخنان، اعمال و تأییدات پیامبر اسلام (ص) و در شیعه، امامان معصوم (ع) گفته می شود. حدیث به عنوان یکی از منابع مهم فقه، اخلاق، عقاید، و علوم اسلامی شناخته می شود.

انواع حدیث عبارتند از:

- حدیث قولی: سخنان پیامبر (ص) و امامان (ع)
- حدیث فعلی: اعمال و رفتار پیامبر (ص) و امامان (ع)
- حدیث تقریری: مواردی که پیامبر (ص) یا امامان (ع) انجام عملی از سوی دیگران را تأیید کرده اند.

جایگاه حدیث در اسلام

حدیث، پس از قرآن، مهم ترین منبع معرفتی در اسلام است. قرآن کریم به صورت کلی اصول و قواعدی را بیان کرده و احادیث وظیفه تبیین جزئیات آن را بر عهده دارند. برای مثال، قرآن دستور به اقامه نماز می دهد اما کیفیت و جزئیات آن در احادیث بیان شده است. دلایل اهمیت حدیث عبارتند از:

۱- توضیح و تفسیر قرآن (مانند حدیث «إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ» در تبیین اخلاص)

۲- بیان احکام شرعی (نماز، روزه، حج و ...)

۳- تبیین معارف اعتقادی و اخلاقی (احادیث اخلاقی و تربیتی)

۴- تاریخ و سیره پیامبر (ص) و امامان (ع)

کتب مهم

۱- کتب حدیثی اهل سنت

- صحیح بخاری: تألیف محمد بن اسماعیل بخاری، شامل احادیث معتبر اهل سنت

- صحیح مسلم: تألیف مسلم بن حجاج نیشابوری، دومین کتاب حدیثی معتبر اهل سنت
- سنن ابی داوود، سنن ترمذی، سنن نسائی و سنن ابن ماجه (از صحاح سته)

۲- کتب حدیثی شیعه

- الکافی: تألیف شیخ کلینی، مهم ترین کتاب حدیثی شیعه
- من لا یحضره الفقیه: تألیف شیخ صدوق، شامل احادیث فقهی
- تهذیب الاحکام و الاستبصار: تألیف شیخ طوسی، شامل فقه حدیثی شیعه

۳- کتب حدیثی متأخر

- بحارالانوار: تألیف علامه مجلسی، جامع ترین کتاب حدیثی شیعه
- وسائل الشیعه: تألیف شیخ حر عاملی، شامل احادیث فقهی
- مستدرک الوسائل: تألیف میرزا حسین نوری، تکمیل کننده وسائل الشیعه

۴- کتاب تفسیر المیزان: المیزان فی تفسیر القرآن که بیشتر به تفسیر المیزان شهرت دارد از جامع ترین و مفصل ترین تفاسیر شیعی قرآن به زبان عربی است که در قرن چهاردهم هجری به قلم علامه سید محمدحسین طباطبایی نگاشته شده است.

۵- کتاب مفاتیح الجنان: مجموعه ای از دعاها، مناجات، زیارات، اعمال مخصوصه ایام سال و ماه و روزها است که به باور شیعیان از طرف پیامبر اسلام و ائمه شیعیان صادر شده و توسط شیخ عباس قمی جمع آوری و تدوین شده است.

۶- کتاب الغدیر: نام کتابی است که به قلم علامه امینی در ۲۰ جلد به زبان عربی که تمامی جلدهای آن به زبان فارسی ترجمه شده است. موضوع عمده کتاب واقعه غدیر خم به روایت اهل تسنن است. در سال ۱۰ هجری در حج الوداع در نزدیکی برکه ای به نام غدیر پیامبر اکرم در خطبه ای علی بن ابی طالب را پیشوای مومنان معرفی کرد.

۷- کتاب صحیفه سجاده: مجموعه ای از دعاها و مناجات امام چهارم شیعیان، زین العابدین است. به انجیل اهل بیت و زبور آل محمد و اخت القرآن معروف است.

۸- نهج البلاغه: مجموعه ای از خطبه ها، نامه ها و اندرزهای (حکمت ها) علی ابن ابی طالب، امام اول شیعیان و خلیفه چهارم از خلفای راشدین در نگاه اهل سنت است. گردآورنده نهج البلاغه، ابوالحسن محمدبن حسین موسوی معروف به سید رضی و شریف رضی است. نهج ابلاغه عنوانی است که سید رضی برای منتخبی از خطبه ها و مواعظ، نامه ها و عهدنامه ها، کلمات کوتاه و قصار علی ابن ابی طالب برگزیده است.

◀ دعاها

در جلسه مصاحبه گاهی درباره دعاها سوالاتی مطرح می شود؛ به عنوان مثال، ممکن است بپرسند با کدام دعا انس بیشتری دارید یا از شما بخواهند بخشی از آن را قرائت کنید. بنابراین، بهتر است اطلاعاتی درباره انواع دعاها و زیارت ها مانند دعای توسل، کمیل، عهد، جوشن کبیر، زیارت عاشورا، مجیر، ندبه، دعای فرج، آیه الکرسی و موارد مشابه داشته باشید.

دعای توسل: دعایی است برای شیعیان که معمولاً شبهای چهارشنبه آن را میخوانند. محتوای دعای توسل، درخواست حاجت از درگاه خداوند است؛ با این ویژگی که هنگام دعا، خدا را به حق چهارده معصوم قسم میدهم و از او میخواهیم که به حق آنان، حاجت و دعای ما را برآورده سازد. دعای توسل با عبارت "اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ وَأَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ بِنَبِيِّكَ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ" شروع می شود. و عبارت "يَا وَجِيهًا عِنْدَ اللَّهِ اشْفَعْ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ" در این دعا تکرار میشود.

زیارت عاشورا: زیارتنامه ای است که شیعیان برای زیارت (از دور و نزدیک) امام حسین (ع) و یارانش و یادآوری واقعه عاشورا میخوانند. این زیارتنامه از امام محمد باقر (ع) نقل شده و نزد شیعه دارای اهمیت بسیاری است. روایاتی درباره قرائت زیارت عاشورا از معصومان صادر شده است. در روایتی که علقمه از امام باقر (ع) نقل کرده است، ثواب خواندن زیارت عاشورا پس از سلام بر امام حسین و دو رکعت نماز، این است که هزار هزار سیئه از مومن محو میشود و هزار هزار درجه بالا میرود. همچنین کسی که این زیارت را بخواند، از کسانی خواهد بود که در رکاب امام حسین به شهادت رسیده اند و در درجات آنها هم شریک میشود و همچنین در ثواب تمام انبیا، رسولان و هر کس که امام حسین را از روز شهادتش زیارت کرده است. زیارت عاشورا با جمله "السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَاعَبْدِ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بِنَّ رَسُولِ اللَّهِ" آغاز میشود و جمله ای که اکثراً با آن آشنا هستیم "إِنِّي سَلِّمٌ لِمَنْ سَلَّمْتُمْ وَ حَرْبٌ لِمَنْ حَارَبْتُمْ" به معنی "من در صلح با کسی که با شما صلح کرد و در جنگ با کسی که با شما جنگید". در عبارت سجده زیارت عاشورا می خوانیم "اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدَ الشَّاكِرِينَ لَكَ عَلَى مُصَابِهِمُ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى عَظِيمِ رَزِيَّتِي اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي شَفَاعَةَ الْحُسَيْنِ يَوْمَ الْوُرُودِ وَ ثَبِّتْ لِي قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَكَ مَعَ الْحُسَيْنِ وَ أَصْحَابِ الْحُسَيْنِ الَّذِينَ بَدَّلُوا مَهْجَهُمْ دُونَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ".

سوالات خودآزمایی

۱- چرا خداوند، یک کتاب را معجزه پیامبر اسلام (ص) قرار داده است؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ از آن جا که پیامبر اکرم (ص) آخرین پیامبر و تعلیمات ایشان برای همه زمان های بعد از اوست، سند نبوت و حقانیت او نیز به گونه ای است که در همه زمان ها حضور دارد و هم اکنون نیز مخالفان را به آوردن سوره ای مانند سوره های خود دعوت می کند. اگر معجزه پیامبر اکرم از نوع کتاب و علم و فرهنگ نبود، نمی توانست شاهی حاضر و دائمی بر نبوت ایشان باشد.

۲- از آیه شریفه « فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ »، کدام مفهوم دریافت می شود؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ تجسم اعمال: موضوع تجسم اعمال هم مربوط به پاداش و عقاب اخروی است و هم مربوط به گواهان روز قیامت؛ زیرا تجسم عمل، بهترین گواه بر عمل است. تجسم اعمال به این معنا است که اعمال نیک و بد انسان صورتی دنیوی دارند که ما آن را مشاهده می کنیم و نیز صورتی اخروی که هم اکنون در دل و نهاد عمل نهفته است.

۳- قرآن کریم، کدام عبادت را در بسیاری از موارد، پس از برپا داشتن نماز؛ تاکید کرده است و شرایط آن کدام است؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ زکات یکی از واجبات دین مبین اسلام است که در واقع آزمونی مالی و وسیله ای برای طهارت مادی و معنوی مسلمانان و ابزاری در جهت رفع و ریشه کن کردن فقر در جامعه اسلامی می باشد. در قرآن کریم در آیات

بسیاری بر پیوستگی زکات با نماز تاکید شده است که زکات بر ۹ چیز شامل می شود با این شرط که مقدار آنها به حد نصاب معیننی برسد.

۴- کدام مورد، بیانگر جنبه‌های اعجاز لفظی قرآن است؟

پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ هر کتابی از دو جنبه قابل بررسی است: یکی لفظی و دیگری محتوایی، قرآن کریم در هر دو جنبه معجزه است.
اعجاز لفظی:

۱- هرکس که اندکی با زبان عربی آشنا باشد، پس از انس با قرآن، درمی‌یابد که این کلام با سایر کلام‌ها کاملاً متفاوت است.

۲- فصاحت و بلاغت قرآن کریم، از آغاز نزول مورد توجه همگان و حتی مخالفان قرار گرفت.

۳- زیبایی‌های لفظی، ساختار موزون کلمه‌ها و جمله‌ها، رسایی در معنا با وجود ایجاز و اختصار و بسیاری دیگر از ویژگی‌های هنرمندانه ادبی قرآن کریم، بی‌مانند است.

۴- همین زیبایی و شیرینی بیان، موزون بودن کلمه‌ها و رسایی تعبیرات، در طول تاریخ سبب نفوذ خارق‌العاده این کتاب آسمانی در افکار و نفوس شده است.

۵- کدام یک از موارد زیر، معرّف صفات خداوند است؟

پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ صفات سلبی، صفاتی است که از نقص و نیاز ناشی می شود و خداوند از داشتن این صفات مبرا است.

صفاتی که جنبه کمال دارد و خداوند آن‌ها را داراست؛ صفات ثبوتی است.

البته صفات کمالی خدا را نمی توان به شماری خاص محدود کرد، زیرا او هر کمالی را داراست. صفات سلبی نیز شمار خاصی ندارد، بلکه هرگونه نقصی و کاستی را باید از خدا سلب کرد و اگر متکلمان از برخی صفات ثبوتی و سلبی بیشتر یاد می کنند، از قبیل بیان مصداق و نمونه است.

بخش چهارم: اطلاعات عمومی

تاریخ ایران

تاریخ پیش از اسلام در ایران را می توان به سه بخش عمده تقسیم کرد: ایران پیش از آریایی ها، مهاجرت آریایی ها به ایران، و ایران باستان.

تاریخ ایران قبل از آریایی ها

پیش از مهاجرت آریایی ها به فلات ایران، اقوام مختلفی در نقاط مختلف این سرزمین سکونت داشتند. در این دوران، تمدن هایی در مناطق مختلف ایران به وجود آمدند. از جمله مهم ترین این تمدن ها می توان به تمدن شهر سوخته (در سیستان)، تمدن ایلام (در شمال خوزستان)، تمدن جیرفت (در کرمان)، تمدن ساکنان تپه سیلک (در کاشان)، تمدن اورارتو (در آذربایجان)، تپه گیان (در نهاوند)، تمدن کاسی ها (در کرمانشاه و لرستان)، و تپورها در تبرستان (مازندران) اشاره کرد. این تمدن ها نشانه هایی از رشد و پیشرفت فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی در ایران باستان را در خود دارند.

مهاجرت آریایی ها به ایران

آریایی ها یکی از شعبات گسترده نژاد سفید بودند که احتمالاً سرزمین اولیه آن ها از شمال دریای سیاه و دریای خزر تا نواحی رودخانه های سیحون و جیحون در آسیای میانه گسترده بوده است. در طول زمان، برخی از این اقوام به سمت اروپا و دسته هایی نیز به سمت ایران و هند مهاجرت کردند. زبان و فرهنگ این گروه ها که به طور کلی به عنوان هندو-اروپایی شناخته می شود، تأثیرات زیادی بر منطقه گذاشت. پس از ورود آریایی ها به ایران، این اقوام به چندین طایفه تقسیم شدند که مهم ترین آن ها شامل مادها، پارت ها و پارسی ها بودند. مادها در غرب، پارسی ها در مرکز و جنوب غربی، و پارت ها در شرق و شمال شرقی ایران ساکن شدند. نام "ایران" که به معنی "سرزمین آریایی ها" است، از این قوم ها گرفته شده است.

تاریخ ایران باستان

تاریخ ایران باستان از دوران تأسیس دولت ماد تا پایان حکومت ساسانیان و حمله اعراب به ایران را دربر می گیرد.

مادها: مادها در بخش غربی فلات ایران ساکن شدند و سرزمین آذربایجان در شمال غرب ایران را "ماد کوچک" و نواحی دیگر زاگرس را "ماد بزرگ" می نامیدند. پایتخت مادها، هگمتانه (نزدیک همدان امروزی) بود. دولت ماد در سال ۵۵۰ پیش از میلاد توسط کوروش بزرگ سقوط کرد و سلطنت ایران به دست پارسی ها افتاد.

هخامنشان: هخامنش، جد خاندان هخامنشی، قبایل پارسی را زیر فرمان خود درآورد. کوروش، نواده هخامنش، پس از شکست دادن دولت ماد، سلسله هخامنشیان را بنیان گذاری کرد. این سلسله ابتدا پایتخت خود را در پاسارگاد قرار داد و بعدها پرسپولیس را به عنوان مرکز اصلی حکومت و محل برگزاری مراسمات رسمی انتخاب کرد. در نهایت، سلطنت هخامنشیان در زمان داریوش سوم توسط اسکندر مقدونی سقوط کرد.

سلوکیان: پس از مرگ اسکندر مقدونی، فتوحات او میان سردارانش تقسیم شد. سرزمین های آسیایی، از جمله ایران، به سلوکوس اول رسید و بدین ترتیب ایران تحت سلطه سلوکیان قرار گرفت. اما مدت زیادی نگذشت که پارتی ها نفوذ خود را گسترش دادند و در نهایت توانستند سلطنت سلوکیان را از میان بردارند. نخستین پادشاه اشکانیان که نام او "اشک" بود، باعث شد که این سلسله به نام اشکانیان شناخته شود.

اشکانیان: سلسله اشکانیان از تمدن یونانی سلوکیان تأثیر پذیرفته بود. در دوره اشکانیان، مجلس مشورتی به نام "مهستان" تشکیل شد که از دو بخش اشراف و دانایان و مغان تشکیل شده بود. این مجلس بیشتر جنبه مشورتی داشت و تأثیر چندانی در امور حکومتی نداشت. دین اشکانیان، دین زرتشتی و پرستش اجداد بود. از آثار برجسته این دوره معبد آناهیتا در کنگاور است.

ساسانیان: سلسله اشکانیان در نهایت توسط اردشیر اول ساسانی از بین رفت. شاهنشاهان ساسانی که اصالتاً از استان پارس بودند، بر بخش وسیعی از غرب آسیا تسلط یافتند. پایتخت ساسانیان، شهر تیسفون بود که در نزدیکی بغداد قرار داشت. حکومت ساسانیان یکی از درخشان ترین دوره های تاریخ ایران به شمار می آید که تا حمله اعراب به ایران در قرن هفتم میلادی ادامه یافت.

دوره های تاریخی ایران بعد از اسلام

طاهریان: طاهریان نخستین حکومت ایرانی تبار و مستقل پس از حمله اعراب به ایران بودند. این سلسله از تبار دهقانان خراسان و با حمایت از فرهنگ و زبان فارسی تأسیس شد. پایتخت طاهریان، بلخ، انتخاب شد که در آن زمان یکی از مهم ترین مراکز فرهنگی و علمی جهان اسلام به شمار می رفت.

صفاریان: صفاریان یک دودمان ایرانی بودند که بر بخش هایی از ایران، افغانستان، تاجیکستان و پاکستان کنونی حکومت می کردند. پایتخت این حکومت، شهر زرنج بود. صفاریان خود را از نوادگان ساسانیان می دانستند که پس از حمله اعراب به سیستان مهاجرت کرده بودند. در دوران صفاریان، زبان فارسی به عنوان زبان رسمی در دربارها و دفتریات مورد استفاده قرار گرفت و این حکومت در گسترش اسلام و فرهنگ ایرانی در سرزمین های مختلف تأثیر زیادی داشت.

سامانیان: سامانیان یکی از مهم ترین حکومت های ایرانی بودند که در قرون چهارم و پنجم هجری در منطقه خراسان و فرارود (ماوراءالنهر) قدرت داشتند. این سلسله سنی مذهب با حمایت از زبان و فرهنگ فارسی، در طول دوران خود زمینه ساز احیای ادبیات فارسی و رشد علمی در ایران و ماوراءالنهر شد. پایتخت سامانیان، بخارا بود که به یکی از بزرگ ترین مراکز علمی جهان اسلام تبدیل گردید.

زیاریان: زیاریان یا آل زیار یکی از خاندان های کوچک اسلامی بودند که در نواحی پیرامون دریای خزر، به ویژه در گیلان و طبرستان، حکمرانی می کردند. اگرچه این حکومت مدت زیادی دوام نیاورد، اما در همان مدت کوتاه نیز بر فرهنگ و تاریخ ایران اثر گذاشت.

آل بویه: آل بویه، یک سلسله شیعی ایرانی بودند که پس از فتح شیراز و تأسیس حکومت خود، به بغداد حمله کردند و آن را تصرف نمودند. آنها با به دست گرفتن قدرت خلافت عباسی، عملاً قدرت واقعی را در جهان اسلام در دستان خود قرار دادند و در دوران خود، اصلاحات زیادی در امور دولتی و نظامی انجام دادند.

غزنویان: غزنویان یک سلسله ترک تبار، پارسی گوی و مسلمان بودند که در بخش های شرقی ایران و منطقه فرارود و خراسان حکمرانی می کردند. آنها به عنوان مروج و ناشر اسلام در منطقه شناخته شدند و با تأسیس پایتخت خود در غزنه، یکی از مهم ترین مراکز فرهنگی جهان اسلام را به وجود آوردند.

سلجوقیان: سلجوقیان با پیروزی بر غزنویان، حکومت خود را تأسیس کردند و توانستند بخش های بزرگی از ایران و آسیای صغیر را تحت سیطره درآورند. آنان در زمینه های مختلفی چون علم، فرهنگ و معماری پیشرفت های چشمگیری داشتند. همچنین، در این دوره به یاری وزرای بزرگ ایرانی، توانستند قدرت خود را در برابر دشمنان خارجی تثبیت کنند. اما این سلسله در نهایت توسط خوارزمشاهیان از میان رفت.

خوارزمشاهیان: حکومت خوارزمشاهیان در دوران خود با حملات مغول ها مواجه شد. این تهاجم موجب انقراض این حکومت شد و به غارت شهرها و کشتار مردم ایران منتهی گردید. مغول ها به سرعت بخش های زیادی از ایران را تصرف کرده و در سال ۱۲۵۸ میلادی، بغداد را فتح کردند و خلیفه عباسی را به قتل رساندند.

ایلخانان: ایلخانان یا ایلخانیان سلسله ای مغول بودند که توسط فرزندان چنگیزخان تأسیس شد. پس از انقراض حکومت خوارزمشاهیان، ایلخانان به ویژه در دوره های اول خود موفق به بازسازی ایران و گسترش علم و فرهنگ شدند. پایتخت آنان ابتدا در تبریز و سپس در مراغه قرار داشت.

تیموریان: پس از حمله مغول ها، تیموریان به خاک ایران هجوم آوردند و بار دیگر سرزمین ایران را عرصه تاخت و تاز قرار دادند. تیمور لنگ (تیمور) که از نسل چنگیزخان بود، پس از فتح بخش های زیادی از ایران و سایر سرزمین های آسیایی، امپراتوری عظیمی را بنیان نهاد. هرچند که با مرگ او، امپراتوری تیموریان به سرعت درهم شکست، اما بازماندگان این سلسله به ویژه در زمینه های فرهنگی و هنری آثار زیادی به جا گذاشتند.

صفویان: صفویان، یکی از بزرگ ترین سلسله های ایرانی بودند که در قرن شانزدهم میلادی در ایران به قدرت رسیدند. شاه اسماعیل یکم بنیان گذار این سلسله بود و در دوران حکمرانی او، مذهب شیعه به عنوان مذهب رسمی ایران اعلام شد. صفویان توانستند با قدرت و انسجام سیاسی، ایران را به یکی از قدرت های بزرگ منطقه تبدیل کنند و اصفهان را به عنوان پایتخت خود برگزیدند.

افشاریان: افشاریان توسط نادرشاه افشار تأسیس شد که توانست با سرنگونی آخرین شاه صفوی، حکومت خود را در ایران برقرار کند. نادرشاه با فتوحات متعدد در منطقه، از جمله لشکرکشی به هند، یکی از بزرگ ترین امپراتوری های ایران را بنا نهاد. پس از مرگ نادرشاه، امپراتوری او به سرعت از هم فروپاشید و تنها بخش هایی از خراسان تحت حکومت بازماندگان نادر باقی ماند.

زندیان: زندیان یا زندیه، یکی از سلسله های ایرانی بودند که پس از سقوط افشاریان به رهبری کریم خان زند در ایران به قدرت رسیدند. کریم خان زند خود را "وکیل الرعایا" نامید و از لقب شاه پرهیز کرد. پایتخت این سلسله شیراز بود و کریم خان ساخت بسیاری از بناهای مشهور مانند ارگ کریمخان، بازار وکیل و حمام وکیل را در شیراز آغاز کرد که همچنان از مهم ترین جاذبه های تاریخی ایران به شمار می روند.

قاجار: دودمان قاجار یا قاجاریه، یک سلسله ترک تبار بود که از اوایل قرن نوزدهم میلادی بر ایران حکمرانی می کردند. بنیان گذار این سلسله، آقامحمدخان قاجار بود که با سرکوب مخالفان و جمع آوری قدرت، سلطنت خود را برقرار ساخت. قاجاریان در دوران حکومت خود با مشکلات زیادی از جمله دخالت های خارجی و ضعف در اداره کشور مواجه بودند. این سلسله در نهایت پس از انقلاب مشروطه و تغییرات اجتماعی و سیاسی گسترده، از سلطنت ساقط شد.

پهلوی: سلسله پهلوی آخرین دودمان پادشاهی ایران بود که پس از سقوط دودمان قاجار، در ایران حکومت کرد. رضا شاه پهلوی، بنیان گذار این سلسله، با اصلاحات گسترده اقتصادی، اجتماعی و سیاسی سعی کرد ایران را به یک کشور مدرن تبدیل کند. پس از استعفای رضا شاه در اثر فشارهای جهانی و اشغال ایران در جنگ جهانی دوم، پسرش محمدرضا پهلوی به سلطنت رسید. اما در نهایت انقلاب اسلامی سال ۱۳۵۷، به رهبری آیت الله خمینی، حکومت پهلوی را برانداخت و جمهوری اسلامی ایران تأسیس شد.

جمهوری اسلامی ایران: جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۹۷۹ پس از انقلاب اسلامی شکل گرفت. این نظام بر اساس اصول اسلام گرای و جمهوریت پایه گذاری شده است و به رهبری آیت الله خمینی در ایران تأسیس شد. قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران بر اساس ولایت فقیه و اصول اسلامی بنا نهاده شده است و حکومت کنونی ایران همچنان در مسیر توسعه و تحولات داخلی و خارجی خود قرار دارد.

◀ رویدادهای مهم تقویم شمسی و قمری

رویدادهای مهم تقویم شمسی

فروردین

۲: عید نوروز - آغاز عملیات فتح المبین (۱۳۶۱) - تهاجم رژیم ستم شاهی به مدرسه فیضیه قم (۱۳۴۲)

۱۲: روز جمهوری اسلامی ایران

۱۳: روز طبیعت

۱۸: روز سلامتی (روز جهانی بهداشت)

۱۹: شهادت آیت الله سید محمد باقر صدر و خواهر ایشان بنت الهدی توسط رژیم بعث عراق (۱۳۵۹)

۲۱: شهادت امیر سپهبد علی صیاد شیرازی

۲۵: روز بزرگداشت عطار نیشابوری

۲۹: روز ارتش جمهوری اسلامی ایران

۳۰: روز وقف

اردیبهشت

۱: روز بزرگداشت سعدی

۲: تاسیس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (۱۳۵۸) - سالروز انقلاب فرهنگی (۱۳۵۹) - روز زمین پاک.

۳: روز بزرگداشت شیخ بهایی

۵: شکست حمله نظامی آمریکا به ایران در طبس (۱۳۵۹)

۸: روز جوان

۹: روز شوراها

۱۰: آغاز عملیات بیت المقدس (۱۳۶۱)

۱۲: شهادت استاد مطهری (۱۳۵۸) - روز معلم - روز جهانی کارگر

۱۵: روز بزرگداشت شیخ صدوق

۱۷: روز اسناد ملی

۱۹: روز جهانی صلیب سرخ

۲۴: لغو امتیاز تنباکو به فتوای آیت الله میرزای شیرازی (۱۲۷۰)

۲۵: روز بزرگداشت فردوسی

۲۶: روز جهانی خانواده

۲۸: روز بزرگداشت حکیم عمر خیام - روز جهانی ارتباطات

۲۹: روز جهانی موزه و میراث فرهنگی

۳۰: شهادت سید ابراهیم رئیسی (رئیس جمهور ایران سال ۱۴۰۳) و شهدای پالگرد

◀ سازمان های مهم بین المللی

در دنیای امروز، سازمان های بین المللی و منطقه ای نقش کلیدی در مدیریت روابط بین المللی، حل منازعات، توسعه اقتصادی و حفظ صلح و امنیت جهانی دارند. این نهادها با همکاری کشورها سعی در ایجاد یک نظم پایدار جهانی دارند. در ادامه، مهم ترین سازمان های بین المللی و منطقه ای معرفی و بررسی خواهند شد.

۱- سازمان ملل متحد (United Nations - UN)

تأسیس: ۱۹۴۵

دفتر مرکزی: نیویورک، ایالات متحده

اهداف:

- حفظ صلح و امنیت بین المللی

- توسعه روابط دوستانه میان کشورها
 - همکاری در حل مسائل بین المللی
 - ترویج احترام به حقوق بشر
- نهادهای اصلی:

۱- شورای امنیت: (UNSC) مسئول حفظ صلح و امنیت جهانی با ۵ عضو دائم (آمریکا، روسیه، چین، فرانسه، بریتانیا) و ۱۰ عضو غیر دائم

۲- مجمع عمومی: (UNGA) متشکل از تمامی کشورهای عضو

۳- دبیرخانه: اداره امور اجرایی سازمان به ریاست دبیرکل

۴- دیوان بین المللی دادگستری: (ICJ) رسیدگی به اختلافات بین کشورها

۵- شورای اقتصادی و اجتماعی: (ECOSOC) توسعه اقتصادی و اجتماعی

نهادهای وابسته:

- سازمان بهداشت جهانی (WHO)

- صندوق بین المللی پول (IMF)

- سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد (UNESCO)

- برنامه جهانی غذا (WFP)

۲- سازمان تجارت جهانی (World Trade Organization - WTO)

تأسیس: ۱۹۹۵

دفتر مرکزی: ژنو، سوئیس

اهداف:

- تنظیم و نظارت بر تجارت جهانی

- رفع موانع تجاری بین کشورها

- حل و فصل اختلافات تجاری

۳- صندوق بین المللی پول (International Monetary Fund - IMF)

تأسیس: ۱۹۴۴

دفتر مرکزی: واشنگتن دی سی، آمریکا

وظایف:

- ثبات نرخ ارز و تسهیل همکاری اقتصادی جهانی

- ارائه وام به کشورها در شرایط بحرانی

- مشاوره اقتصادی به کشورهای عضو

۴- بانک جهانی (World Bank)

تأسیس: ۱۹۴۴

دفتر مرکزی: واشنگتن دی سی، آمریکا

اهداف:

- ارائه وام های توسعه ای به کشورهای در حال توسعه

- کاهش فقر و توسعه پایدار اقتصادی

۵- سازمان همکاری اقتصادی و توسعه (Organization for Economic Co-operation and Development - OECD)

تأسیس: ۱۹۶۱

دفتر مرکزی: پاریس، فرانسه

اهداف:

- توسعه سیاست های اقتصادی پایدار

- افزایش رفاه اجتماعی و اقتصادی

- مبارزه با فساد و پول شویی

۶- اتحادیه اروپا (European Union - EU)

تأسیس: ۱۹۵۷

دفتر مرکزی: بروکسل، بلژیک

کشورهای عضو: ۲۷ کشور اروپایی

اهداف:

- همگرایی اقتصادی و پولی (یورو)

- آزادی حرکت کالا، سرمایه، خدمات و افراد

- سیاست های مشترک در حوزه های کشاورزی، انرژی و محیط زیست

نهادهای اصلی:

- کمیسیون اروپا: نهاد اجرایی

- شورای اتحادیه اروپا: نمایندگان کشورهای عضو

- پارلمان اروپا: تصویب قوانین و بودجه

۷- شورای همکاری خلیج فارس (GCC)

تأسیس: ۱۹۸۱

دفتر مرکزی: ریاض، عربستان سعودی

کشورهای عضو: عربستان سعودی، امارات، قطر، بحرین، کویت، عمان

اهداف: همکاری اقتصادی، نظامی و امنیتی در منطقه خلیج فارس

۸- سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (FAO)

سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد، که با نام اختصاری فائو (FAO) شناخته می شود، یکی از سازمان های بین المللی است که در زمینه توسعه کشاورزی فعالیت می کند. از اهداف این سازمان، مبارزه با سوءتغذیه از طریق ارائه اطلاعات و راهکارهای لازم به کشورهای مختلف می باشد.

◀ جنگ ها و عهدنامه های مهم

در طول تاریخ، جنگ ها و عهدنامه ها نقش بسیار مهمی در شکل گیری روابط بین الملل و تعیین سرنوشت ملت ها داشته اند. جنگ ها می توانند بر سر منافع سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و ارضی باشند و به دنبال آن، عهدنامه ها و توافقات بین المللی به منظور حل منازعات و تعیین شرایط جدید برای کشورهای درگیر در جنگ ها امضاء می شوند.

جنگ های مهم بین المللی

۱- جنگ جهانی اول (۱۹۱۴-۱۹۱۸)

جنگ جهانی اول یکی از بزرگ ترین و خونین ترین جنگ ها در تاریخ بشر بود که بیش از ۳۲ کشور در آن درگیر شدند. دلایل اصلی این جنگ عبارت بودند از:

- رقابت های استعمارگرانه کشورهای اروپایی
- تعارض های نظامی و اقتصادی میان قدرت های بزرگ
- ملی گرایی افراطی در اروپا
- رقابت های نظامی و تسلیحاتی

نتایج

- تغییرات گسترده در نقشه سیاسی جهان، از جمله فروپاشی امپراتوری های آلمان، روسیه، عثمانی و اتریش-مجارستان
- شکل گیری پیمان ورسای که به تحمیل شرایط سخت به آلمان انجامید.
- تأسیس جامعه ملل که هدف آن پیشگیری از جنگ های آینده بود.

۲- جنگ جهانی دوم (۱۹۳۹-۱۹۴۵)

جنگ جهانی دوم به دلیل عواقب غیرقابل پیش بینی و تحقیرآمیز پیمان ورسای و همچنین تلاش آلمان نازی برای گسترش قدرت خود، آغاز شد. دیگر علل مهم عبارت بودند از:

- سیاست های تهاجمی آلمان نازی تحت رهبری هیتلر

- رشد فاشیسم و ملی گرایی افراطی
- سیاست های انزواگرایانه برخی کشورها و عدم مقابله موثر با تهدیدات پیش رو

نتایج

- تغییرات عمده در نقشه سیاسی جهان و تقسیم اروپا به دو بلوک شرق و غرب
- شکل گیری سازمان ملل متحد (UN) به منظور حفظ صلح جهانی
- آغاز جنگ سرد بین بلوک شرق (سوسیالیستی) و بلوک غرب (سرمایه داری)
- نابودی بسیاری از کشورهای اروپایی و آسیایی و ورود به دوران بازسازی

عهدنامه های مهم بین المللی

۱- پیمان ورسای (۱۹۱۹)

پیمان ورسای پس از پایان جنگ جهانی اول امضاء شد و هدف آن تحمیل شرایط سخت به آلمان به منظور جلوگیری از هرگونه تهدید نظامی در آینده بود. این پیمان شامل مواردی مانند:

- کاهش شدید نیروهای نظامی آلمان
- پرداخت غرامت های سنگین
- واگذاری بخش هایی از خاک آلمان به کشورهای دیگر

این پیمان همچنین موجب ایجاد جامعه ملل شد، اما نتوانست از بروز جنگ جهانی دوم جلوگیری کند.

۲- پیمان ناتو (۱۹۴۹)

پیمان ناتو (NATO) یا سازمان پیمان آتلانتیک شمالی، در دوران جنگ سرد به منظور دفاع جمعی در برابر تهدیدات شوروی و کشورهای بلوک شرق تشکیل شد. اعضای ناتو توافق کردند که حمله به هر یک از اعضای این پیمان، حمله به تمامی کشورهای عضو تلقی خواهد شد و همه کشورها به دفاع از آن عضو پرداخته و وارد جنگ می شوند.

عهدنامه های مهم ایران

۱- عهدنامه ترکمنچای (۱۸۲۸)

عهدنامه ترکمنچای یکی از مهم ترین و تحقیرآمیزترین عهدنامه هایی بود که در تاریخ ایران به امضاء رسید. این عهدنامه پس از جنگ دوم ایران و روس (۱۸۲۶-۱۸۲۸) به دست آمد و به موجب آن ایران بخش های وسیعی از خاک خود، از جمله ارمنستان و گرجستان را به روسیه واگذار کرد. علاوه بر این، ایران موظف شد تا غرامت های سنگین پرداخت کند.

۲- عهدنامه گلستان (۱۸۱۳)

عهدنامه گلستان پس از جنگ اول ایران و روس (۱۸۰۴-۱۸۱۳) به امضاء رسید و بر اساس آن ایران مجبور به واگذاری نواحی شمالی خود به روسیه، از جمله داغستان، گرجستان و ارمنستان شد. این پیمان موجب شد تا ایران بخش زیادی از سرزمین های خود در قفقاز را از دست بدهد.

سوالات خودآزمایی

۱- هرکس شکایتی از نحوه کار مجلس یا قوه مجریه یا قوه قضائیه داشته باشد، می تواند شکایت خود را به کدام مرجع عرضه کند؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ «بر اساس اصل نود قانون اساسی، هرکس شکایتی از طرز کار مجلس یا قوه مجریه یا قوه قضائیه داشته باشد، می تواند شکایت خود را کتباً به مجلس شورای اسلامی عرضه کند. مجلس موظف است به این شکایات رسیدگی کند و پاسخ کافی دهد و در مواردی که شکایت به قوه مجریه و یا قضائیه مربوط است رسیدگی و پاسخ کافی از آنها بخواهد و در مدت متناسب نتیجه را اعلام نماید و در موردی که مربوط به عموم باشد به اطلاع عامه برساند.»

۲- ریاست اولین دوره مجلس شورای اسلامی بر عهده کدام شخصیت است؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ رئیس مجلس شورای اسلامی به وسیله رأی مستقیم نمایندگان مجلس شورای اسلامی برای یک دوره یک ساله انتخاب می شود و با توجه به آئین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی تکرار دوره ریاست مجلس منع قانونی ندارد.

رئیس مجلس همچنین رئیس هیئت رئیسه مجلس نیز هست. رئیس مجلس وظیفه اداره مجلس را بر عهده دارد و در صورت حضور نداشتن وی در جلسه، به ترتیب نایب اول و نایب دوم، عهده دار این سمت خواهند بود.

اولین رئیس مجلس شورای اسلامی اکبر هاشمی رفسنجانی بود و پس از وی به ترتیب مهدی کروبی، علی اکبر ناطق نوری، مهدی کروبی، غلامعلی حداد عادل و علی لاریجانی در این پست انتخاب شدند.

۳- طبق قانون اساسی، اعطای نشان های دولتی کشوری و لشکری، به ترتیب، از وظایف کدام مرجع است؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ نشان های کشوری (دولتی)، نشان هایی هستند که بنا بر قانون وظایف و اختیارات ریاست جمهوری، اختیار اعطای آن به رئیس قوه مجریه سپرده شده است.

ماده ۷ قانون تعیین حدود وظایف ریاست جمهوری پیش بینی نموده است: «به منظور اجرای اصل ۱۲۹؛ نشانهای کشوری به پیشنهاد وزرای ذیربط و تصویب هیأت دولت و نشانهای لشکری به پیشنهاد رئیس ستاد مشترک؛ تصویب فرمانده کل قوایا مقام مجاز از طرف وی، به وسیله رئیس جمهور اعطا می شود»

۴- براساس قانون اساسی؛ مقام رهبری در صدور فرمان جنگ، با کدام نهاد الزاماً باید مشورت نماید؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ طبق قانون اساسی در مورد اختیارات مقام رهبری در صدور فرمان جنگ، رهبر با شورای عالی امنیت ملی مشورت می کند.

۵- بانک های دولتی تخصصی در کشور کدامند؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ بانک های تخصصی دولتی: بانک توسعه صادرات ایران، بانک صنعت و معدن، بانک کشاورزی، بانک مسکن، بانک توسعه تعاون

بخش پنجم: دانش سیاسی

قانون اساسی

اصل اول

حکومت ایران جمهوری اسلامی است که ملت ایران، بر اساس اعتقاد دیرینه اش به حکومت حق و عدل قرآن، در پی انقلاب اسلامی پیروزمند خود به رهبری مرجع عالی قدر تقلید حضرت آیت الله العظمی امام خمینی، در همه پرسی دهم و یازدهم فروردین ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و هشت هجری شمسی برابر با اول و دوم جمادی الاول سالی که هزار و سیصد و نود و نه هجری قمری با اکثریت ۹۸/۲٪ کلیه کسانی که حق رأی داشتند، به آن رأی مثبت داد.

اصل دوم

جمهوری اسلامی، نظامی است بر پایه ایمان به:

- ۱- خدای یکتا (لا اله الا الله) و اختصاص حاکمیت و تشریح به او و لزوم تسلیم در برابر امر او؛
- ۲- وحی الهی و نقش بنیادی آن در بیان قوانین؛
- ۳- معاد و نقش سازنده آن در سیر تکاملی انسان به سوی خدا؛
- ۴- عدل خدا در خلقت و تشریح؛
- ۵- امامت و رهبری مستمر و نقش اساسی آن در تداوم انقلاب اسلام؛
- ۶- کرامت و ارزش والای انسان و آزادی توأم با مسئولیت او در برابر خدا، که از راه الف- اجتهاد مستمر فقهای جامع الشرایط بر اساس کتاب و سنت معصومین سلام الله علیهم اجمعین؛
ب- استفاده از علوم و فنون و تجارب پیشرفته بشری و تلاش در پیشبرد آنها؛
ج- نفی هرگونه ستمگری و ستم کشی و سلطه گری و سلطه پذیری، قسط و عدل و استقلال سیاسی و اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی و همبستگی ملی را تأمین میکند.

اصل سوم

دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است برای نیل به اهداف مذکور در اصل دوم، همه امکانات خود را برای امور زیر به کار برد:

- ۱- ایجاد محیط مساعد برای رشد فضایل اخلاقی بر اساس ایمان و تقوی و مبارزه با کلیه مظاهر فساد و تباهی
- ۲- بالابردن سطح آگاهی های عمومی در همه زمینه ها با استفاده صحیح از مطبوعات و رسانه های گروهی و وسایل دیگر
- ۳- آموزش و پرورش و تربیت بدنی رایگان برای همه، در تمام سطوح و تسهیل و تعمیم آموزش عالی
- ۴- تقویت روح بررسی و تتبع و ابتکار در تمام زمینه های علمی، فنی، فرهنگی و اسلامی از طریق تأسیس مراکز تحقیق و

تشویق محققان

- ۵- طرد کامل استعمار و جلوگیری از نفوذ اجانب
- ۶- محو هرگونه استبداد و خودکامگی و انحصارطلبی
- ۷- تأمین آزادیهای سیاسی و اجتماعی در حدود قانون
- ۸- مشارکت عامه مردم در تعیین سرنوشت سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خوی ش
- ۹- رفع تبعیضات ناروا و ایجاد امکانات عادلانه برای همه، در تمام زمینه های مادی و معنوی
- ۱۰- ایجاد نظام اداری صحیح و حذف تشکیلات غیر ضروری
- ۱۱- تقویت کامل بنیه دفاع ملی از طریق آموزش نظامی عمومی برای حفظ استقلال و تمامیت ارضی و نظام اسلامی کشور
- ۱۲- پی ریزی اقتصاد صحیح و عادلانه بر طبق ضوابط اسلامی جهت ایجاد رفاه و رفع فقر و برطرف ساختن هر نوع محرومیت در زمینه های تغذیه و مسکن و کار و بهداشت و تعمیم بیمه
- ۱۳- تأمین خودکفایی در علوم و فنون و صنعت و کشاورزی و امور نظامی و مانند اینها
- ۱۴- تأمین حقوق همه جانبه افراد از زن و مرد و ایجاد امنیت قضایی عادلانه برای همه و تساوی عموم در برابر قانون
- ۱۵- توسعه و تحکیم برادری اسلامی و تعاون عمومی بین همه مردم
- ۱۶- تنظیم سیاست خارجی کشور بر اساس معیارهای اسلام، تعهد برادرانه نسبت به همه مسلمان و حمایت بی دریغ از مستضعفان جهان.

◀ وصیت نامه امام خمینی

قال رسول الله (ص): **وَإِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ ثَقَلَيْنِ**، كتاب الله و عترتی اهل بیته فإِنَّهُمَا لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ سُبْحَانَكَ؛ اَللّهُمَّ صَلِّ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ مَظَاهِرِ جَمَالِكِ وَ جَلَالِكِ وَ خَزَائِنِ اَسْرَارِ كِتَابِكَ الَّذِي تَجَلَّى فِيهِ اَلْحَدِيثُ بِجَمِيعِ اَسْمَائِكَ حَتَّى الْمُسْتَأْتَرِ مِنْهَا الَّذِي يَلْعَلُّهُ غَيْرُكَ؛ وَ اَللّٰعُنْ عَلَي ظَالِمِيهِمْ اَصْلِ الشَّجَرَةِ الْحَبِيْثَةِ.

«حدیث ثقلین حجت قاطع است بر جمیع بشر»

شاید جمله «لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ» اشاره باشد بر اینکه بعد از وجود مقدس پیامبر هرچه بر یکی از این دو گذشته است بر دیگری گذشته است و مهجوریت هر یک مهجوریت دیگری است، تا آنگاه که این دو مهجور بر رسول خدا در «حوض» وارد شوند. و آیا این «حوض» مقام اتصال کثرت به وحدت است و اضمحلال قطرات در دریا است، یا چیز دیگر که به عقل و عرفان بشر راهی ندارد. و باید گفت آن ستمی که از طاغوتیان بر این دو ودیعه رسول اکرم (ص) گذشته، بر امت مسلمان بلکه بر بشریت گذشته است که قلم از آن عاجز است.

و ذکر این نکته لازم است که حدیث «ثقلین» متواتر بین جمیع مسلمین است و در کتب اهل سنت از «صحاح ششگانه» تا کتب دیگر آنان، با الفاظ مختلفه و موارد مکرره از پیغمبر اکرم (ص) به طور متواتر نقل شده است. و این حدیث شریف حجت قاطع است بر جمیع بشر بویژه مسلمانان مذاهب مختلف؛ و باید همه مسلمانان که حجت بر آنان تمام است جوابگوی آن باشند؛ و اگر عذری برای جاهلان بیخبر باشد برای علمای مذاهب نیست.

پایه گذاری انحراف از دین خدا و کتاب و سنت الهی

پس از شهادت حضرت علی (ع)، خودخواهان و طاغوتیان قرآن را ابزاری برای حکومت های ضد قرآنی کردند و مفسران حقیقی آن را کنار زدند. با توطئه های از پیش طراحی شده، قرآن را که راهنمای زندگی بشریت بود، از صحنه خارج کردند و حکومت عدل الهی را نابود ساختند. این انحرافات، که با کنار زدن کتاب و سنت الهی آغاز شد، چنان گسترش یافت که بیان آن مایه شرمساری است.

کاری کردند که قرآن نقشی جز در گورستانها و مجالس مردگان نداشت

با گذر زمان، انحرافات در دین افزوده شد تا آنجا که قرآن، که برای هدایت بشریت و برپایی قسط و عدل نازل شده بود، از صحنه خارج گردید. حکومت های ظالم و روحانیون فاسد از آن به عنوان ابزاری برای توجیه ظلم و فساد استفاده کردند. به دست دشمنان توطئه گر و دوستان ناآگاه، قرآن به کتابی برای مجالس سوگواری بدل شد، در حالی که باید محور وحدت مسلمانان و راهنمای زندگی آنان باشد. سخن گفتن از حکومت اسلامی و سیاست، که بخش مهمی از اسلام است، گناهی بزرگ شمرده شد و «آخوند سیاسی» هم ردیف با بی دینی قرار گرفت، امری که همچنان ادامه دارد.

بهره برداری از اسلام عزیز و قرآن کریم برای هدم آن ها

امروزه قدرت های شیطانی با کمک حکومت های منحرف، که به ظاهر اسلامی هستند، درصدد حذف قرآن از صحنه اند. آن ها با چاپ قرآن با خط زیبا، اما بدون عمل به تعالیم آن، سعی در فریب مردم دارند. نمونه آن، قرآن چاپ شده توسط محمدرضا پهلوی بود که برخی را فریب داد و حتی برخی روحانیون ناآگاه از او حمایت کردند. همچنین، ملک فهد با صرف ثروت های هنگفت برای چاپ قرآن و تبلیغ وهابیت - این مذهب خرافی و بی اساس - در واقع، به تضعیف اسلام و سوق دادن ملت های غافل به سوی قدرت های استعماری کمک می کند.

ما مفتخریم که مذهب ما "جعفری" است

ما و ملت عزیز و متعهد به اسلام و قرآن مفتخریم که پیرو مذهبی هستیم که حقایق قرآنی را از گورستان ها نجات داده و آن را به عنوان نسخه ای برای آزادی بشر از بندگی طاغوتیان معرفی می کند.

مفتخریم که رسول خدا (ص) مؤسس این مذهب و امیرالمؤمنین علی (ع) مأمور رهایی بشر از قیود است. نهج البلاغه، پس از قرآن، بزرگ ترین دستور زندگی و راه نجات بشریت است. ائمه معصومین (ع)، از علی (ع) تا حضرت مهدی (عج)، که زنده و ناظر بر امور است، پیشوایان ما هستند.

دعای عرفات، صحیفه سجادیه، و صحیفه فاطمیه از معارف بلند ماست. باقرالعلوم (ع) که مقامش را جز خدا و پیامبر (ص) درک نکرده اند، از ماست. مذهب جعفری، با فقهی ژرف، افتخار ماست.

ائمه معصومین (ع) در راه تحقق حکومت عدل قرآنی در حبس، تبعید، و نهایتاً شهادت جان دادند. امروز نیز ملت ما مفتخر است که برای اجرای مقاصد قرآن و سنت، جان و مال خود را در راه خدا نثار می کند.

◀ شهدای نامدار

ایران سرزمین مردان و زنانی است که برای اعتقاد، وطن، عدالت و آزادی جان خود را فدا کرده اند. شهدای ایران در مقاطع مختلف تاریخ، از دوران حکومت های استبدادی تا جنگ تحمیلی و مبارزه با تروریسم، نماد ایثار و مقاومت بوده اند. در ادامه، برخی از برجسته ترین شهدای ایران را در ادوار مختلف بررسی می کنیم.

۱- شهدای مبارزه با استبداد پهلوی (قبل و بعد از انقلاب ۱۳۵۷)

الف) شهدای مبارزه با حکومت رضاخان و محمدرضا پهلوی

۱- شهید سید حسن مدرس (۱۸۷۰-۱۹۳۷)

- نماینده مجلس و مدافع حقوق مردم و اسلام.

- توسط عوامل رضاخان در کاشمر مسموم و به شهادت رسید.

۲- شهید نواب صفوی و یارانش (۱۹۵۵)

- بنیان گذار فدائیان اسلام و از پیشگامان نهضت اسلامی در ایران.

- به همراه یارانش به جرم مخالفت با حکومت پهلوی اعدام شد.

۳- شهید سید علی اندرزگو (۱۹۷۸)

- مبارز سرسخت علیه رژیم پهلوی.

- پس از سال ها فرار و زندگی مخفیانه، توسط ساواک در تهران ترور شد.

ب) شهدای انقلاب اسلامی (۱۳۵۷)

۴- شهدای ۱۷ شهریور (۸ سپتامبر ۱۹۷۸)

- کشتار مردم تهران در میدان ژاله (شهدا) توسط ارتش شاهنشاهی.

- نقطه عطفی در مسیر پیروزی انقلاب اسلامی.

۵- شهید سید مصطفی خمینی (۱۹۷۷)

- فرزند امام خمینی، فقیه و مبارز انقلابی.

- مرگ مشکوک در نجف که گفته می شود توسط ساواک انجام شد.

۲- شهدای دفاع مقدس (جنگ تحمیلی ۱۳۶۷ - ۱۳۵۹)

جنگ ایران و عراق طولانی ترین جنگ قرن بیستم بود که بیش از ۲۰۰ هزار شهید برجای گذاشت. بسیاری از آن ها فرماندهان و رزمندگان بزرگی بودند که با ایثارگری، ایران را از اشغال نجات دادند.

الف) فرماندهان شهید جنگ تحمیلی

۶- شهید دکتر مصطفی چمران (۱۹۸۱ - ۱۹۳۲)

- در منطقه دهلاویه بر اثر اصابت خمپاره به شهادت رسید.

۷- شهید محمد جهان آرا (۱۹۸۱ - ۱۹۵۴)

• پس از آزادی خرمشهر، هواپیمای حامل او در مسیر تهران سقوط کرد.

۸- شهید مهدی باکری (۱۹۸۵ - ۱۹۵۴)

• پیکرش در اروندرود ناپدید شد.

۹- شهید حسین خرازی (۱۹۸۶ - ۱۹۵۷)

• در عملیات کربلای ۵ به شهادت رسید.

(ب) شهدای شاخص دفاع مقدس

۱۰- شهید حسین فهمیده (۱۹۸۰ - ۱۹۶۷)

نوجوان ۱۳ ساله ای که با نارنجک زیر تانک دشمن رفت و خود را فدا کرد.

نماد رشادت و ایثار نوجوانان در جنگ.

۱۱- شهید عباس دوران (۱۹۸۲ - ۱۹۴۶)

• با سقوط هواپیمایش در هتل الرشید، مانع برگزاری اجلاس سران غیرمتعهدها شد.

۱۲- شهید احمد متوسلیان (۱۹۵۴)

فرمانده سپاه تهران که برای کمک به مقاومت لبنان به سوریه رفت.

در سال ۱۹۸۲ در لبنان روده شد و سرنوشتش نامعلوم باقی ماند.

◀ انقلاب اسلامی ایران

بدون شک، انقلاب اسلامی ایران، یکی از عمیق ترین و بزرگ ترین انقلاب های سیاسی، فکری و دینی در عصر حاضر به شمار می رود. این انقلاب که با اتکا بر اندیشه های اسلامی شکل گرفت، به پیروزی رسید. بنیان گذار این نظام مقدس، حضرت امام خمینی (ره)، با رهبری الهی و پیامبرگونه خود، اسلام را از انزوا خارج ساخت و مسلمانان را در مسیر عظمت و عزت قرار داد. انقلاب اسلامی ایران موجب شکستن هیمنه و سلطه استکبار جهانی شد. ایران بعد از این انقلاب به عنوان پایگاه اسلام ناب محمدی (ص)، در سطح جهان شناخته شد و صدای حق طلبی و آزادی خواهی آن در دورترین نقاط جهان طنین انداز گردید.

قبل از پیروزی انقلاب اسلامی، تمامی اندیشمندان و سیاست مداران جهان به ویژه در غرب و کشورهای کمونیستی، برای ایجاد تغییرات بزرگ سیاسی و اجتماعی به تحلیل وضعیت کشورهای مختلف می پرداختند. در آن زمان بیشتر تحلیل ها حول محور فقر عمومی، شکاف طبقاتی و نابرابری های اجتماعی متمرکز بود. اما انقلاب اسلامی ایران با ویژگی های خاص خود، از تحلیلات رایج جدا شد و به نوعی چالش های جدیدی را برای نظریه پردازان مطرح کرد.

اگرچه پیش از انقلاب اسلامی، حکومت هایی نظیر صفویه در ایران از اصول اسلامی دفاع می کردند، اما آن ها تنها در قالب سلطنت های استبدادی قرار داشتند و نتوانستند از دامنه های حکومت های پیشرفته و مردمی فراتر روند. انقلاب اسلامی

ایران در سال ۱۹۷۹ (۱۳۵۷ هجری شمسی) شکل و ساختار جدیدی از حکومت را بر اساس استدلال های فقهی و شرعی معرفی کرد که با هیچ یک از حکومت های پیشین قابل مقایسه نبود.

در کنار تغییرات بنیادین در ساختار حکومت، نوع حکومت داری در جمهوری اسلامی ایران به طور کلی از هر جهت دچار تحولی اساسی شد. این انقلاب نوعی از حکومت داری را به جهان معرفی کرد که علاوه بر دفاع از اصول اسلامی، نهادهای اجتماعی و فرهنگی جدیدی را نیز در پی داشت. مهم ترین ویژگی این نظام، «تمایز» آن از سایر انقلاب ها و حرکت های سیاسی جهان بود.

از نظر نظریه پردازان، انقلاب اسلامی ایران به ویژه در عرصه های رهبری و اندیشه، به دلیل ویژگی های خاص خود، نظیر رهبری امام خمینی (ره) و شخصیت های دیگری همچون مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و شهدای بزرگی چون شهید مطهری (ره) و شهید بهشتی (ره)، یک انقلاب بی بدیل در تاریخ معاصر به شمار می آید. در این نظام، اسلام نه تنها به عنوان یک مذهب بلکه به عنوان یک ایدئولوژی حاکم بر تمامی جنبه های زندگی اجتماعی و سیاسی معرفی شد.

از دیگر ویژگی های بارز انقلاب اسلامی ایران، اتکا به آموزه های دینی و مذهبی و بنیان گذاری نظامی بود که بر پایه های متعالی دین و معنویت استوار بود. این انقلاب برخلاف بسیاری از ایدئولوژی های غربی، بر ساخت ایدئولوژی های مبتنی بر اصول مذهبی تأکید داشت و همین امر باعث ایجاد هویت مستقل و ویژه ای در سطح جهانی شد.

این انقلاب به عنوان یک جنبش بازگشت به خویشتن اسلامی و دینی در جهان اسلام مطرح شد و توانست با مقابله با ایدئولوژی های رقیب، نظیر ایدئولوژی های غربی و کمونیستی، نه تنها هویت فرهنگی و دینی خود را احیا کند، بلکه برای سایر ملت های مسلمان نیز الگویی در مقابله با سلطه جویی های غربی به وجود آورد.

در نهایت، انقلاب اسلامی ایران علاوه بر تغییرات سیاسی، ساختارهای اجتماعی و فرهنگی جدیدی را در جامعه ایرانی ایجاد کرد و به این ترتیب، ویژگی های خاص حکومت اسلامی و ماهیت جدید آن، باعث تمایز آن از سایر انقلاب های جهان شد.

دلایل و زمینه های انقلاب اسلامی

دلایل و زمینه های شکل گیری انقلاب اسلامی ایران از دیدگاه های مختلف قابل بررسی است. برخی از صاحب نظران بر این باورند که باید ریشه های پیدایش این انقلاب را در پیوستگی عمیق آن با اندیشه های اسلامی جستجو کرد. طبق این دیدگاه، حرکت ها و نهضت های اسلامی همواره در تاریخ به مبارزه با طاغوت ها و ظلم پرداخته اند. از زمان ظهور اسلام، انقلابات اسلامی در پی احیای آموزه های دینی و مقابله با ظلم و فساد سلطنت های حاکم در جریان بوده است. این مبارزات تا زمان غیبت امام دوازدهم (ع) ادامه یافت و پس از آن در عصر حاضر به شکلی نوین تحت رهبری امام خمینی (ره) به ظهور رسید. بنابراین، طبق این نظر، انقلاب اسلامی ایران ادامه دهنده مبارزات پیامبر اسلام و ائمه معصومین (ع) علیه ظلم و فساد است.

دیدگاه دیگری وجود دارد که اگرچه علل بنیادی انقلاب اسلامی ایران را نادیده نمی گیرد، اما زمینه سازی های خاصی را در دوران معاصر برای شکل گیری این انقلاب ضروری می داند. این دیدگاه بیشتر به حوادث نزدیک به سال ۱۹۷۱ میلادی و اوایل

دهه ۱۹۷۰ شمسی اشاره دارد، از جمله تصویب قوانین و مقررات نادرست، سیاست های استعماری انگلیس و نفوذ قدرت های خارجی. در این دیدگاه، می توان گفت که انقلاب اسلامی ایران در نتیجه تأثیرات داخلی و خارجی در این دوران شکل گرفت.

در بررسی دقیق تر، باید میان علل و زمینه های انقلاب تفاوت قائل شد. برخی از این علل و زمینه ها تأثیر مستقیمی بر شکل گیری انقلاب داشتند، در حالی که دیگر علل فقط به طور غیرمستقیم در تحولات آن نقش داشتند. برخی از حوادث مهم شامل انقلاب مشروطه، سیاست های ضد دینی رژیم پهلوی، و گسترش صنایع نفتی در ایران بود که از عواملی به شمار می روند که به طور غیرمستقیم در پیدایش انقلاب اسلامی تأثیرگذار بودند.

◀ بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی

انقلاب کبیر اسلامی ایران در حالی چهلمین سالگرد پیروزی خود را پشت سر گذاشت و قدم به دهه ی پنجم حیات خود نهاد که اگرچه دشمنان مستکبرش گمان های باطلی در سر داشتند اما دوستانش در سراسر جهان، امیدوارانه آن را در گذر از چالش ها و به دست آوردن پیشرفت های خیره کننده، همواره سربلند دیده اند.

در چنین نقطه ی عطفی، رهبر حکیم انقلاب اسلامی با صدور «بیانیه ی گام دوم انقلاب» و برای ادامه ی این راه روشن، به تبیین دستاوردهای شگرف چهار دهه ی گذشته پرداخته و توصیه هایی اساسی به منظور «جهاد بزرگ برای ساختن ایران اسلامی بزرگ» ارائه فرموده اند.

بیانیه ی «گام دوم انقلاب» تجدید مطلعی است خطاب به ملت ایران و به ویژه جوانان که به مثابه منشوری برای «دومین مرحله ی خودسازی، جامعه پردازی و تمدن سازی» خواهد بود و «فصل جدید زندگی جمهوری اسلامی» را رقم خواهد زد. این گام دوم، انقلاب را «به آرمان بزرگش که ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی هست» نزدیک خواهد کرد.

متن کامل این بیانیه به شرح زیر است:

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على سيدنا محمد و آله الطاهرين و صحبه المنتجبين و من تبعهم باحسان الى يوم الدين.

از میان همه ی ملت های زیر ستم، کمتر ملتی به انقلاب همّت میگمارد؛ و در میان ملت هایی که به پاخاسته و انقلاب کرده اند، کمتر دیده شده که توانسته باشند کار را به نهایت رسانده و به جز تغییر حکومتها، آرمانهای انقلابی را حفظ کرده باشند. اما انقلاب پُرشکوه ملت ایران که بزرگ ترین و مردمی ترین انقلاب عصر جدید است، تنها انقلابی است که یک چله ی پُرافتخار را بدون خیانت به آرمانهایش پشت سر نهاده و در برابر همه ی وسوسه هایی که غیر قابل مقاومت به نظر میرسیدند، از کرامت خود و اصالت شعارهایش صیانت کرده و اینک وارد دومین مرحله ی خودسازی و جامعه پردازی و تمدن سازی شده است. درودی از اعماق دل بر این ملت؛ بر نسلی که آغاز کرد و ادامه داد و بر نسلی که اینک وارد فرایند بزرگ و جهانی چهل سال دوّم میشود.

آن روز که جهان میان شرق و غرب مادی تقسیم شده بود و کسی گمان یک نهضت بزرگ دینی را نمی‌برد، انقلاب اسلامی ایران، با قدرت و شکوه پا به میدان نهاد؛ چهارچوب‌ها را شکست؛ کهنگی کلیشه‌ها را به رخ دنیا کشید؛ دین و دنیا را در کنار هم مطرح کرد و آغاز عصر جدیدی را اعلام نمود. طبیعی بود که سردمداران گمراهی و ستم‌واکنش نشان دهند، اما این واکنش ناکام ماند. چپ و راستِ مدرنیته، از تظاهر به نشنیدن این صدای جدید و متفاوت، تا تلاش گسترده و گونه‌گون برای خفه کردن آن، هرچه کردند به اجل محتوم خود نزدیک تر شدند. اکنون با گذشت چهل جشن سالانه ی انقلاب و چهل دهه ی فجر، یکی از آن دو کانون دشمنی نابود شده و دیگری با مشکلاتی که خبر از نزدیکی احتضار می‌دهند، دست و پنجه نرم میکند! و انقلاب اسلامی با حفظ و پایبندی به شعارهای خود همچنان به پیش می‌رود.

برای همه چیز میتوان طول عمر مفید و تاریخ مصرف فرض کرد، اما شعارهای جهانی این انقلاب دینی از این قاعده مستثنا است؛ آنها هرگز بی مصرف و بی فایده نخواهند شد، زیرا فطرت بشر در همه ی عصرها با آن سرشته است. آزادی، اخلاق، معنویت، عدالت، استقلال، عزت، عقلانیت، برادری، هیچ یک به یک نسل و یک جامعه مربوط نیست تا در دوره ای بدرخشد و در دوره ای دیگر افول کند. هرگز نمیتوان مردمی را تصوّر کرد که از این چشم اندازهای مبارک دل زده شوند. هرگاه دل زدگی پیش آمده، از روی گردانی مسئولان از این ارزشهای دینی بوده است و نه از پایبندی به آنها و کوشش برای تحقق آنها.

انقلاب اسلامی همچون پدیده ای زنده و بارآده، همواره دارای انعطاف و آماده ی تصحیح خطاهای خویش است، اما تجدیدنظرپذیر و اهل انفعال نیست. به نقدها حساسیت مثبت نشان میدهد و آن را نعمت خدا و هشدار به صاحبان حرفهای بی عمل می‌شمارد، اما به هیچ بهانه ای از ارزشهایش که بحمدالله با ایمان دینی مردم آمیخته است، فاصله نمی‌گیرد. انقلاب اسلامی پس از نظام سازی، به رکود و خموشی دچار نشده و نمیشود و میان جوشش انقلابی و نظم سیاسی و اجتماعی تضاد و ناسازگاری نمی‌بیند، بلکه از نظریه ی نظام انقلابی تا ابد دفاع میکند.

◀ سوالات خودآزمایی

◀ سوالات خودآزمایی قانون اساسی

۱- طبق اصل سوم قانون اساسی تنظیم سیاست خارجی کشور بر اساس چه مواردی انجام می‌گردد؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ◀ تنظیم سیاست خارجی کشور بر اساس معیارهای اسلام، تعهد برادرانه نسبت به همه مسلمان و حمایت بی دریغ از مستضعفان جهان انجام می‌گردد.

۲- طبق اصل ۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، کدام موارد از یکدیگر تفکیک ناپذیرند و حفظ آن وظیفه دولت و آحاد مردم است؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ◀ در جمهوری اسلامی ایران، آزادی و استقلال و وحدت و تمامیت ارضی کشور از یکدیگر تفکیک ناپذیرند و حفظ آن وظیفه دولت و آحاد ملت است.

۳- کدام یک از اقلیت‌های دینی طبق اصل ۱۳ قانون اساسی به رسمیت شناخته شده است؟

✓ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ ایرانیان زرتشتی، کلیمی و مسیحی تنها اقلیت‌های دینی شناخته می‌شوند که در حدود قانون در انجام مراسم دینی خود آزادند و در احوال شخصی و تعلیمات دینی بر طبق آیین خود عمل می‌کنند.

۵- مطابق اصل ۲۴ قانون اساسی، نشریات و مطبوعات در بیان مطالب آزادند به جز در چه شرایطی؟

✓ پاسخ سایت ایران عرضه: گزینه ۱ ⇐ نشریات و مطبوعات در بیان مطالب آزادند مگر آنکه مغل به مبانی اسلام یا حقوق عمومی باشد تفصیل آن را قانون تعیین می‌کند.

سوالات خودآزمایی وصیت نامه امام خمینی

۱- بین انقلاب اسلامی ایران و دیگر انقلاب‌ها از نظر امام خمینی چه تفاوتی بارز است؟

✓ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ تفاوت انقلاب اسلامی با سایر انقلاب‌ها در پیدایش، در کیفیت مبارزه، در انگیزه انقلاب و قیام است، و این که این انقلاب یک تحفه الهی و هدیه غیبی بوده که از جانب خداوند بر ملت مظلوم و غارت زده ایران عنایت شده است.

۲- زبور آل محمد (ع) که در وصیت امام به آن اشاره شده به کدام مورد مربوط می‌شود؟

✓ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ زبور آل محمد (ع) که در وصیت امام به آن اشاره شده به صحیفه سجاده مربوط می‌شود که مجموعه دعاهایی است که از امام سجاد (ع) رسیده و مشتمل بر ۵۴ دعا با مضامین سیاسی و عرفانی است.

۳- قرآن صاعد در وصیت نامه سیاسی الهی حضرت امام (ره) به معنی چیست؟

✓ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ قرآن صاعد در وصیت نامه سیاسی الهی حضرت امام (ره) به معنی دعاهای وارده و منقوله از معصومین (ع) است.

۴- حضرت امام (ره) از تمام کسانی که این ملت با زحمت آنها را به مقامی رسانده است چه درخواستی دارد؟

✓ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ حضرت امام (ره) از تمام کسانی که این ملت با زحمت آنها را به مقامی رسانده است درخواست خدمت به مستضعفین را دارد.

۵- امام خمینی (ره) در مورد کتاب نهج البلاغه چه می‌فرماید؟

✓ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ امام خمینی (ره) در مورد کتاب نهج البلاغه می‌فرماید: بعد از قرآن، بزرگ‌ترین دستور زندگی مادی و معنوی و بالاترین کتاب‌های بخش بشر است.

سوالات خودآزمایی انقلاب اسلامی

۱- در لایحه انجمن‌های ایالتی و ولایتی در دوره نظام شاه، کدام شرط از شرایط رأی دهندگان و انتخاب شوندگان حذف شده بود؟

✓ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ در مهر ماه ۱۳۴۱، اسدالله علم، نخست وزیر وقت رژیم شاه، به سرعت لایحه ای را در مجلس به تصویب رساند که بر اساس آن شرط مسلمان بودن، مرد بودن و سوگند به قرآن از شرایط رأی دهندگان و انتخاب شوندگان حذف شده بود.

۲- موضوعات در فصل اول قانون اساسی ایران چیست؟

✓ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ فصل اول قانون اساسی ایران شامل چهارده اصل از اصول کلی و شامل مباحثی چون ریشه‌ها، اهداف و آرمان‌های انقلاب اسلامی، ولایت فقیه و ... است.

۳- براساس نظریات پیرامون انقلاب، چهار علت اصلی وقوع انقلاب اسلامی ایران، کدامند؟

✓ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ چهار علت اصلی وقوع انقلاب اسلامی ایران عبارتند از:

- نارضایتی عمیق از شرایط حاکم، به ویژه سلطنت محمدرضا شاه پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲.
- پذیرش و گسترش ایدئولوژی اسلامی به عنوان اندیشه و آرمان جدید، که ایدئولوژی‌های رقیب را به حاشیه راند.
- گسترش روحیه انقلابی در سال‌های پیش از انقلاب، به ویژه پس از مراسم چهل‌م شهدای ۱۹ دی قم در تبریز.
- نقش آفرینی رهبری مقتدر و دانا (امام خمینی) همراه با نهادهای بسیج‌گر مانند نهاد روحانیت، شبکه مساجد و انجمن‌های اسلامی.

۴- نقش روحانیت در جنبش مشروطه چه بود و چه عواملی باعث شد که علما از مشروطه حمایت کنند؟ توضیح دهید.

✓ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ روحانیت مهم‌ترین قدرتی بود که از مشروطه حمایت کرد و رهبری آن را در اختیار گرفت. آن‌سان که می‌توان گفت پیروزی مشروطه بدون حمایت و رهبری روحانیت ممکن نمی‌نمود. مبنای حمایت علما از مشروطه، مبارزه با ظلم و تقویت دولت و جامعه ایران به عنوان تنها دولت شیعی بود. علما مشروطه را در چارچوب شریعت می‌خواستند و محدودیت سلطنت را از دین استنباط می‌کردند.

از نیمه دوم سلطنت ناصرالدین‌شاه، گسترش نفوذ بیگانگان و اعطای امتیازات، علما را نسبت به رژیم سیاسی ناراضی کرد. علما نگران تسلط کفار و نیز رواج فرهنگ غربی و اندیشه‌های الحادی بودند. ضعف و فساد دستگاه قاجاری نیز که ایران را هر روز به سوی انحطاط بیشتر سوق می‌داد، در افزایش نارضایتی علما از دربار قاجاری نقش داشت.

۵- چرا در زمان رضاشاه متفقین تصمیم به اشغال ایران گرفتند، در حالی که ایران اعلام بی‌طرفی کرده بود؟

✓ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ دولت انگلیس در مقابل نفوذ روزافزون انقلاب سوسیالیستی اتحاد جماهیر شوروی، به تشویق دولت‌های غربی از جمله آلمان در ایران پرداخت تا سدی در راه نفوذ دولت شوروی در ایران شوند. لذا آلمانی‌ها با تشویق و موافقت انگلیس، بیشتر در نواحی جنوب در حوزه‌های محدودی به فعالیت‌های اقتصادی و بازرگانی پرداختند. اما با درگیری در جنگ جهانی دوم که روند جنگ برخلاف میل انگلیسی‌ها پیش رفت، ناگزیر برای مهار آلمان با شوروی متحد و جبهه متفقین را تشکیل دادند. برای پیشگیری از محاصره شوروی و ایجاد فاصله بین سپاه جنوب و شمال جبهه متفقین (که آلمان با زیرکی با طراحی تسخیر غرب و شمال ایران و ترکیه در صدد تحقق آن بود)، از سقوط شوروی و پیروزی آلمان ممانعت به عمل

آوردند. با آنکه ایران از ابتدای جنگ اعلام بی طرفی کرده بود، اما متفقین دنبال بهانه بودند. در چهارم و بیست و هشتم تیر ۱۳۲۰ هجری شمسی، متفقین از دولت ایران خواستند که چهار پنجم آلمانی‌ها را از ایران اخراج کند، ولی دولت ایران خود را بی طرف می دانست و آلمانی‌ها هم اعلام کردند که به زودی از طرف قفقاز وارد ایران می شوند. شاید این تبلیغ باعث باور و ترس حکومت بود. ناچاراً متفقین باید قبل از رسیدن آلمان به قفقاز به آن منطقه می رسیدند و چاره‌ای جز اشغال ایران نبود. اما اشغال ایران (چنانچه بعداً هم تأیید شد) موجب سستی پایه حکومت و سقوط آن و در نتیجه شورش اقوام و مخالفان می شد. از این رو، انگلیسی‌ها باید به صورتی با حفظ ثبات ایران (که برای آن‌ها در آن روز مهم بود) به تغییر و جابجایی شاه می اندیشیدند تا هم از آشوب‌ها و شورش جلوگیری کنند و هم به مردم بگویند ما شاه را به دلیل حمایت از آلمان عزل کرده و وارد ایران شدیم. هم شاه جدید قول مساعد به پیگیری تخلفات و ظلم‌های رضاشاه داد که در عمل اجرا نشد، ولی جلوی آشوب را گرفت. لذا رضاشاه را به دلیل ترس از انفجار خشم مردم در اثر سست شدن حکومت عزل کردند.

سوالات خودآزمایی بیانیه گام دوم انقلاب

۱- بر اساس گام دوم انقلاب، مهمترین خصوصیات شعارهای انقلابی چیست؟

پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ برای همه چیز می توان طول عمر مفید و تاریخ مصرف فرض کرد، اما شعارهای جهانی این انقلابی دینی از این قاعده مستثنا است؛ آنها هرگز بی مصرف و بی فایده نخواهند شد زیرا فطرت بشر در همه عصرها با آن سرشته است.

۲- پایان درس نگرفتن از وقایع گذشته چیست؟

پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ پایان درس نگرفتن از وقایع گذشته این است که آینده مورد تهدیدهای ناشناخته قرار خواهد گرفت و دروغ‌ها به جای حقیقت خواهند نشست.

۳- چرا بیانیه انقلاب ادعا میکند انقلاب اسلامی و نظام برخاسته از آن از نقطه ی صفر شروع شده است؟

پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ به دلیل عدم وجود تجربه پیشین و راه طی شده در مقابل انقلابیون و در نتیجه عملکرد رژیم طاغوت بیانیه انقلاب ادعا می کند انقلاب اسلامی و نظام برخاسته از آن از نقطه ی صفر شروع شده است.

۴- بیانیه‌ی گام دوم انقلاب ریل گذاری رهبر برای کدامین اقدام است؟

پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ بیانیه‌ی گام دوم انقلاب ریل گذاری رهبر برای نسل جوان است.

۵- بر اساس بیانیه گام دوم برای رسیدن به قله‌های پیشرفت در جهان امروز به چه چیزی احتیاج است؟

پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ بر اساس بیانیه گام دوم برای رسیدن به قله‌های پیشرفت در جهان امروز به علم و پژوهش احتیاج است.

بخش ششم: مباحث روانشناختی

این توصیه ها به جویندگان کار کمک می کند تا استعداد های خود را به بهترین شکل در فرصت های استخدامی نشان داده و شانس موفقیتشان را افزایش دهند.

۱) در مورد تجارب و مهارت های تان به وضوح و با علاقه صحبت کنید.

در مورد توانمندی های خود شفاف و با اشتیاق صحبت کنید. از زبان حرفه ای استفاده کنید اما نگران نشان دادن شخصیت واقعی خود نباشید. از مکث های طولانی که ممکن است نشانه عدم اطمینان یا بی میلی باشند، پرهیز کنید. طبیعی است که برای پاسخگویی به هر سؤال چند ثانیه زمان بگیرید.

۲) مثبت اندیش باشید.

کارفرمایان علاقه ای به شنیدن شکایات یا احساسات منفی درباره تجربه های گذشته شما ندارند. اگر از شما درباره رتبه پایین، تغییر ناگهانی شغل یا نقص در سوابق پرسیدند، از موضع دفاعی خارج نشوید. در عوض، روی حقایق تمرکز کنید و بیان کنید که از آن تجربه چه درس هایی گرفته اید.

۳) آمادگی ارائه مهارت ها و تجربه تان را داشته باشید.

وقتی از شما خواسته می شود درباره سوابق کاری تان صحبت کنید، مهارت ها و توانمندی های خود را به شیوه ای مؤثر ارائه دهید. کارفرمایان به دنبال افرادی هستند که بتوانند مشکلات شرکت را با مهارت هایشان حل کنند، پس خود را به عنوان فردی توانمند و دارای ویژگی های منحصر به فرد معرفی کنید.

۴) قبل مصاحبه اطلاعاتی در مورد شرکت یا کار آینده تان بدست آورید.

پیش از مصاحبه، اطلاعاتی درباره شرکت، زمینه فعالیت، ثبات مالی و فرصت های شغلی موجود در آن جمع آوری کنید. بررسی کنید که چگونه می توانید به سازمان کمک کنید و چه توانمندی هایی برای پیشرفت آن دارید. همچنین، سؤالاتی درباره شرکت آماده کنید تا در جلسه مصاحبه مطرح کنید.

۵) برای مصاحبه زود حاضر شوید.

برنامه ریزی کنید که ۱۰ تا ۱۵ دقیقه قبل از زمان تعیین شده به محل مصاحبه برسید تا استرس ناشی از تأخیر نداشته باشید.

۶) آداب معاشرت را رعایت کنید.

رفتار حرفه ای و احترام به مصاحبه کننده اهمیت زیادی دارد. برخورد مؤدبانه و رعایت اصول گفت و گو تأثیر مثبتی بر نظر کارفرما خواهد داشت.

بخش هفتم: قرآن کریم

اطلاعات قرآنی

در این بخش، نکات طلایی مرتبط با اطلاعات قرآنی به شرح زیر ارائه شده است:

- قرآن کریم شامل ۱۱۴ سوره است.
- قرآن کریم به ۳۰ جزء تقسیم می شود.
- طولانی ترین سوره قرآن، سوره بقره است که دومین سوره از قرآن محسوب می شود.
- کوتاه ترین سوره قرآن، سوره کوثر است که سوره صد و هشتم قرآن می باشد.
- طولانی ترین آیه قرآن، آیه ۲۸۲ سوره بقره است.
- شب قدر، بهترین شب است که در قرآن به آن اشاره شده است.
- ماه رمضان، بهترین ماهی است که در قرآن ذکر شده است.
- بزرگ ترین حیوانی که در قرآن به آن اشاره شده، فیل است.
- کوچک ترین حیوانی که در قرآن نام برده شده، پشه (در آیه ۲۶ سوره بقره) و مورچه (در آیه ۱۸ سوره نمل) هستند.
- قلب قرآن یا ریحانه القرآن، سوره یس است.
- سوره ای که به نام یکی از فلزات است، سوره حدید می باشد.
- تنها سوره ای که بدون بسم الله آغاز می شود، سوره توبه است.
- سوره ای که دو بسم الله دارد، سوره نمل است.
- عروس قرآن، سوره الرحمن است.
- سوره ای که معادل یک سوم قرآن است، سوره اخلاص است.
- سوره ای که نام یکی از روزهای هفته را دارد، سوره جمعه است.
- پنج سوره قرآن با کلمه "قل" شروع می شوند: کافرون، اخلاص، فلق، ناس، جن.
- سوره ای که در تمام آیات آن کلمه "الله" وجود دارد، سوره مجادله است.
- سوره ای که به نام یکی از میوه ها است، سوره تین می باشد.
- سوره ای که به نام یک کشور یا حکومت است، سوره روم است.
- در قرآن، قارون به عنوان شخصی شناخته می شود که به ثروت فراوان معروف است.
- آیه الکرسی در سوره بقره آمده است.
- اولین آیه نازل شده در قرآن "اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ" است.

◀ روخوانی و روان خوانی قرآن کریم

در جلسات حضوری مصاحبه آزمون های دولتی، ممکن است از شما خواسته شود تا تعدادی آیه از قرآن کریم را تلاوت کنید. هدف این است که ارزیابی کنند آیا شما با قرآن مانوس هستید یا خیر؟ آیا قرآن را مطالعه کرده اید یا نه؟ اولاً باید با وضو وارد اتاق مصاحبه شوید ثانياً هنگام برداشتن قرآن کریم آن را بیوسید و سپس به صورت رندوم صفحه ای را باز کنید به مصاحبه گر اعلام کنید که سوره مبارکه می باشد و ابتدا با گفتن دو عبارت زیر قرائت صفحه مربوطه را ادامه دهید: **أعوذ بالله من الشیطان الرجیم بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ**. قرائت شما باید با آرامش و طمانینه و عبارت عبارت باشد به ویژه در خصوص آیه هایی که بلند هستند. نکته مهم این است که شما به مصاحبه گر نشان دهید قرآن را روان قرائت می کنید و به اصطلاح شما کسی هستید که مطالعه قرآن در برنامه زندگی شما قرار دارد.

اگر به آیات سجده دار رسیدید، باید به مصاحبه گر اعلام کنید که این آیه واجب السجده است. در صورتی که مصاحبه گر از شما در مورد احکام و شرایط آیات دارای سجده واجب سوال کرد، می توانید بگویید:

اگر به این آیات گوش دهیم، سجده واجب است، البته تنها زمانی که تمام آیه شنیده شود. هنگام شنیدن چنین آیه هایی، باید پیشانی خود را به قصد سجده به زمین بگذاریم، حتی اگر ذکر خاصی نگوئیم. با این حال، بهتر است ذکر زیر گفته شود: "لا اله الا الله حَقّاً حَقّاً لا اله الا الله ايماناً و تصديقاً لا اله الا الله عبودية و رقاً سجدت لك يا ربّ تعبداً ورقاً لا مستكبراً و لا انا عبدٌ ذليلٌ ضعيفٌ خائفٌ مستجير".

لازم است که سوره های سجده دار را در نماز نخوانیم؛ چرا که موجب بطلان نماز خواهد شد. این آیات سجده دار، آیات عزائم نامیده می شوند. در هر صورت، برای موفقیت در این بخش از آزمون (قرائت قرآن)، بهتر است که پس از قبولی در آزمون کتبی، مطالعه قرآن با توجه به حرکات کلمات و تلاش برای قرائت دقیق آنها در اولویت قرار گیرد.

حروف الفبا و حروف مقطعه

الفبای زبان عربی خیلی ساده و آسان و از نظر شکل مثل الفبای زبان فارسی می باشد؛ البته به استثنای چهار حرف (پ، چ، ژ، گ) که مخصوص زبان فارسی است و در عربی وجود ندارد و حرف کاف بزرگ (ک) که در عربی به این شکل (ك) نوشته می شود.

قرآن دارای ۱۱۴ سوره است که ۲۹ سوره آن با کلمه هایی آغاز می شود که برخلاف شکل ظاهری آنها می بایست قطعه قطعه و جدا جدا و هر حرفی با اسم خودش خوانده شود و به همین دلیل، به آنها حروف مقطعه میگویند، مانند (الم) که خوانده می شود (الف، لام، میم).

☑ نکته در ادای حروف عربی که آخر آن همزه دارد نباید همزه خوانده شود. مثلاً "حاء" خوانده می شود "حا".

برای اینکه تمامی مسلمانان، به خصوص کسانی که زبان عربی را به عنوان زبان مادری نمی شناسند، بتوانند قرآن را به درستی تلاوت کنند، کلمات قرآن با علامت هایی مشخص شده اند تا تلفظ صحیح هر کلمه به وضوح نمایان شود. در ادامه، با نحوه ی تلفظ حروف با صداهای کوتاه و کشیده آشنا خواهیم شد.

سوالات خودآزمایی

۱- اولین آیه یا سوره نازل شده بر پیامبر (ص) چه بود؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ برای این مورد ۳ دیدگاه وجود دارد:

دیدگاه اول: اولین آیات نازل شده، پنج آیه اول سوره علق بوده است، که مقارن بعثت پیامبر نازل شده است.
دیدگاه دوم: اولین سوره نازل شده، سوره مدثر است. این دیدگاه به روایتی از جابر بن عبدالله انصاری استناد می‌کند که در آن، جابر از پیامبر (ص) نقل می‌کند که پس از نزول ندایی و مشاهده جبرئیل، آیه "یا ایها المدثر قم فانذر" نازل شده است.
دیدگاه سوم: استنباط از حدیثی است که سوره مدثر در ابتدای وحی بر پیامبر (ص) نازل شده است.
به فترت وحی (قطع شدن وحی برای مدتی) و آغاز دوباره آن هم اشاره دارد.

۲- منظور از تنزیل و تاویل آیات قرآنی چیست؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ در اصطلاح سلف، تنزیل بر مورد نزول گفته می‌شود. این مورد میتواند یک واقعه خاص باشد که آن واقعه سبب نزول آیه شده است. ولی تاویل مفهوم عامی است که از آیه برداشت می‌شود و قابل انطباق بر جریانات مشابه است. در برخی تعابیر به این دو اصطلاح ظهر و بطن نیز گفته می‌شود که ظهر همان تنزیل و بطن همان تاویل است، زیرا ظاهر آیه همان مورد نزول را می‌رساند و در بطن آیه مفهوم گسترده تری نهفته است.

۳- قرآن در چند سوره نازل شده است؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ قرآن با ۱۱۴ سوره به همین شکل کنونی نازل شده و از طریق صحابه و تابعین به دست ما رسیده است. این تعداد متواتر است و کم و زیاد آن فاقد اعتبار است.

۴- چرا کتابت و خط در بیان عرب رایج شده است؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ اعراب حجاز اندکی پیش از ظهور اسلام با خط و کتابت آشنا شدند، اما به دلیل زندگی بدوی و کوچ‌نشینی، خط در میانشان رایج نبود. برخی از اعراب که برای تجارت به شام و عراق سفر می‌کردند، تحت تأثیر مردم متمدن آن مناطق، خط و کتابت را از آنها گرفتند. به همین دلیل، خط عربی متأثر از خط نبطی و سریانی است.
پس از فتوحات اسلامی، خط نبطی و سریانی در بین عرب‌ها باقی ماند. از خط نبطی، خط نسخ به وجود آمد که امروزه نیز شناخته شده است. از خط سریانی، خط کوفی پدید آمد که به دلیل ارتباط با شهر حیره (نزدیک کوفه)، به این نام خوانده شد. خط کوفی برای مدتی طولانی در میان عرب‌ها رایج بود. اعراب خط نبطی (نسخ) را از حوران و خط حیری (کوفی) را از عراق آموختند و از هر دو خط در نامه‌ها و نوشته‌های مهم (مانند قرآن و حدیث) استفاده کردند.
خط کوفی تحول‌یافته خط سریانی است.

در خط کوفی، به جای "کتاب"، "کتب" و به جای "رحمان"، "رحمن" می‌نوشتند. در خط سریانی، "الف ممدود" در اثنای کلمات نمی‌آمد.

در زمان ظهور اسلام، تعداد کمی از عرب‌ها با خط آشنا بودند.

پیامبر (ص) عده‌ای را برای کتابت وحی استخدام کرد و مسلمانان را به آموختن خط تشویق نمود، به طوری که تعداد باسوادان روز به روز افزایش یافت. دو خط نسخ و کوفی در میان مسلمانان رواج یافت. مسلمانان به تزیین و تحسین این دو خط همت گماشتند، به ویژه ابن مقله در قرن چهارم هجری خط نسخ را به کمال رساند.

۵- اصطلاح تواتر در فن شناخت حدیث به چه معنا است؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ← حدیث متواتر حدیثی است که راویان آن در تمام طبقات در حدی از کثرت باشند که یقین حاصل شود تبانی آنان بر ساختن آن حدیث و نقل آن به دروغ ممتنع باشد. شرایط حدیث متواتر عبارتند از:

۱- اتصال کامل سند.

۲- کثرت راویان به حدی که احتمال تبانی منتفی باشد.

۳- کثرت راویان در هر دوره و طبقه.

بخش هشتم: سوالات برگرفته از تجربیات داوطلبان در مصاحبه

۱- استیضاح یعنی چه؟

❑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ استیضاح یک واژه برگرفته از واژگان عربی است که از نظر واژه به معنای درخواست توضیح است اما در اصطلاح سیاسی به معنای پرسش رسمی نمایندگان مجلس از رئیس جمهور، هیأت وزیران یا یک وزیر است که پس از ارائه توضیحات آنها باید برای ادامه کارشان از مجلس مجدداً رای اعتماد بگیرد. البته طرح استیضاح به خودی خود به مفهوم عزل مقام مورد استیضاح نمیباشد بلکه اولین گام در این مسیر تلقی میشود و چنانچه در رای گیری پس از توضیحات وی، به او رای عدم اعتماد داده شود آن مقام برکنار میشود.

۲- مشکلاتی که کشور ما با آنها رو به رو است چیست؟

❑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ بحران کم آبی، بیکاری، تحریم های مختلف علیه ایران. در حالت کلی هر مشکل عمده ای که در زمان مصاحبه شما در جامعه مطرح بود را میتوانید بیان کنید.

۳- رهبر چگونه انتخاب میشود؟

❑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ انتخاب رهبر توسط مجلس خبرگان انجام میگردد. اصل ۲۰۷ قانون اساسی به این مورد اشاره دارد. خبرگان رهبری درباره همه فقهای واجد شرایط مذکور در اصل ۵ و ۱۰۹ بررسی و مشورت میکنند. هرگاه یکی از آنان را اعلم به احکام و موضوعات فقهی یا مسائل سیاسی و اجتماعی یا دارای مقبولیت عامه یا واجد برجستگی خاص در یکی از صفات مذکور در اصل ۱۰۹ تشخیص دهند، او را به رهبری انتخاب میکنند و در غیراین صورت، یکی از آنان را به عنوان رهبر انتخاب و معرفی میکنند.

۴- وظایف شورای نگهبان چیست؟

❑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ شورای نگهبان از جمله نهادهای نظارتی نظام جمهوری اسلامی ایران است. این شورا از ۱۲ عضو تشکیل شده است که شش عضو از این دوازده تن فقهای هستند که با حکم رهبر عزل و نصب میشوند و شش عضو دیگر حقوقدانانی هستند که با معرفی رئیس قوه قضاییه و رأی نمایندگان مجلس شورای اسلامی انتخاب میشوند. دبیر شورای نگهبان بالاترین مقام رسمی این شورا است. تمامی قوانین مجلس شورای اسلامی پیش از ابلاغ، به تایید این شورا میرسد تا مغایر شرع و قانون اساسی نباشد. تایید صلاحیت نامزدهای تمامی انتخابات سراسری کشور به جز انتخابات شوراهای شهر و روستا نیز در حیطه وظایف این شورا جای دارد.

۵- فتنه ۹ دی ماه را شرح دهید.

❑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ پس از انتخابات ریاست جمهوری ایران در سال ۱۳۸۸، و به دنبال آن ادعای تقلب برخی از کاندیداها، برخی به حمایت از آنها موجی از اعتراض ها در نقاط مختلف کشور به راه انداختند. در این زمان برخی از مخالفان داخلی و خارجی نظام ایران، از این فرصت بدست آمده استفاده کرده و کشور را به مدت چند ماه به آشوب و اغتشاش کشاندند. این اغتشاشات بعد از چندین ماه نهایتاً در ماه محرم و روز عاشورا به هتک حرمت نسبت به امام حسین (ع) و مقدسات

اسلامی انجامید و موجبات برانگیخته شدن احساسات مذهبی و نارضایتی مردم را داشت، لذا در پاسخ به این اغشاش ها و هتک حرمت ها و اعلام بیزاری از فتنه گران در روز ۹ دی به راهپیمایی پرداختند. خاموشی فتنه ۸۸، حفظ انقلاب اسلامی و ولایت فقیه و پشتوانه مردمی جمهوری اسلامی ایران را از مهم ترین دستاوردهای این حماسه می توان برشمرد.

۶- در انتخابات شرکت میکنید؟ چرا در انتخابات شرکت میکنیم؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ پاسخ به بخش اول سوال دست خودتان است. در پاسخ به بخش دوم سوال میتوانید از نظر رهبری استفاده کنید که می فرمایند: حضور در انتخابات یکی از مستحکم ترین وسیله هایی است که این ملت می تواند آن را مثل یک زره پولادین در مقابل خود و در مقابل حمله دشمنان و سوء نیت و بد دلی مستکبران و دخالت کنندگان نگه دارد.

۷- نظر شما در مورد برجام چیست؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ برجام یک توافق جامع میان ایران و کشورهای غربی، به ویژه آمریکا، در زمینه انرژی هسته ای بود. هدف این توافق این بود که ایران محدودیت هایی در برنامه هسته ای خود اعمال کند و در ازای آن، طرف مقابل تعهداتی را به عهده بگیرد و تحریم های هسته ای را لغو کند.

ایران به این توافق پایبند بود، همانطور که رهبر معظم انقلاب نیز فرمودند، هیچ گاه نمی توان به آمریکا اعتماد کرد. کشور ما حسن نیت خود را به جامعه جهانی نشان داد و به تعهداتش عمل کرد، اما طرف مقابل با فریبکاری و نقض عهد رفتار کرد. این کشورها به دنبال سازش و صلح نبودند و بارها با اعمال تحریم های جدید، توافق برجام را زیر پا گذاشتند.

برجام، که به "برنامه جامع اقدام مشترک" نیز شناخته می شود، توافقی بود که در سال ۲۰۱۵ در وین و در دولت یازدهم بین ایران و گروه ۵+۱ به امضاء رسید. بر اساس این توافق، ایران موافقت کرد تا ذخایر اورانیوم غنی شده خود را کاهش دهد، تعداد سانتریفیوژها را کم کند و ذخایر غنی سازی متوسط را پاک سازی نماید. در مقابل، قرار بود تحریم های هسته ای علیه ایران لغو شود.

سخنان رهبری در مورد برجام: قضاوت قطعی رهبر انقلاب اسلامی درباره تجربه مذاکره با آمریکا در پرونده هسته ای: دور جدید مذاکرات ایران با پنج به علاوه یک با هدف رفع تحریم های ظالمانه از چندسال پیش آغاز و از همان روزهای نخستین اهداف آن بیان میشد. مسئولین، هم به ما میگفتند، هم به مردم میگفتند که در این مذاکرات، قرار بر این است که وقتی ایران تعهدات خود را انجام میدهد، یکباره همه تحریم ها برداشته بشود. یعنی این مانعی که آمریکا سر راه ملت ایران ظالمانه و خبثت آمیز به وجود آورده بود، برداشته بشود.

۸- ۱۱ سپتامبر چه اتفاقی افتاد؟

☑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ حملات ۱۱ سپتامبر سلسله ای از حملات تروریستی انتحاری در ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ توسط گروه تروریستی القاعده در خاک ایالت متحده آمریکا بود. هدف حمله برج های سازمان تجارت جهانی، پنتاگون

۹- اقتصاد مقاومتی یعنی چه؟

❑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ اقتصاد مقاومتی، سیاستی است که در صورت اجرای درست و اصولی، می تواند بهترین راهکار برای رهایی از مشکلات اقتصادی و کاهش عقب ماندگی ها باشد. به طور خلاصه، اقتصاد مقاومتی اقتصادی است درون زا، برون نگر، عدالت محور، مردم محور و دانش بنیان که در برابر تهدیدات، تغییرات و مخاطرات مقاوم است. این نوع اقتصاد نه تنها از تأثیرات منفی و ناخواسته به حداقل ممکن می رسد، بلکه قادر است به جریان های مثبت و مطابق با منافع ملی نیز جهت بدهد.

اگر اثرگذاری و میزان تأثیرپذیری اقتصادی را به عنوان یکی از شاخص های قدرت یک کشور در سطح بین المللی در نظر بگیریم، سیاست های اقتصاد مقاومتی را می توان به طور قابل توجهی با این شاخص ها هم راستا دانست. این سیاست ها نه تنها قدرت تأثیرگذاری ایران را در سطح جهانی افزایش می دهند، بلکه به گسترش دامنه نفوذ و قدرت ایران در منطقه آسیای جنوب غربی نیز کمک شایانی خواهند کرد.

۱۰- نظر شما در مورد فضای مجازی چیست؟

❑ پاسخ سایت ایران عرضه ⇐ پاسخ به این سوالات بسته به نظر خودتان دارد ولی پیشنهاد میشود در کلامتان از سخنان و نظرات رهبری استفاده کنید. مثلا، فضای مجازی یک فرصت است. جوانان از فضای مجازی برای امید آفرینی و توصیه به حق و صبر استفاده کنند. از فضای مجازی استفاده کنید برای کارآفرینی، برای توصیه به صبر، برای توصیه به حق، برای بصیرت آفرینی، برای توصیه به خسته نشدن، تنبلی نکردن، بیکار نماندن و مانند اینها.

❑ نکته

- به هیچ عنوان از سایتها، اپلیکیشنها یا نرم افزارهایی که فیلتر هستند اسمی نبرید؛ مانند توییتر، تلگرام، فیسبوک، یوتیوب و ...

معمولا هنگام گزینش یا قبل از آن در فرمی که اطلاعات خود را ثبت میکنید، باید شماره موبایلتان را نیز درج کنید. در این صورت امکان رصد عضویت شما در انواع برنامه های مجازی خواهد بود پس بهتر است پروفایل، استوری و یا افرادی را که دنبال میکنید را در نظر بگیرید.